

द्रव्यसहायकोंके शुभ नाम—

- ३२५ शा० ताराचंदजी तगजी, चूडा, मारवाड.
 १०१ शा० छोगमलजी नथाजी, चूडा ”
 १०१ श्वेरी-केसरीचंद कल्याणचंद, सुरत.
 १०१ शा० जीताजी छुमाजी, कवरा; मारवाड.
 १०० शेट किसनलालजी संपतलालजी लूणावत, पाली, मारवाड.
 ५१ शेट गणेशमलजी सोभागमलजी, सुंबई
 ५१ शेट मीमराजजी देवीचंदजी, तीवरीवाले, सुंबई.
 ५१ शेट हरखचंद शिवजी, कच्छभुज.
 ५१ शा० मीकमचंदजी नवलजी, चूडा, मारवाड -
 ५१ शा० फोजमलजी कपूरचंदजी, शिवगंज ”
 ५१ शा० केसरीमलजी नरसिंगजी, गुडाबालोतरा. ”
 ५१ शा० माणकचंद थावरभाइ (स्वंत्रु मोहनलाल थावरभाइके सार-
 गार्थ), कच्छमांडवी.
 ५१ शेषाणी फूलकुंवरभाई, कलकत्ता.

- ५० शेट मूलचंदजी सोभागमलजी फलोधीवाले, सुंबई.
 ३१ शा० मोतीजी उदाजी, पादरली, मारवाड.
 ३१ शा० खिमाजी छगनलाल, चूडा. ”
 २५ शा० जेरूपजी लखाजी, चांद्राई. ”
 २५ शेट फतेचंदजी सीहाल, पाली, मारवाड.
 २५ शा० शिवाजी वाघाजी, खिवाणदी ”
 २५ शा० मोगसीभाइ वीरचंद, कच्छभुज.
 २१ शा० सेसमलजी हंसाजी, पादरली, मारवाड.
 ११ शा० पूरुमचंदजी गुलावचंदजी, दूझाणा, मारवाड.
 ५ शा० दलीचंदजी नाथाजी, दूझाणा. ”
 ५ शा० रतनचंदजी धूलजी, गुडाबालोतरा. ”
 ५ शा० फोजमलजी केसाजी, सेवाडी. ”
 ४ शा० प्रतापमलजी चुनीलालजी. ”
 ३ शेट रिद्धिलालजी, सुउनवाला.

समर्पण—

त्रादयन्त्रियममलंकृत विद्वत्त्रिरोमणि शमदमाद्यनल्पगुणगणरत्नभंडार अनुयोगाचार्य पन्थासप्रवर

परमपूज्य प्रातःस्मरणीय गुरुदेव श्रीमत् केशरसुनिजी महाराज !

आपने उम बालकको आबालकालसे निरंतर अपने पास रखकर ज्ञानादिक गुणोंमें स्थिर रहनेके लिये जो अनुपम प्रयास किया, हरएक बसत विविध प्रकारकी शिक्षाओं द्वारा उन्मार्ग प्रवृत्तिसे बचाया, और पापाणसम हृदयकोभी ज्ञानां-
गुरोंमें गहनितकर साहित्यसेवाका अनुरागी बनाया, इत्यादि असीम उपकारोंकी स्मृतिमें आपकाही संपादित व संशो-
धित और आपके ही अमृतमय उपदेशसे प्रकाशित होता हुआ यह ग्रंथरत्न “श्रीपाल राजाका रास” आपहीके स्वर्गीय
पुण्यात्मानो विनय भक्ति श्रद्धापूर्वक विनम्रभावसे सादर समर्पित है.

विनीत—

आपका चरण सेवक

बुद्धि

प्रस्तावना—

जननमें भर्तृकी एक ऐसी वस्तु है कि—जिसके आराधनसे जीव संसारममुद्रसे पार हो सकता है। धर्मागधनके विविधप्रकारोंमें नरपद्मराधनकी एक है, जो मयमें प्रधानता पाया हुआ है, उस नवपद्मकी महिमागर्भित यह श्रीपाल राजाका रास आज पाठकोंके सामने रगा जागा है, जोकि—विल्म सवन् १९४० के वर्ष, पाटण शहरमें श्रीसरनरगच्छगनांगणनभोमणि शंभुजगमहात्म्यरास—अप्लिनिभरप्रपंचाङ्गारास आदि विविधगनोंके रचयिता कविचक्रचूडामणि महोपाध्याय श्रीजिनहर्षजी गणिवरका बनाया है।

उद्देश्य—यद्यपि प्रस्तुत रासके शिवाय इन्हि कविवरने एक दूसराभी श्रीपालरास बनाया है, जो अत्यंत संक्षिप्त है, परंतु प्रस्तुत 'रास'का वाग देह अतिविस्तृत या अतिमधिम्र न होनेसे ओलीके दिनोंमें सुखपूर्वक समाप्त किया जा सकता है, एवं कृतिभी बहुत सरल और भाववह्नि रोचक है, इसकी पहली आवृत्ति रायबहादूर बाबू धनपतसिंहजी दूगड मुर्शिदाबाद निवासीने छपवाइ थी, उसमें बहुत अशुद्धियां थी और दाइपभी क्लृप्तकेके थे, जिन्से वांचनेमें बड़ी अशुविधा थी और वह प्रति अब मिलतीभी नहीं, इत्यादि कारणोंसे उसकी पुनरावृत्ति छपवानेकी भावना स्वर्गस्य पूज्य गुरुदेवके हृदयमें जागृत हुई।

नवप्रधान् अभी हुई प्रति परसेही यथाशक्ति सशोधन करके प्रेसकॉपी तयार करवाई, वादमें एक प्रति हस्तलिखित श्रीकानेर निवासी उतिप्रान्तमेंसी माहिल्यमेवक सुश्रावक अगारचंड़जी नाहटा द्वारा मिली, जोकि ज्यादा अशुद्ध नहींथी, उसके आधारपर कॉपीका संशोधन लिया गया और पूज्य गुरुदेवकी देवरेवमेंही रास छपभी गयाथा, सिर्फ प्रस्तावना तथा ओलीकी विधि एवं चित्रादिका काम बाकी

रूप में उनके विचारों एवं अन्यान्य कार्यो की व्यप्रताओं कुछ टाइम निकल गया, इतनेमें “श्रेयांसि बहुविधानि” इस नियमानुसार संवत् १९९३ के तार्किक शु० ६ के रोज परमपूज्य गुरुदेवका अकस्मात् स्वर्गवास होजानेसे इसके प्रकाशनमें अधिक विलंब हुआ । पहले विचार यहथा कि—कठिन शब्दोंके अर्थ छिपनीमें देदिये जाय और पहले फारममें क्रियाभी वैसाही, परंतु संयोगकी प्रतिकूलताके कारण आगे देवे न तर्के केवल मूलही छपवाया है ।

नलनरत्नोत्कं कारण कविवरता परिचय यहाँ नहीं दिया गया. जाननेकी अभिलाषावाले वांचक गण देवचंद्र लालभाइ जैन पुस्तकालय फंड मुग्न द्वाग प्रकाशित “आनंदकान्यमहोदधि” मौक्तिक चोथेकी प्रस्तावना आचार्य श्रीबुद्धिसागरसूरिजी लिखित, तथा गोल्लाल ग्लीचंद्र देसाइ मोलीमिटर लिखित “गुर्जर कविओ” नामकी पुस्तक देखलें ।

इसके प्रकाशनमें पूर्यपाठ प्रातःसप्तमीय स्वर्गस्थ गुरुदेवके अमृतमय उपदेशसे जिन जिन महानुभावोंने उदार चित्तसे द्रव्य सहाया देते अपनी न्यायोपाजित लक्ष्मीको सफल करी है, जिनके नाम टाइटलपेजके मुखपृष्ठपर दिये गये हैं, उन सबको यहाँ धन्यवाद दिया जाता है, अन्य जनयानोंकोभी ऐसे माहिलमेवाके शुभकार्यमें इनका अनुकरण अवश्य करना योग्य है ।

अंतमें—यद्यपि दुग्धा युद्धा व संशोचन कार्य स्वर्गस्थ पूज्य गुरुदेवके करकमलोसे बडी सावधानीके साथ हुआ है, तथापि छात्रास्थिक प्रभावानुसार दृष्टिकोशमें या प्रेमके कर्मचारियोंकी गफलतसे जो कोई अशुद्धि दृष्टिगत हो तो सज्जनोंसे नम्र प्रार्थना है कि—वे सुधारके पटें ।

सर्गल अनुगोमानार्थ विद्वत्शिरोमणि परमपूज्य गुरुदेव पंन्यासजी—श्री १००८ श्रीकेशरसुनिजी महाराज इस श्रीपालरासके संपादक व संशोचक हैं अतः उचित है कि उनका कुछ जीवनपरिचय करादिया जाय, इस लिखे उनका सक्षिप्त जीवनपरिचय यह आगे दिया जाता है—

इस ग्रंथके संपादक विद्वत् शिरोमणि अनुयोगाचार्य स्व० पंन्यासप्रवर श्रीमत्केशरसुनिजी महाराजका

संक्षिप्त जीवनपरिचय—

मारवाड देशकी राजधानी जोधपुरसे दक्षिणमें २० कोशके फासले पर चूंडा नामका एक सुरम्य गाम है, वहांपर वि० सं० १९३२ के माघ वदि अमावसको आधीरातके समय शुभलग्नमें आपका जन्म हुआथा, पिताका नाम शाह रतनाजी एवं माताका नाम रंभादेवी था, आपका खुदका नाम गृहस्थपनमें केसरमलजी था, वाल्य अवस्थासे ही ज्ञानाभ्यास तथा धार्मिक क्रियाओंकी तरफ रुचि अच्छी थी।

संवत् १९४६ में आप मुंबई आकर व्यापारमें जुड़े और थोड़ेही दिनोंमें अपने बुद्धिबलसे व्यापार क्रियामें कुशलता प्राप्त करके एक सराफी दुकान उपर भागीदारीमें स्वतंत्र व्यापार करने लगे जिससे आर्थिक लाभ अच्छा होने लगाथा, इधर मुंबईमें सबसे पहले सविज्ञसाधुओंका विहारद्वार खोलनेवाले शांतस्वभावी जगत्पूज्य शासनप्रभावक खरतरगच्छगगनांगणदिनमणि क्रियोद्धारक श्री १००८ श्रीमोहनलालजी महाराजका पधारना मुंबईमें पहले प्रथम संवत् १९४७ में हुआ, व्याख्यानादिमें आते जाते केसरमलजीको महाराजसाहेबका कुछ परिचय हुआ लोही कुछ वैराग्यवासनाभी प्रगटी, जबकि १९५१ के वर्ष दूसरी वख्त महा-राजसाहेबका पधारना मुंबईमें हुआ तबसे महाराजजीके परिचयमें केसरमलजी विशेष आने लगे, ज्यों ज्यों अधिक परिचय होता गया त्यों त्यों आपकी धार्मिक रुचि बढने लगी, वह इतनेतक बढी कि जो इस असार संसारको सर्वथा त्यागकर दीक्षित होजानेकी भावनामें परिणत होगई, परंतु वह भावना मुंबईमें सफल होनी मुश्किलथी, कारणकि—सगे संबंधी भाइ बंधु आदि तमाम कुटुंबियोंकी मौजूदगीमें मोहनीयकर्मकी प्रवलतासे अनेक विघ्न आनेकी संभावना थी, अतः आपने अपनी भागीदारीका फैसला पहले करलिया, बादमें परम-

वृत्त श्री १००८ श्रीमोहनलालजी महाराजकी रजामे मालवेमें जाकर रतलामके निकटवर्ति वांगरोद गाममें महाराजके ही विद्वान् शिष्य श्रीमान् राजमुनिजी महाराजके शुभ हस्तसे विह्व सं० गुजराती १९५३ के आषाढ सुद पंचमीके शुभ दिनको भागवती रीत्या अंगीकार करी और पूज्यपाद श्रीमान् मोहनलालजी महाराजकी आज्ञानुसार श्रीहेममुनिजी महाराजके शिष्य बने । पहला चोगामा रतलाममें हुआ, पूज्य श्रीमान् राजमुनिजी महाराजकी अध्यक्षतामें अध्ययन शुरु किया, क्रमशः प्रतिक्रमणादिकी पञ्च पुरी क्रमके दूनरेली तय, जबकि आपका चौमासा दीक्षा गुरु श्रीमान् राजमुनिजी महाराजके साथ सादडी (मारवाड)में था, व्याकरण पठना शुरु कर दिया, चौमासा उत्तरे बाद महाराजमोहेचकी आज्ञासे आपने विहार किया और अहमदाबाद पधारकर पूज्य श्रीमोहनलालजी महाराजके शोनागृहमे अपने आत्माको पवित्र किया, यहाँपर स्वर्गस्थ पूज्य आचार्य श्रीजिनयशःसूरिजी, उसवल्तके श्रीमान् यशो-मुनिजी महाराजके पाम आपने वडी दीक्षाके योगोद्धृष्ट क्रिये और पेथापुरमे उन्ही महाराजके शुभहस्तसे आपकी वडी दीक्षा हुई ।

तीगरा चोगामा अहमदाबादमें पूज्य श्रीमान् यशोमुनिजी महाराज आदिके साथमें और चौथा पांचवाँ चौमासा जाम-नगरमें पूज्य श्रीदेवमुनिजी महाराजके साथसे हुआ, इतनेतक्रमे व्याकरणादिका अभ्यास आपके ठीक होगयाथा, यहींपर आपने कल्पसूत्रकी दीक्षा सुनोधिना व्याख्यानमे वांचनी शुरु करीथी, छठ्ठा सातवाँ चौमासा सुरत-सुंबईमें महाराज साहेबके साथ हुआ, नुम्हेकी अभ्यासकी तमक लक्ष्य अन्त्राया, अन्यके साथ फजूल वातचीत आदि प्रपंचमें प्रवृत्ति कमथी, अतः दिनोदिन अभ्यास पठना गया, थोडेही वर्षोंमें व्याकरणमें सारस्वत चंद्रिका तथा सिद्धांतकौमुदी, न्यायमें तर्कसंग्रह मुक्तावली तथा स्याद्वादमंजरी आदि एवं हान्य कोष तथा सिद्धांतहाथी ज्ञान अन्त्रा संपादन किया ।

विनश्वर शील औदारिक शरीरको त्यागकर आप स्वर्गको सिधारगये, बस फिर क्या कहनाथा, यह दुःखद समाचार थोडीही देरमें विजलीके वेगसे आंखी मुंबईमें एवं तारद्वारा अन्यत्रभी सब जगह फैलगये, उसी समयसे दर्शकोंकी जो भीड शुरु हुइ वह रात्रिको ११ वजेतक एवं दूसरे दिन सवेरे पांच वजेसे ९ वजेतक एकसरखी लगी रही ।

सप्तमीके दिन आपके देहको वालकेश्वर लेजानेके लिये ठीक ९ वजे हजारों मनुष्योंकी मेदिनीके साथ संस्कार यात्रा निकाली गयी, रस्तेमें कइ फोटु लिये गये, एक अमेरिकन तो गिरगामसे साथ हुआ सो वालकेश्वर संस्कारभूमितक पैदल चला, रस्तेमें ५-६ फोटु उसने लिये, अंतमें फोटु लेनेमें किसी तरहकी रुकावट न करनेकी वावत संघका महान् उपकार मानता हुआ १० रु० धर्मादिमें देकर अपने स्थानको गया । ठीक ११ वजे आपके देहको लेकर सब लोक वालकेश्वर वाणगंगाके पास समुद्रके किनारे हिंदुसशानभूमिमें पहुंचे, वहां योग्य

स्थानपर हजारों मनुष्योंके समक्ष केवल चंदनसे आपका अभिसंस्कार किया गया, उस दिन मुंबई के बहुतसे बाजार बंध रहेथे । आपहीने इस ग्रंथका संशोधनादि किया है अतः पाठकोंकी जानकारीके लिये आपका कुछ जीवन परिचय देना उचित समझा गया, तदनुसार जो कुछ वना यथा ज्ञात जीवनपरिचय यह उपर दिया गया है, स्थलसंकोचके कारण हालतो इतनेसेही विराम लेताहुं, इति शम् ।

संवत् १९९३, मौन एकादशी

महावीर जिन मंदिर, मंडोवर खरतर

उपाश्रय, पायधुनी, मुंबई-

नम्र प्रार्थी-

अनुयोगार्थ-श्रीमत् केशर मुनिजी गणिवर चरणज्ज चंचरीकांतेवासि

बुद्धिसागर

स्तुतिरिति नमन श्रीमच्छिद्यप्रुनिजी महाराज रचित समराधित पत्रप्रस्थानमयसूरिमन्त्र श्रीखरतर गच्छकी वर्तमान संविज्ञशाखाके आद्याचार्य

श्रीजिनयशःसूरीश्वर स्तुत्यष्टक—

मन्त्रमन्त्रशिष्टगणानि, खरतरान्यगणं मुत्तपस्विनं । सुविहितासजिनेधरमार्गं, प्रवरसूरियशःसुगुहं - सुवे ॥ १ ॥ मरुधरस्थितयो-
 गुरोत्तम, तनरौगक्तनीभूयण । तर्कुनन्दैकुवत्तरजन्मकं, प्रवरसूरियशःसुगुहं सुवे ॥ २ ॥ स्वजनकार्पित जेठमलाभिवं, सें
 चिंद्देहरासूरीजित । म्गुळत्तपशोमुनिनामकं, प्रवरसूरियशःसुगुहं सुवे ॥ ३ ॥ सुमुनिमोहनमोहनशिष्यकं, प्रवचनाष्टकमातृविशोभितं ।
 तिमपवमहाप्रचारकं, प्रवरसूरियशःसुगुहं सुवे ॥ ४ ॥ समययोगसुयोगविधायकं, गजैशरौंकेकुवत्तर पं० पदं । सकळसूत्रविदं मुनिसत्तमं,
 प्रवरसूरियशःसुगुहं सुवे ॥ ५ ॥ तंगरसाहैकुसूरिपदं गत, प्रवरसूरिगुणौवविशोभित । प्रशमशान्तदमच्च जितेन्द्रिय, प्रवरसूरियशःसुगुहं सुवे
 ॥ ६ ॥ गारुडगानदाश्रमगारा, सकळजीननिकायतिपाळकं । खरतर दयाधा यतिधर्मंगं, प्रवरसूरियशःसुगुहं सुवे ॥ ७ ॥ खंमुनिवेदंविधौ
 चरगाहैः, गि।पति।लिभूमिले तरे । अनशनं प्रभियाय दिनं गत, प्रवरसूरियशःसुगुहं सुवे ॥ ८ ॥ पठति यः सुगुरोदिमष्टकं, प्रतिदिनं
 मुग्धवातया नयी । नमनदृष्टितमा परा न, स लभते वरकीर्तियशःसुखम् ॥ ९ ॥

संवत् १९५९ का मुंबईका चौमासा पूरा हुए बाद महाराजसाहेबकी आज्ञासे पंन्यासजी श्रीमान् यशोसुनिजी महाराज आदि ८ साधुओंने मारवाडकी तरफ विहार किया उनमें आपभी शामिलथे, संवत् १९६० का चौमासा गुरुदेव श्रीमोहनलालजी महाराजकी आज्ञासे अन्य दो साधुओंके साथ आपने शिरोहीमें किया, यह सबसे पहला स्वतंत्र चौमासा आपकाथा, इसके बाद प्रायः अधिकांश चौमासे आपके स्वतंत्रही हुए ।

आपकी व्याख्यान शैली बहुत प्रशंसनीयथी, हरएक वस्तुका प्रतिपादन करतेहुए इसतरह भिन्न भिन्न करके समझातेथे कि मूर्खसे मूर्खभी वस्तुस्वरूपको भलिप्रकार समझ सकताथा । वादशक्तिभी ऐसीहीथी, प्रश्नकार चाहे जैसे जटिल प्रश्न क्यों न करले, परंतु आपकी तरफसे युक्ति व प्रमाण पूर्वक ऐसा उत्तर मिलताथाकि—जिससे प्रश्नकारको आगे कुछ बोलनेका अवकाशही नहीं रहता, लेखन कलामी कुछ कम नहींथी, इस बातकी साबीतिके लिये आपके बनाये ग्रंथ प्रश्नोत्तरविचार, प्रश्नोत्तरमंजरी, हर्षहृदयदर्पण आदि' विद्यमान है, जिनका प्रत्युत्तर युक्ति व प्रमाण पूर्वक आजतक किसीसे नहीं दिया गया, इसप्रकार आपकी योग्यताके कारणही खरतर गच्छकी वर्तमान संविज्ञशाखाके प्रथम आचार्य श्रीमान् जिनयशःसूरिजी उसवस्तुके पंन्यासजी श्रीयशोसुनिजी महाराज कि, जिनका फोटु इसी पुस्तकमें आपकी देहनी तरफ दिया गया है, उन्होंने संवत् १९६६के वर्ष लश्कर (गवालियर) में भगवती पर्यंत सूत्रोंके योगोद्धहन कराके आपको गणिपद तथा पंन्यास पदसे अलंकृत कियेथे, उन्हिं पूज्य गुरुदेवके साथमें आपने सम्मेत शिखरजी आदि तीर्थोंकी यात्रा करीथी ।

आपने चालीस वर्षसे कुछ अधिक समयतक निर्मल चारित्रं पाला, इस दीर्घकालीन श्रामण पर्यायमें कच्छ दक्षिण और पंजाबके शिवाय प्रायः सभी देशोंमें ज्यादा कम आपका विहार हुआ है, आगे लिखे जानेवाले स्थलोंमें आपके चौमासे इस प्रकार हुए हैं—

रतिरात्रिर्जनन श्रीमद्विद्यप्रुनिनी महाराज रचित समराधित पञ्चप्रशानमयस्मिन्न श्रीखरतर गच्छकी वर्तमान सविज्ञाखाके आद्याचार्य

श्रीजिनयशःसुरीश्वर स्तुल्यष्टक—

नमःपानत्रिप्रिष्टनर्गांघित, खरनरात्यगण मुत्तपक्षिन । सुविहितात्तज्जिनेश्वरमार्गग, प्रवरसूरियशःसुगुरं -सुवे ॥ १ ॥ मरुधरस्थितयो-
 गुरोःरणं, तपस्रौगक्तंंगीभूयणं । करंकुनन्दैकेभस्तरजन्मकं, प्रारसूरियशःसुगुरं सुवे ॥ २ ॥ स्वजनकार्पित जेठमलाभिवं, सं
 चिंद्दुंतामरदीनित । न्गुल्लदचयशोमुनिनामकं, प्रारसूरियशःसुगुरं सुवे ॥ ३ ॥ सुमुनिमोहनमोहनशिष्यकं, प्रवचनाष्टकमावृविशोभितं ।
 निःप्रयमन्शानभारकं, प्रारसूरियशःसुगुरं सुवे ॥ ४ ॥ समययोगपुत्रयोगविधायकं, गर्जशरोर्द्वैकुवत्सर पं० पदं । सकलसूत्रविदं मुनिसत्तमं,
 प्रारसूरियशःसुगुरं सुवे ॥ ५ ॥ लंगरसात्कुंभूरिपदं गत, प्रारसूरियुगौवविशोभितं । प्रशमशान्तदमन्न जितेन्द्रिय, प्रवरसूरियशःसुगुरं सुवे
 ॥ ६ ॥ पात्तायमदायगारं, तक्कञ्जीनिकायविपालकं । खरतरं दशथा यतिधर्मपं, प्रवरसूरियशःसुगुरं सुवे ॥ ७ ॥ खंमुनिवेदविधी
 तारगार्त, निरपतीतगुणिले ते । अन्तयानं प्रभियाय दिनं गतं, प्रवरसूरियशःसुगुरं सुवे ॥ ८ ॥ पठति यः सुगुरोरिदमष्टकं, प्रतिदिनं
 सुगुणात्मया गी । नमनश्चित्तगत परत्त न, स लभते वरकीर्तियशःसुलभम् ॥ ९ ॥

चिन्धर शील औदारिक शरीरको त्यागकर आप स्वर्गको सिधारगये, बस फिर क्या कहनाथा, यह दुःखद समाचार थोडीही देरमें विजलीके वेगसे आंखी मुंबईमें एवं तारद्वारा अन्यत्रभी सब जगह फैलाये, उसी समयसे दर्शकोंकी जो भीड शुरु हुइ वह रात्रिको ११ वजेतक एवं दूसरे दिन सवेरे पांच बजेसे ९ वजेतक एकसरखी लगी रही ।

सप्तमीके दिन आपके देहको वालकेधर लेजानेके लिये ठीक ९ बजे हजारों मनुष्योंकी मेदिनीके साथ संस्कार यात्रा निकाली गयी, रस्तेमें कइ फोटु लिये गये, एक अमेरिकन तो गिरगामसे साथ हुआ सो वालकेधर संस्कारभूमितक पैदल चला, रस्तेमें ५-६ फोटु उसने लिये, अंतमें फोटु लेनेमें किसी तरहकी रुकावट न करनेकी बाबत संघका महान् उपकार मानता हुआ १० रु० धर्मादिमें देकर अपने स्थानको गया ।

ठीक ११ बजे आपके देहको लेकर सब लोक वालकेधर बाणगंगेके पास समुद्रके किनारे हिंदुसशानभूमिमें पहुंचे, वहां योग्य स्थानपर हजारों मनुष्योंके समक्ष केवल चंदनसे आपका अग्निसंस्कार किया गया, उस दिन मुंबई के बहुतसे बाजार बंध रहेथे ।

आपहीने इस ग्रंथका संशोधनादि किया है अतः पाठकोंकी जानकारीके लिये आपका कुछ जीवन परिचय देना उचित समझा गया, तदनुसार जो कुछ बना यथा ज्ञात जीवनपरिचय यह उपर दिया गया है, स्थलसंकोचके कारण हालतो इतनेसेही विराम लेताहुं, इति शम् ।

संवत् १९९३, मौन एकादशी

महावीर जिन मंदिर, मंडोवर खरतर

उपाश्रय, पायधुनी, मुंबई.

नम्र प्रार्थी-

अनुयोगार्थ-श्रीमत् केशर मुनिजी गणिवर चरणज्व चंचरीकातेवासि

बुद्धिसागर

स्तुतिः पञ्चिन्द्रांशुः श्रीमच्छिवमुनिजी महाराज रचित समराधित पद्मप्रस्थानमयसूरिमन्त्र श्रीखरतर गच्छकी वर्तमान संविज्ञशाखाके आयाचार्य

श्रीनिन्दयशःसूरीश्वर स्तुत्यष्टक—

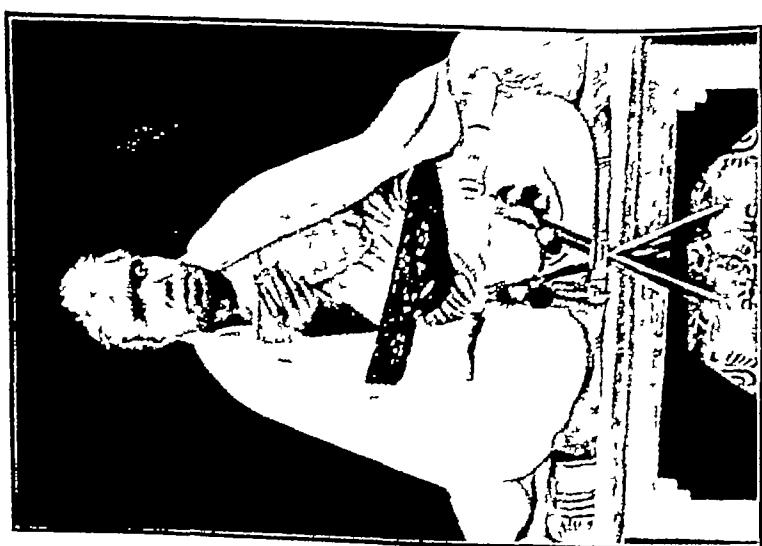
धामगगनत्रयिष्ठगणान्तिनं, सारतराल्यगणं नुतपस्विनं । सुविहितासलिनेश्वरमार्गं, प्रवरसूरियशःसुगुरं-सुवे ॥ १ ॥ मरुधरस्थितयो-
 न्भुवनेषु, नन्तरीजकान्तनिभूरुणं । कर्तुंनन्दैकुंवलसरजन्मकं, प्रवरसूरियशःसुगुरं सुवे ॥ २ ॥ सज्जनकार्पित जेठमलाभिवं, सं-
 चरेद्देवैः त्वरगीजिन । द्यगुदत्तयशोमुनिनामकं, प्रवरसूरियशःसुगुरं सुवे ॥ ३ ॥ सुमुनिमोहनमोहनशिष्यकं, प्रवचनाष्टकपालुविशोभितं ।
 तिलदत्तकमलतथारकं, प्रवरसूरियशःसुगुरं सुवे ॥ ४ ॥ समययोगसुयोगविधायकं, गर्जेशरीकैकुंवलसर पं० पदं । सकलसूत्रविदं मुनिसत्तमं,
 प्रवरसूरियशःसुगुरं सुवे ॥ ५ ॥ लौगरसाककुंभूरिपद गत, प्रवरसूरिगुणौचविशोभितं । प्रशमशान्तदमश्च जितेन्द्रियं, प्रवरसूरियशःसुगुरं सुवे
 ॥ ६ ॥ गलसामनदाश्रगारां, सकलजीवनिकायनिपालक । खरतरं दशधा यतिधर्मपं, प्रवरसूरियशःसुगुरं सुवे ॥ ७ ॥ खंमुनिवेदंविधी
 यन्मार्गं, शिपपतिभूगितले नरे । अनशनं प्रविधाय दिन गतं, प्रवरसूरियशःसुगुरं सुवे ॥ ८ ॥ पठति यः सुगुरोरिदमष्टकं, प्रतिदिनं
 शुभगालनया नपी । नगनदृष्टिजनन पश्य च, स लभते वरकीर्तियश सुखम् ॥ ९ ॥

कवित्वलब्धिपन्न श्रीमल्लब्धिमुनिजी महाराज रचित वादिगजकेसरी विहितसकलागमयोगानुष्ठान अनुयोगाचार्य पन्थासप्रवर

श्रीकेशरमुनिजी गणिवर स्तुत्यष्टक—

यस्याभवन्मरुधरसुरस्यचूण्डा—ग्रामे मुनेः करे—गुणा—ङ्कशशङ्क वर्षे । जन्म प्रशान्तवदनस्य जितेन्द्रियस्य, पन्थास केशरमुनिः सुगुरुः स जीयात् ॥ १ ॥ यो मालवस्थितजनाकुलवाङ्मरोद—ग्रामेऽग्नि—बाणो—खंग—भूमिगृहीतदीक्षः । वैराग्यरङ्गसुतरङ्गितभावतोऽभूत्, पन्थास केशरमुनिः सुगुरुः स जीयात् ॥ २ ॥ योऽभूह्रस्तखरतरामलशिष्टिरक्तो विद्वद्वरः सुविहितोऽवर्गमक्रियावान् । श्रीआर्य मोहनमुनिप्रवरप्रशिष्यः, पन्थास केशरमुनिः सुगुरुः स जीयात् ॥ ३ ॥ पन्थासयुगणिपदं प्रवराय गोप—द्रेङ्गे शरीर—रसै—नन्द—शशाङ्क वर्षे । यस्यै प्रदायि गुरुणा प्रविधाय योगान्, पन्थास केशरमुनिः सुगुरुः स जीयात् ॥ ४ ॥ येनाहतीयसमये कथित यथार्थ—सत्यस्वरूपममलं मुनिना प्रदर्श्य । स्पष्टीकृतः प्रबलसागरिकप्रपञ्चः, पन्थास केशरमुनिः सुगुरुः स जीयात् ॥ ५ ॥ विद्वत्तयोर्जितैकुपक्षगणान्निर्स्थी—हृच्छिष्टिक्खरतरियगणोऽखिलोऽपि । वाच्यमेन च जर्जगिरितो यत्केन, पन्थास केशरमुनिः सुगुरुः स जीयात् ॥ ६ ॥ प्रश्नोत्तरादिवहवो रचिता वरिष्ठा, ग्रन्थाः शिवार्थभविबोधकरेण येन । सत्पञ्चदुर्धरमहाव्रतधारकेण, पन्थास केशरमुनिः सुगुरुः स जीयात् ॥ ७ ॥ संवद्गुणैङ्कखगर्भूमिसमे च मुम्बा—पुर्यां सुरालंयमगास्तुसमाधिपूर्व । ध्यायैश्च पञ्चपरमेष्ठिनमस्कृतिं यः, पन्थास केशरमुनिः सुगुरुः स जीयात् ॥ ८ ॥ सद्बुद्धिदं गुरुगुणैषपवित्रितं यः, श्रद्धालुरष्टकमिदं प्रपठेत्सदैव । उत्पद्यते ज्ञातिस्ति सुत्रतरतलब्धि—^(६) श्रीबुद्धिसागरतरङ्गणश्च तस्य ॥ ९ ॥

* आज्ञा । (१) ज्ञान । (२) पुरे । ** प्रकटीकृतः । (३) प्रबल । (४) निराकृत्य । (५) सावधानीकृत । (६) लक्ष्मी ।

श्रीगणेशप्रणाम-जगद्गुरु-श्रीमोहनलालजी
 महाराजके प्रशिक्षण-पद-अनुयोगानार्थ-
 पंथ्यासप्रवर

श्रीकेशरसुनिजी महाराज.

जन्म	दीक्षा	गणि-५० पद	खंगगाग
१९३२	१९५३	१९६६	१९९३
चूडा	वागरोद	लरकर (गवालियर)	सुवरे

जो विश्वमें बहुमान्य मोहन-लालजी सुनिराज थे;
 उन पूज्यके विद्वान सुन्दर, शिष्यके भी शिष्य थे ।
 निजधर्मके निन्दक न म्यों, हो वे भले सबसे बड़े,
 उन वादिगजके सामने थे, केसरी रहकर खड़े ॥ १ ॥

फिर धर्मके आश्रेपको, करते सदैम सुदूर थे,
 भ्रमी किगके थे तज शुभ, शान्तरस भरपूर थे ।
 ऐसे महा सुनिराज हममो, छोकर जाते रहे;
 पन्थाग श्रीकेशरसुने !, सुन नमन वारार ह ॥ २ ॥
 (मान्तर-विजयचद मोहनलाल)

श्रीसिद्धचक्र या नवपद मण्डल.

(प्रमेरी-जीणचद माकरचदके मौजन्यसे सम्प्राप्त)

कुप्रादिसोराशमकं भवसिन्धुपोतम्,
 दुष्टाष्टकर्मतृणवन्दिहमचिन्त्यशक्तिम् ।

सम्पत्करं परमयोगिनतं नमामि,
 श्रीसिद्धचक्रपदमश्रयधामदातृ ॥ १ ॥

सर्वज्ञ-सिद्ध-गणि-पाठक-साधु-सम्य-
 म्त्व-ज्ञान-सद्गत-तपोऽद्भुपदानि सन्तु ।

मे श्वेत-लोहित-सुपीत-हरित्-सुनील-
 श्वेतादिवर्णरुचिराणि लसत्सुखाय ॥ २ ॥

(कवियं श्रीलक्ष्मिसुनिजी महाराज)

श्रीमोहनलालजी महाराजके मुनियज्ञ-योगापणो-
 र्केत-पत्र-प्रसिद्धि-पत्र-पत्र-प्रथम आचार्य-

श्रीनिजयशःगुरीश्वरजी महाराज.

जन्म	दीक्षा	गणि-५० पद	सर्व
१९१३	१९५७	१९६९	१९७०
पणपर	पणपर	भक्तनगर	पाणपुरी

निजयोग-पत्र-जो, मान्य थे निजपुत्रं
 पत्रक-पदा-सुन्दर-थे, उपासकं नेपुण्यमे ।

पत्रे-गङ्गागिरि-मोहन-लालजी-जो-ने-गये
 क्या-शिक्ष-ये?-पणपर-उपासकं, यज्ञ-का-पु-अ?-ये ॥ १ ॥

पत्र-गुरीश्वर-आप-पत्र-पत्र-प्रथम-सूरीश-थे,
 म-पु-र-ह-ने-आप, पत्र-पत्र-पत्र-के-ई-श-ये ।

पाणपुरीमें-पत्र-पत्र, पत्र-पत्र-पत्र-म-
 पत्रे-गङ्गा-निजयज्ञः-सूरीश-पत्रे-पत्र-ह ॥ २ ॥

(मान्तर-विजयचद मोहनलाल)

ॐ श्रीसिद्धचक्राय नमः

श्रीखरतरगच्छनभोमणि आचार्य श्रीजिनचंद्रसूरीश्वर वाचक श्रीसोमगणि-

शिन्य महोपाध्याय श्रीशांतिहर्ष गणि शिन्य कविवर महोपाध्याय

श्रीजिनहर्ष गणिकृत श्रीनवपद महात्म्य गर्भित

श्रीपाल राजाका रास.

द्रुहा-श्रीअरिहंत अनंतगुण, धरीये हीयडे ध्यान । केवल ज्ञान प्रकाश कर, दूर
हरण अज्ञान ॥ १ ॥ चउद राज ऊपर रहे, सिद्ध अनंत समृद्धि । सुगति युवति सुख
भोगवे, दायक अविचल सिद्धि ॥ २ ॥ आचारिज पय युग नमूं, पाले पंचाचार ।
गुण छत्रीस विराजता, आगम अरथ भंडार ॥ ३ ॥ कर जोडी नित प्रति नमूं, चोथे

पद उवज्झाय । द्वादशांग सुख उपदिसे, भवियण जण सुखदाय ॥ ४ ॥ अढी द्वीपमाहे
 नमूं, साधुं सकल गुणवंत । सुमति गुपति सूधी धरे, राखे जगना जंत ॥ ५ ॥ पंच
 परमेष्ठि नमी करी, आणी भाव विसाल । श्रीश्रीपाल नरिदुनो, रचसुं रास रसाल
 ॥ ६ ॥ मंत्र यंत्र जडि ओषधी, आछे अवर अनैक । पिण नवकार समो न को,
 जीवो आणि विवेक ॥ ७ ॥ सिद्धचक्र आराधीये, गुणीये श्रीनवकार । भवसायर
 तरीये सुगम, जईये सुगति मझार ॥ ८ ॥ नवपदुनो महिमा कहूं, सांभलजो नर
 नार ! । सांभलतां सुख पामसो, सफल हुसे अवतार ॥ ९ ॥

ढाल १ ली. चोपईनी-जंबू नामे द्वीप विसाल, दक्षिण भरत छे तास विचाल ।
 देस कह्या बत्रीस हजार, मगधदेस रिद्धिवंत अपार ॥ १ ॥ वीर जिणेसर
 आव्या घणुं, सकल देशमें उत्तम भणुं । राजगृही नगरी गुणभरी, जाणे रची

महिचल सुरपुरी ॥ २ ॥ कूआ वावि सरोवर घणा; विवहारीयानी नहीं काँई मैणा ।
 तिण नयरी श्रेणिक नरनाह, जिणवर आण धरे उच्छाह ॥ ३ ॥ न्याये पाले नरवर
 राज, सारे सहना वांचित काज । मंत्रीसर छे अभयकुमार, च्यारे बुद्धिनो धारणहार
 ॥ ४ ॥ किणहिक अवसर त्रिभुवनस्वामि, राजगृहीने पासे गामि । समवसर्या तिहां
 आवी करी, सहु हरख्या मन आणंद धरी ॥ ५ ॥ गौतमने दीधो आदेस, जाओ
 राजगृही सुविसेस । तव गौतम आव्या तिहां वही, लोक सहु हरख्या गहगही ॥ ६ ॥
 वांदण आव्या श्रेणिक राय, नगर लोक पिण वांदण जाय । आपे प्रभु गणधर उपदेस,
 संजल जलद अनुहार विसेस ॥ ७ ॥ अहो भव्य प्राणी ! तुम्हे सुणो, ए मानव भव
 दुर्लभ गिणो । आर्य क्षेत्र उत्तम कुल जाणि, ते पिण दुर्लभ छे मन आणि ॥ ८ ॥

१ जमीन उपर । २ क्षेत्र नगरी । ३ रुमी । ४ राजा । ५ तीनलोकके स्वामी वीरययु । ६ पाणी सहित । ७ मेथके । ८ समान ।

कण कंचणसुं भरी रे लाल, जाणे अलका नाम महा०, ए० ॥ ७ ॥ लोक तिहां सहू
 को सुखी रे लाल, साधे त्रिणे वर्ग महा० । पाले जिनवर आगन्या (आज्ञा) रे लाल,
 जेथी पासै स्वर्ग महा०, ए० ॥ ८ ॥ राजा राजे तिणे पुरी रे लाल, प्रजापाल इण
 नाम महा० । न्याय निपुण पुहवी तिलो रे लाल, रूपे जाणे काम महा०, ए० ॥ ९ ॥
 तासै घणी अंतेउरी रे लाल, तेहमें दोइ अत्यंत महा० । रूप अधिक रलियामणी रे
 लाल, सोभागिणी गुणवंत महा०, ए० ॥ १० ॥ पहिली सोहर्ग सुंदरी रे लाल,
 सोहर्ग तणो निधान महा० । बीजी प्रिण अधिकी वली रे लाल, रूपसुंदरी
 अभिधान महा०, ए० ॥ ११ ॥ रूपे रंभा हरावती रे लाल, सुख विलसे सुकमाल महा० ।
 बीजी 'जिन हरखे' कही रे लाल, अलबेलानी ढाल महा०, ए० ॥ १२ ॥ सर्व गाथा ३५ ॥

१ अलकापुरी नामकी देवनगरी । २ पृथ्वीके तिलक तुल्य । ३ कामदेव । ४ सौभाग्य । ५ नामकी । ६ नामकी अप्सरा देवी ।

द्रुहा-पहिली मिथ्यात्वी कुले, अर्बर जैन कुल जाणि । जैन शास्त्र रूपसुंदरी, भणी
 सुधारसवाणी ॥ १ ॥ समकित गुण निर्मल धरे, जाणे अरथ विचार । धरम थकी चूके
 नहीं, जो हुवे लाख प्रकार ॥ २ ॥ शिवशासन विद्या भणी, सोहगसुंदरी नार ।
 मिथ्या मति राती रहे, चाले निज आचार ॥ ३ ॥ सोकि पणे वे सुंदरी, पिण अत्यंत
 सनेह । आप आपणा धर्मसुं, रंगे राती जेह ॥ ४ ॥ प्रीति परस्पर अतिघणी, एक
 जीव तेंतु दोइ । पिण निज निज मतने विषे, विसंवाद नित होइ ॥ ५ ॥

दाल ३ जी. “धन धन संप्रति राजा साचो” एहनी अथवा “सेत्रुंजे साधु अनंता
 सीधा” एहनी- जोवो दृष्टिरांग अति गिरुओ, छूटे दोहिलो एह रे । दृष्टिराग राता
 नर नारी, किमहि न समझे तेह रे, जोवो ॥१॥ दृष्टिराग करी सोहगसुंदरी, उत्थापे

१ धीजी । २ अमृत । ३ एकही पतिकी दो स्त्रियां, जिसको शोक कहते हैं । ४ शरीर । ५ खमतका राग-श्रेयमबंधन ।

धरम तणी सामग्री लही, श्रीजिनधर्म करो ऊमही । इण भव पामे रिद्धि समृद्धि, परभव पामे अविचल सिद्धि ॥ ९ ॥ इम गौतम दीधो उपदेस, सांभलियो नर नारि नरेस । पहिली ढाल एही अटकलो, कहे 'जिनहर्ष' हिवे सांभलो ॥ १० ॥ सर्व गाथा १९ ॥

दूहा-दान सील तप भावना, भेद धरमना च्यार । इह भव परभव एहथी, लहीये सुख श्रीकार ॥ १ ॥ दान सील तप मांहि जो, चोथो भाव भिलंत । तो कारज सीझे सह, वंछित सकल भिलंत ॥ २ ॥ निश्चल मन राखी करी, परिहरि मननो ताप । भाव विशुद्ध हीयडे धरी, जपीये नवपद जाप ॥ ३ ॥ अरिहंत १ सिद्ध २ सूरिस वर ३, उवज्जाया ४ मुनिपति ५ । दंसण ६ नाण ७ चरित्त ८ तप ९, इणसुं धरीये चित्ति ॥ ४ ॥

ढाल २ जी. अलबेलानी- ए नवपद आराधीये रे लाल, आणी निरमल भाव महाराजा रे । एहथी सह सुख संपजे रे लाल, भवसायरनी नाव महा०, ए० ॥ १ ॥

नवपद् संघाते जपे रे लाल, सिद्धचक्र (सहू) चउ साल महा० । ते लहे मंगल
 मालिकारे लाल, जिम लह्यां नैप श्रीपाल महा०, ए० ॥ २ ॥ श्रेणिक कहे भगवन !
 कद्यो रे लाल, कुण ते नैप श्रीपाल महा० । किम पामी सुख संपदा रे लाल, किम
 लह्यां भोग रसाल महा०, ए० ॥ ३ ॥ गौतम कहे मगधैसने रे लाल, आराधयो
 सिद्धचक्र महा० । रोग गयां वंछित लह्यां रे लाल, जाणे अभिनव शक्र महा०, ए०
 ॥ ४ ॥ श्रीगौतम ! मुझने कद्यो रे लाल, एहनो सहू अधिकार महा० । सांभलवा मन
 ऊमह्यो रे लाल, सुणसे सहू नर नार महा०, ए० ॥ ५ ॥ दक्षिण भरते दीपतो रे लाल,
 मालव देस विख्यात महा० । दुरभिक्ष न पडे जिहां कदी रे लाल, केही कहीये वात
 महा०, ए० ॥ ६ ॥ तिणे देसे नयरी भली रे लाल, उज्जैणी अभिराम महा० । धण

? गाटे चार वर्षे । २ राजा । ३ मगधदेशके स्वामी श्रेणिक । ४ नवा उत्पन्न हुआ इंद्र । ५ दुकाल । ६ क्या । ७ कहे । ८ मनोहर ।

कण कंचणसुं भरी रे लाल, जाणे अलका नाम महा०, ए० ॥ ७ ॥ लोक तिहां सहू
 को सुखी रे लाल, साधे त्रिणे वर्ग महा० । पाले जिनवर आगन्या (आज्ञा) रे लाल,
 जेथी पासै स्वर्ग महा०, ए० ॥ ८ ॥ राजा राजे तिणे पुरी रे लाल, प्रजापाल इणे
 नाम महा० । न्याय निपुण पुहवी तिलो रे लाल, रूपे जाणे काम महा०, ए० ॥ ९ ॥
 तास घणी अंतरी रे लाल, तेहमें दोइ अत्यंत महा० । रूप अधिक रलियामणी रे
 लाल, सोभागिणी गुणवंत महा०, ए० ॥ १० ॥ पहिली सोहण सुंदरी रे लाल,
 सोहण तणो निधान महा० । बीजी पिण अधिकी वली रे लाल, रूपसुंदरी
 अभिधान महा०, ए० ॥ ११ ॥ रूपे रंभा हरावती रे लाल, सुख विलसे सुकमाल महा० ।
 बीजी 'जिन हरखे' कही रे लाल, अलबेलानी ढाल महा०, ए० ॥ १२ ॥ सर्व गाथा ३५ ॥

१ अलकापुरी नामकी देवनगरी । २ पृथ्वीके तिलक तुल्य । ३ कामदेव । ४ सौभाग्य । ५ नामकी । ६ नामकी अप्सरा देवी ।

दूहा-पहिली मिथ्यात्वी कुले, अर्कर जैन कुल जाणि । जैन शास्त्र रूपसुंदरी, भणी
 सुधारसयाणी ॥ १ ॥ समकित गुण निर्मल धरे, जाणे अरथ विचार । धरम थकी चूके
 नहीं, जो हुवे लाख प्रकार ॥ २ ॥ शिवशासन विद्या भणी, सोहगसुंदरी नार ।
 मिथ्या मति राती रहे, चाले निज आचार ॥ ३ ॥ सोकि पणे बे सुंदरी, पिण अत्यंत
 सनेह । आप आपणा धर्मसुं, रंगे राती जेह ॥ ४ ॥ प्रीति परस्पर अतिघणी, एक
 जीव तनु दोइ । पिण निज निज मतने विषे, विसंवाद नित होइ ॥ ५ ॥

दाल ३ जी. “धन धन संप्रति राजा साचो” एहनी अथवा “सेत्रुजे साधु अनंता
 सीधा” एहनी- जोवो दृष्टिरांग अति गिरुओ, छटे दोहिलोः एह रे । दृष्टिराग राता
 नर नारी, किमहि न समझे तेह रे, जोवो ० ॥१॥ दृष्टिराग करी सोहगसुंदरी, उत्थापे

१ नीती । २ अमृत । ३ एकही पतिकी दो स्त्रियां, जिसको शोक कहते हैं । ४ शरीर । ५ स्वमतका राग-प्रेमबंधन ।

वरस पांचनी ते थई, दीठां परम प्रमोद ॥ ४ ॥ भणिवा सारिखी थई, बुद्धितणो भंडार । मातपिता देखी करी, इणपरि करे विचार ॥ ५ ॥

ढाल ४ थी. “हरीया! मन लागो” एहनी, कन्या दोइ भणावीये, भणिवा अवसर एह रे, दोइ कन्या (भणावीये) भणे । बालपणे सहू आवडे, नाण विन्नाण अछेह रे, दो० ॥ १ ॥ सुभदिन सुभ सुहूरत घडी, भणिवा ठवी बे बाल रे, दो० । सुरसुंदरी सिवभूतिने, मयणा सुबुद्धि नीसाल रे, दो० ॥ २ ॥ प्रथम सुता पंडित कन्हे, भणे सदा चित लाइ रे, दो० । गणित लिखित लक्षण कला, तर्क साहित्य सहाइ रे, दो० ॥ ३ ॥ ज्योति(ष) क वैद्यक सहू भण्या, भरह संगीत पुराण रे, दो० । मंत्र जंत्र जडी ओषधी, थई सिवसाखनी जाण रे, दो० ॥ ४ ॥ रागरंगे सहू रीझवे, गावे वीण बजाइ रे, दो० ।

१ शरीरमें रहे चक्र आदि । २ न्यायशास्त्र । ३ काव्यशास्त्र । ४ भरत नामका नाटक ग्रंथ । ५ अठारे पुराण शास्त्र ।

रसीयाना मन मोहती, दीठी आवे दाइ रे, दो० ॥ ५ ॥ जीवन रूपे आगली, अणीयाला
 दाइ नैण रे, दो० । मुखडे जीव्यो चंद्रमा, श्रवे सुधारस वैण रे, दो० ॥ ६ ॥ रूप
 अधिक सोहे वली, चतुराई गुणमिलि रे, दो० । सोवन सुद्रा मणि जडी, दूधे साकर
 भेलि रे, दो० ॥ ७ ॥ भणी गुणी चोसठ कला, अपछरने अणुहार रे, दो० । पहिले गुण-
 ठाणे थई, गुरु संगति सुविचार रे, दो० ॥ ८ ॥ मिथ्यात्वी सिरसेहरो, सिवभूति पंडित
 तेह रे, दो० । शिष्यणी पिण सुरसुंदरी, तेहवी कीधी तेह रे, दो० ॥ ९ ॥ मिथ्यांमत
 थापे वणुं, तत्त्वथकी विपरीत रे, दो० । काने पिण न गमे सुण्यो, जैनधर्म सुं प्रीत रे,
 दो० ॥ १० ॥ हवे बीजी कन्यातणो, सुणो पठन अधिकार रे, दो० । शास्त्र भण्या
 जिनमततणा, आगम अरथ विचार रे, दो० ॥ ११ ॥ चोसठ महिलांनी कला, जाणे
 गुरु सुपसाय रे, दो० । अवसरे धर्म करे वली, प्रणमे जिनवर पाय रे, दो० ॥ १२ ॥

जिनधर्म रे । मलिन कुंचेल नहीं पवित्राई, स्युं ते त्रोडे कर्म रे, जोवो० ॥ २ ॥
 रूपसुंदरी कहे सांभलि बहिनी !, कसिये कंचण जेम रे । कीजे धर्म परीक्षा करीने,
 आलै न जपीये^३ एम रे, जोवो० ॥ ३ ॥ धरम धरम सहु कोई भाषे, पिण अंतर
 असमान रे । साकर लूण सरीखा दीसे, काच पाँच समवान रे, जोवो० ॥ ४ ॥ सूरज
 खजूये जिवडो अंतर, अंतर राजा रंक रे । अरकं दूध गोदूधे अंतर, अंतर सुख आतंक
 रे, जोवो० ॥ ५ ॥ चंदन आक धतूरे अंतर, अंतर विष पीयूष रे । जैन धर्म
 (समो नहीं कोई) मोटो जगमाहे, जेहथी जाये दूष रे, जोवो० ॥ ६ ॥ धरम अनेक
 अछे जगमाहे, पिण ते हिंसा मूल रे, धरम जैन अधिको जोवंतां, जीवदया अनुकूल
 रे, जोवो० ॥ ७ ॥ एक धरमथी शिव सुख लहीये, दहीये कर्म कठोर रे । एक थकी

१ खराब (मलिन) वस्त्र । २ झूटा कलंक । ३ बोलना । ४ मणि । ५ आकका दूध । ६ कष्ट-दुःख । ७ अमृत । ८ मोक्ष

पिंडे पापे भराये, लहीये नरक अघोर रे, जोवो० ॥ ८ ॥ धरमतणी चरचा मांहोमांहे,
 केरे अहोनिस्सिं एम रे । प्रीति रीतिसुं वे बे सुंदरी, पाले पूरो प्रेम रे, जोवो० ॥ ९ ॥
 सुखे समाथे इणपरि रहती, धरती पिंडसुं रंग रे । विषयतणा सुख विलसे बहुपरि,
 दिनदिन अति उछंरंग रे, जोवो० ॥ १० ॥ काल न जाणे किमही जातो, पिंडे प्रिया
 इक राग रे । कहे 'जिनहर्ष' ढाल ए त्रीजी, गावो आस्था राग रे, जोवो० ॥ ११ ॥

द्रहा-सुख विलसंती बे जणी, जनमी पुत्री दोइ । राय करे उच्छव घणो, हीयडे हर-
 पित होइ ॥ १ ॥ राणी सोहगसुंदरी, दरीभरी गुणप्रेम । तासु सुता सुरसुंदरी,
 नाम बुलावी तेम ॥ २ ॥ रूपसुंदरी बीजी प्रिया, तेहनी पुत्री जेह । मयणासुंदरी
 तेहनी, नाम ठव्यो गुणगेह ॥ ३ ॥ पांच धाइ पालीजतां, करतां ख्याल विनोद ।

१ गरीमें रहा आत्मा । २ रात दिन । ३ पतिसे । ४ भोगवते हैं । ५ उछसित मनसे । ६ स्त्रीभर्तार । ७ गुणगुफा । ८ प्रेमपोषक ।

वरस पांचनी ते थई, दीठां परम प्रमोद ॥ ४ ॥ भणिवा सारिखी थई, बुद्धितणो भंडार । मातपिता देखी करी, इणपरि करे विचार ॥ ५ ॥

ढाल ४ थी. “हरीया ! मन लागो” एहनी, कन्या दोइ भणावीये, भणिवा अवसर एह रे, दोइ कन्या (भणावीये) भणे । बालपणे सहू आवडे, नाण विज्ञाण अछेह रे, दो० ॥ १ ॥ सुभदिन सुभ सुहरत घडी, भणिवा ठवी बे बाल रे, दो० । सुरसुंदरी सिवभूतिने, मयणा सुबुद्धि नीसाल रे, दो० ॥ २ ॥ प्रथम सुता पंडित कन्हे, भणे सदा चित लाइ रे, दो० । गणित लिखित लक्षण कला, तर्क साहित्य सहाइ रे, दो० ॥ ३ ॥ ज्योति(ष) क वैद्यक सहू भण्यां, भरह संगीत पुराण रे, दो० । मंत्र जंत्र जडी ओषधी, थई सिवसाखनी जाण रे, दो० ॥ ४ ॥ रागरंगे सहू रीझवे, गावे वीण बजाइ रे, दो० ।

१ शरीरमें रहे चक्र आदि । २ न्यायशास्त्र । ३ काव्यशास्त्र । ४ भरत नामका नाटक ग्रंथ । ५ अदारे पुराण शास्त्र ।

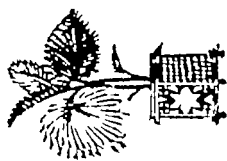
रसीयाना मन मोहती, दीठी आवे दाइ रे, दो० ॥ ५ ॥ जीवन रूपे आंगली, अणीयाला
 दोइ नेण रे, दो० । मुखडे जीव्यो चंद्रमा, श्रवे सुधारस वैण रे, दो० ॥ ६ ॥ रूप
 अधिक सोहे वली, चतुराई गुणमेलि रे, दो० । सोवन मुद्रा मणि जडी, दूधे साकर
 भेलि रे, दो० ॥ ७ ॥ मणी गुणी चोसठ कलां, अपछरने अणुहार रे, दो० । पहिले गुण-
 ठाणे थई, गुरु संगति सुविचार रे, दो० ॥ ८ ॥ मिथ्याल्वी सिरसेहरो, सिवभूति पंडित
 तेह रे, दो० । शिष्यणी पिण सुरसुंदरी, तेहवी कीधी तेह रे, दो० ॥ ९ ॥ मिथ्यांमत
 थापे घणुं, तत्वथकी विपरीत रे, दो० । काने पिण न गमे सुण्यो, जैनधर्म सुं प्रीत रे,
 दो० ॥ १० ॥ हवे वीजी कन्यातणो, सुणो पठन अधिकार रे, दो० । शास्त्र भण्या
 जिनमततणा, आगम अरंथ विचार रे, दो० ॥ ११ ॥ चोसठ महिलांनी कला, जाणे
 गुरु सुपसाय रे, दो० । अवसरे धर्म करे वली, प्रणमे जिनवर पाय रे, दो० ॥ १२ ॥

जैन भाव सघला लहे, निश्चयने विवहार रे, दो० । कहे 'जिनहर्ष' चौथी थई, ढाल इणे अधिकार रे, दो० ॥ १३ ॥ सर्व गाथा ६९ ॥

दूहा-जिनमत धर अध्यापके, कुमरी भणावी जेह । मिथ्यामत राचे नही, धरम रंगणी देह ॥१॥ एकज सत्ता दुविध नय, काल त्रिण गति च्यार । अस्तिकाय पांचे छए, द्रव्य सात नय धार ॥ २ ॥ आठ करम नव तत्त्व तिम, दसविध मुनिवर धर्म । पडिम इग्यारस बार व्रत, जाणे एहवा मर्म ॥ ३ ॥ मूलुत्तर कम्मपयडि, इगसो अट्टावन्न । कर्म-बंधना हेतु पिण, जाणे सत्तावन्न ॥ ४ ॥ बंध उदय उदीरणा, सत्ता जाणे तेह । सुहुम विचार संवे लहे, प्रवचन भाख्या जेह ॥ ५ ॥

ढाल ५ मी. "इडर आंबा आंबली रे" एहनी-सुंदरि ए सुरसुंदरी रे, जोवन पंहुंती जोर । भणी गुणी सगली कला रे, चतुरपणे चित्त चोर ॥ १ ॥ सुगुणनर ! जोवो

अभ्यंतर समामें बैठा हुआ
राजा प्रजापाल अपनी दोनों राज-
पुत्रीयोंके विद्याभ्यासकी परीक्षा
ले रहा है।

(पत्रांक १३)

श्री पाल राजा का रास

पुण्यविशेष, पुण्ये लंहीये रिद्धि अशेष, पुण्ये लहीये प्रभुता पेलि, वारू पुण्यतणा फल देखी, सु० ॥ २ ॥ रूपवंत गुण लवणिमा रे, विद्या प्रभुता सार । मदना कारण छे सहू रे, पिण मद न करे लिगार, सु० ॥ ३ ॥ इक दिन अभ्यंतर सभा रे, बेठो राय उल्लास । बोलावी बे निज सुता रे, साथे पाठक तास, सु० ॥ ४ ॥ विनयवती निज तातने रे, आवी कीधी सलाम । चकित थई सगली सभा रे, रूप निरखी अभिराम, सु० ॥ ५ ॥ खोले बेसारी सुता रे, राजा धरिय विवेक । बुद्धि परीक्षा कारणे रे, दीधी समस्या एक, सु० ॥ ६ ॥ राइ कह्यो पद छेहलो रे, “पुण्ये लहीये एह” । गुणवंती सुखुंदरी रे, बोली ततखिण तेह, सु० ॥ ७ ॥ धन यौवन डाहापणो रे, रोगरहित निज देह । मनवल्लभ मेलावडो रे, “पुण्ये लहीये एह”, सु० ॥ ८ ॥ रलियायत राजा थयो रे, सांभलि तास वचन । कुमरी अध्यापक भणी रे, लाख गमे दीधी धन, सु०

॥ ९ ॥ लोक खुस्याल सहू थया रे, रंज्या राणी भूप। सहू को लोक कहे इंसू रे, एतो सरसति रूप, सु० ॥ १० ॥ तुह्मे पिण मयणासुंदरी ! रे, समस्या पूरो एह । अनुमति लहि निज तातनी रे, कहे कुमरी गुणगेह, सु० ॥ ११ ॥ विनय विवेक प्रसन्नता रे, सीलसुं निर्मल देह । शिवपदनी मेलावडो रे, “पुण्ये लहीये एह”, सु० ॥ १२ ॥ मात पिता हरषित थया रे, हरख्या लोक न जात । प्राये मिथ्यात्वी भणी रे, न गर्मे उत्तम वात, सु० ॥ १३ ॥ उत्तमने उत्तम गर्मे रे, नीचने नीच सुहाइ । ढाल थई ए पांचमी रे, कहे ‘जिनहर्ष’ बनाइ, सु० ॥ १४ ॥ सर्व गाथा ॥ ८८ ॥

दूहा-कुमरीनी इणपरि करी, बुद्धि परीक्षा राय । आगलि जे थाये हिवे, ते सुणज्यो चितलाय ॥ १ ॥ कुरुजंगल देसे अछे, संखपुरी इण नाम । नगरी तेहनो राजवी, दमि-तारि अभिराम ॥ २ ॥ उज्जैणी राजातणी, नितप्रति सारे सेव । निज बढले एकण

वरस, मूंक्यो अंगज हेव ॥ ३ ॥ नाम तास छे अरिदमन, अरि दमि कीधा जेर ।
जाणें सूरति कामनी, नारि रहे नित घेर ॥ ४ ॥ भमरो केतकि गंधसुं, मांडि रहे
जिम मोह । तिम सुख पामे नारियां, कुमर निहाली सोह ॥ ५ ॥
ढाल ६ डी. “मुजरो मानो हे जालम जाटणी” ए जाटणीना गीतनी-मदन मनोहर
कुमर कलानिलो, देखी जीवन वय सुकमाल, कुमरी मोही हो कुमर सुजाणसुं । सुरसुंदरी
सुख पंकज भाल, नयणें जोवे हो फिर फिर कुमरने, पामे सुख सुख तास निहाल, कुं
॥ १ ॥ दीठां हीयडो हेजे ऊलसे, दीठां पाखे अंदोह, कुं । एतो अणखाधे पाणी रसो,
एहवो पापीरे मोह, कुं ॥ २ ॥ ढांक्यो न रहे किम ही नेहलो, जो करे कोडि उपाय,
कुं । आग छिपाई घास पखालमें, परगट ते खिणमांहे थाय, कुं ॥ ३ ॥ चोवा चंदन
कुसुमनी वासना, छानी धरीये छिपाय, कुं । तो हि खिणमांहे परगट हुवे, तिम ए नेह

दिखाय, कु० ॥ ४ ॥ बापे जाण्यो नेह सुतातणो, पुत्री! सांभल तूं सुविचार, कु० । जे
 मन माने जेहसुं प्रीतडी, ते परणावूं भरतार, कु० ॥ ५ ॥ हीयडे हरखी कुमरी इम कहे,
 लोक तणी तजि लाज, कु० । वांछ्यो वर पासुं तो एहने, परणावो महाराज!, कु०
 ॥ ६ ॥ अथवा तुझे सुझने परणावसो, माहरे तेह प्रमाण, कु० । बाप दीयो वर कन्या
 वरे, ते सुकुलीणी सुजाण, कु० ॥ ७ ॥ तुमथी लहीये वंछित बापजी!, तुमथी सुख
 लहीये श्रीकार, कु० । पोतानी जाणी सुखिणी करो, तुझे माहरे किरतार, कु० ॥ ८ ॥
 इण वचने राजा तूठो कहे, जाणी अंतरभाव, कु० । ए अरिदमन कुमर पुत्री! वरो,
 जुगतो सरल सभाव, कु० ॥ ९ ॥ सहू कोने मन मानी वातडी, भलो कथ्यो महाराय,
 कु० । सरीसा सरीसी ए जोडी मिली, आवी सहू कोने दाय, कु० ॥ १० ॥ लोक सहू
 को राजाने कहे, होस्ये इहां रंगरोल, कु० । एह जमाई सोभे तुह्य घरे, जिम सुख सोभे

तंबोल, कु० ॥ ११ ॥ राजा पिण रलीयायत थई करी, कीधो वचन प्रमाण, कु० । छट्टी

ढाल सगाइ नृप करी, कहे 'जिनहर्ष' सुजाण, कु० ॥ १२ ॥ सर्व गाथा ॥ १०५ ॥

द्रुहा-हिवे मयणाने पूछीयो, पिण बोले नहीं तेह । नीची दृष्टि निहालती,

मुखडे लाज करेह ॥ १ ॥ पुनरपि राजा पूछीयो, पुत्री ! मुझने भाष । ताहरा मनमांहे

हुवे, वरनी जे अभिलाष ॥ २ ॥ वार वार इम पूछतां, कुमरी थई सलाज । मुख मुलकी

कहे तातने, पूछणसुं स्यो काज ? ॥ ३ ॥ चतुर विचक्षण छी तुम्हे, जाणो छी सह

नीति । कुलकन्याने पूछीये, एह नहीं जुगती रीति ॥ ४ ॥ कुलवंती कहो किम कहे ? ,

मुझ परणावो एह । मात पिता जेहने दीये, तेहिज वरसुं नेह ॥ ५ ॥ निश्चयसुं जो

जोईये, ते पिण बाह्य निमित्त । सुख दुख पासै प्राणीयो, निज निज पूरवक्रित ॥ ६ ॥

दाल ७ मी. "मया मोहि दिखणी आणि मिलाइ" एहनी-मयणा कहे सुणो तातजी !

रे, पूरव लिखित प्रमाण । ते सघलो आवी मिले, होजी केहो इहां विन्नाण ? ॥ १ ॥
 पिताजी !, कर्म सबल जगमांहि, कर्म करे तेहिज हुवे, होजी सुख दुख अरति उच्छाहि,
 पि० ॥ २ ॥ जिण वेलाये जेहवा रे, जीवे कीधा कर्म । उदय थया तिण अवसरे, होजी
 लहीये फलनो मर्म, पि० ॥ ३ ॥ रंक फेडी राजा करे रे, राजा फेडी रंक । एहवो कुण ?
 फेडी सके, होजी कर्म लिख्या जे अंक, पि० ॥ ४ ॥ राय केहे पुत्री ! सुणो रे, तुं मुझ
 प्राण आधार । वार वार तुझने कहूं, होजी मांगो वंछित भरतार ॥ ५ ॥ सुताजी !, हुं
 सबलो जगमांहि, मुझ तूठे सहु संपजे, होजी सुख दुख अरति उच्छाहि, सु० ॥ ६ ॥
 माहरी आस्या सहु करे रे, निबलाने बलवंत । हुं तूठो दालिद्र गमूं, होजी रूठो जाणि
 कृतंत, सु० ॥ ७ ॥ रंक प्रते राजा करूं रे, राय भणी करूं रंक । सबला ते पिण माहरी,
 होजी माने मनमां संक, सु० ॥ ८ ॥ कारण मते ते हुं करूं रे, सुख दुख माहरे हाथ ।

रुठो जमघर मोकलुं, होजी तूठो करुं नरनाथ, सु० ॥ ९ ॥ वलतूं मयणा वीनवे रे,
 तात ! सुणो सुझ वत्त । तुमने पिण करमे किया, होजी राजन ! राज निमित्त, पि०
 ॥ १० ॥ जेहने पोते पुन्य छे रे, तेहने तूसे राय । पुन्य विना तूसे नहीं, होजी जो
 करे लाख उपाय, पि० ॥ ११ ॥ छोरू पिण मोटा तणा रे, सुखीया दुखीया होइ ।
 कारण छे सह कर्मनो, होजी गरव म करज्यो कोइ, पि० ॥ १२ ॥ थाप्यो कुमरी कर्मने
 रे, उत्थाप्यो नृप वैण । रीसवसे थयो आकरो, होजी कीधा राता नैण, पि० ॥ १३ ॥
 गरव करे खोटो जिके रे, तेहमें किसो सवाद ? । ढाल थई ए सातमी, होजी 'जिन हरष'
 सुता नृप वाद, पि० ॥ १४ ॥ सर्व गाथा ॥ १२५ ॥
 द्रूहा-रीसाणो नृप इम कहे, रे रे मूढ गमार ! । तूं लीला सुख भोगवे, ते सह सुझ
 उपगार ॥ १ ॥ पहिरे कंचण आभरण, नव नव वेस बनाय । खाणा पीणा खेलणा,

ते सह सुझ पसाय ॥ २ ॥ मयणा कहे सुणो तातजी!, हूं तुम्ह कुल उत्पन्न । में पामी सुख साहिबी, ते सुझ पोते पुन्न ॥ ३ ॥ मयणा इणिपरि भाषतां, राजा थयो कृतंत । जिम पावक घृत सींचीयो, वाधे झाल अत्यंत ॥ ४ ॥ भाग्यहीण ए दीकरी, दीसे छे परतक्ष । कह्यो न माने माहरो, लीयो न मेल्हे पक्ष ॥ ५ ॥ क्रोध वसे थयो रातडो, धमधमीयो नरनाह । सगपण बेटी बापनो, भागो मन उच्छाह ॥ ६ ॥

ढाल ८ मी. नायकानी-मयणा कहे सुणो तातजी! रे, इवडी म करो रीस मोरा तातजी! रे, । जाण तुम्हे सह वातनारे लाल, तुम्हे मोटा अवनीस मो०, मयणा० ॥ १ ॥ फोगट गरव न कीजीये रे, गरवे सह गुण जाइ मो० । इंद्र नरेंद्र पिण गर्वथीरे लाल, लघुता पणो लहाइ मो०, म० ॥ २ ॥ तुम्हे कही जे हूं करूं रे, सुखीया दुखीया लोक मो० । करता हरता हूं सहीरे लाल, ते तो इसही फोक मो०, म० ॥ ३ ॥ तुम्ह सेवाथी

जो हुवे रे, सुखीया सहु जगमाहि मो० । तुझ सेवा करता नथीरे लाल, ते तो सुखीया
 काहि ? मो०, म० ॥ ४ ॥ राय कहे रूठो थको रे, तूं निरधन वर जोगरे दुहागिणि ! ।
 ए मतिसारू नवि मिलेरे लाल, तुझने उत्तम भोगरे दु० ॥ ५ ॥ मयणा ! सुण सुझ
 वातडी रे, ताहरे पोते पापरे दु० । तो सूझे तुझ एहवूरे लाल, पामिस बहु संतापरे
 दु०, म० ॥ ६ ॥ हठमाती पोतातणे रे, जाणे हूं बुद्धिवंतरे दु० । समझावी समझे नहीरे
 लाल, अवगुण एह महंतरे दु०, म० ॥ ७ ॥ राती निज गुण ज्ञानमें रे, मूख निगुण
 निटोळरे दु० । लेखवती केहने नथीरे लाल, मूढ न जाणे बोळरे दु०, म० ॥ ८ ॥ हूं
 जाणूं सुखिणी करूं रे, परणावूं वर साररे दु० । पिण माहरो न करे क्योरे लाल, थाइस
 दुःख भंडाररे दु०, म० ॥ ९ ॥ मयणा कहे तुझने रुचे रे, ते परणावो नाह मोरा तातजी !
 रे । सुझ पोते पुन्य जो हुस्येरे लाल, तो सुझ होस्ये उच्छाह मो०, म० ॥ १० ॥ गाढेरो

रीसावीयो रे, सांभल(संभलखी) एहवा बोलरे दु० । मोटा बोली दीकरीरे लाल, मुझ लेखव्यो तृण तोलरे दु०, म०॥११॥मुझने इणे उत्थापीयो रे, थाप्यो वखत सहायरे दु० । केहे 'जिनहरष' सहू सुणोरे लाल, आठमी ढाल कहायरे दु०, म०॥१२॥ सर्व गाथा १४३ ।

दूहा-रोषातुर नृप देखिने, मंत्री चिंते एम । ठारूं वयण सुधारसे, सीतल थाये जेम ॥ १ ॥ महाराय! रयवाडीये, रमवानो छे लग । जईये रमवा आज प्रमु!, फूल रह्यो छे बाग ॥ २ ॥ अंतरगत दाझी रह्यो, क्रोधागनि विकराल । ऊढ्यो तुरत उतावलो, मानि वचन भूपाल ॥ ३ ॥ चरवादार प्रते कहे, करो तुरंग तइयार । हुकम सुणी आप्यो तुरी, सपलाणो तिणवार ॥ ४ ॥ चतुरंगसेना परिवर्यो, राय थयो असवार । हिवे आगलि जे नीपजे, ते सुणज्यो अधिकार ॥ ५ ॥

ढाल ९ मी. 'रे हमीरीयारे रहि वैरी नैण झकोलतो"एहनी-राय रयवाडी संचर्यो,

आगलि उडे खेह मंत्रीसर ! । राजा चकित थई कहे, आवे छे कुण एह मं०, रा० ॥ १ ॥
 आडंबर करता थका, न धरे किसि प्रवाह मं० । कोलाहल हलबोलसुं, मंत्री कहे सुणि नाह !
 राजेसर !, रा० ॥ २ ॥ ए पेडो कोढी तणो, सात सयां परिवार राजेसर ! । कोढी
 सहु भेला थया, व्याप्यो रोग अपार रा०, रा० ॥ ३ ॥ राजकुंवर एक नान्हडो, आवी
 मिलीयो मां(य)हि रा० । ते पिण कोढी फरसथी, उंवर रोग लहाय रा०, रा० ॥ ४ ॥ उंवर
 रोग थकी थयो, उंवर राणो नाम रा० । ते आवे छे ए चलयो, ए असमाधिनो ठाम
 रा०, रा० ॥ ५ ॥ असवारी वेसर तणी, परिवरीयो परिवार रा० । गतनासा चामर धरे,
 गलित लवचा छत्रधार रा०, रा० ॥ ६ ॥ घंटा हाथे झालिने, मुहर चले गत कर्ण रा० ।
 लोकाने वीहावतो, भूडो जेहनो वर्ण रा०, रा० ॥ ७ ॥ कोढ मंडल अंग ओलगू,
 गलितांगुलि मंत्रीस रा० । सर्व गलित कोटवालछे, तेहमें उंवर ईस रा०, रा० ॥ ८ ॥

द्रादमंडल कोढे गल्या, दीसंता विकराल रा० । सेवक तास दोहागीया, राधं रुधिर परनाल
 रा०, रा० । ९ । देसाधिप पासे लीये, मननो मान्यो माल रा० । ना कोई न कही सके,
 एहवी एहनी चाल रा०, रा० ॥ १० ॥ तेह भणी बीजी दिसे, चालो श्रीमहाराय ! रा० ।
 जावा द्यो ए कोढीया, जिम दरिसण नवि थाय रा०, रा० ॥ ११ बीजी दिसि राजा
 चल्यो, मारग छोडी जाम रा० । कोढीवृंदे निरखीयो, हूकल करता ताम रा०, रा०
 ॥ १२ ॥ आव्या ते ऊतावला, नृप साम्हा तिणवार रा० । तब राजा एहवूं कहे, सुण मंत्री !
 सुविचार मं०, रा० ॥ १३ ॥ परचावो पासे जई, सुह मांग्यो द्यो माल मं० । पिण दूरे
 रहाविज्यो, करिज्यो सुख लालमपाल मं०, रा० ॥ १४ ॥ हुकम दीयो मुहुताभणी,
 बीहंते भूपाल मं० । कहे 'जिनहरष' पूरी थई, नवमी ढाल रसाल मं०, रा० ॥ १५ ॥
 दूहा-गलितांगुलि ऊतावलो, उंबरनो परधान । ते पहिली आवी कहे, सांभल हो

राजान ! ॥ १ ॥ उंवरराणो अम्हत्तणो, साहिव छे सुपराण । माने सहु को तेहने, कोई न
 लोपे आण ॥२॥ मणि माणिक कंचण रयण, भोजन कूर कपूर । उंवर राणो हुकमसुं, मंगावे
 भगपूर ॥ ३ ॥ अम्हे सहू सेवक नफर, सुखीया तास पसाय । कमी नहीं किण वातनी, पिण
 मांभल महाराय ! ॥ ४ ॥ राणी नहीं राजातणे, ए छे मोटी खोड । इक कन्या द्यौं अमभणी,
 जिम पहुंचे मन कोड ॥ ५ ॥

द्वाल १० मी. “वात म काढो हो व्रततणी” एहनी- राय कहे किम दीजिये, निज कन्या
 गुणवंती रे । रोगी नरने आपतां, जगमें अपजस लहंतो रे, रा० ॥ १ ॥ बलतुं गलि-
 तांगुलि कहे, ताहरो जस जग गाजे रे । मांग्यो छे मालव धणी, एह विरुद तुझ छाजे रे,
 रा० ॥२॥ के तो कीरति हारीये, के दीजे निज कन्या रे । जेहवी तेहवी अम्हभणी, मानीस्ये
 ते धन्यारे, रा० ॥३॥ पडीयो राय विचारणा, अजुगति वात सुणाई रे । किमही डुरस पडे

नहीं, दोतड पडीयो भाई रे, रा० ॥ ४ ॥ नृपने मयणा सांभरी, कन्या ए वर जोगी रे !
 अविनयनो फल जिम लहे, थाये दुखिणी रोगी रे, रा० ॥ ५ ॥ कीरति कहो किम हारीये,
 दोहिली जे जगमांहे रे । कन्या देतां जस रहे, तो जस गमीये काहे रे, रा० ॥ ६ ॥ मुझ
 मंदिर तुम्हे आवज्यो, इम कही पाछो वलीयो रे । राय गृहांगण आवीयो, सासीनो हलफ-
 लीयो रे, रा० ॥ ७ ॥ तेडी मयणा सुंदरी, राय कहे सुण बेटी ! रे । हूं तुझने सुख चिंतवूं,
 तूं अवगुणनी पेटी रे, रा० ॥ ८ ॥ बाप सुकरमी जो हुवे, वंछित वर परणावूं रे । हठ परि-
 हर सठ बालिका !, दोहग दूरे गमावूं रे, रा० ॥ ९ ॥ जो आपकरमी तूं हुवे, तो वर उंबर
 राणो रे । तुझ करमे ए आणीयो, परणेवानो टाणो रे, रा० ॥ १० ॥ मयणा मुलकीने कहे,
 वखत लिख्यो वरराजो रे । ते मुझ सिरनो सेहरो, माहरे तेहसुं काजो रे, रा० ॥ ११ ॥
 राये ते तेडावीयो, सपरिवारसुं आयो रे । करमसंयोगे नृप कहे, तूं वर मयणा पायो रे,

रा० ॥ १२ ॥ उंवर कहे ए राजवी !, वात न जुगती दीसे रे । दसमी ढाल पूरी थई, कहे
‘जिनहरष’ जगीसे रे, रा० ॥ १३ ॥ सर्व गाथा ॥ १८१ ॥

द्रुहा-चायस कंठे कनकनी, जिम सोभे नहीं माल । जोडी नहीं बग हंसली, तिम
मुझने ए बाल ॥ १ ॥ राय कहे ए दीकरी, कळो न माने मुझ । आप करम माने सही, तिण
आपूं छं तुझ ॥ २ ॥ मुझ दीधो वर आदरे, तो परणावूं जोय । करम मांहि तूंहिज लिख्यो,
मुझनै दोस न कोय ॥ ३ ॥ दया न आणी चित्तमें, नाण्यो नेह लिगार । लोक कहे ए स्पूं
थयो, करे अथम आचार ॥ ४ ॥ उत्तम कोप करे नहीं, करे ते मान प्रमाण । पिण ए

जुगतूं नवि करे, कोपे चळ्यो अयाण ॥ ५ ॥

ढाल ११मी. बांगरीयानी-उंवर कहे सुण राजवी ! रे, माहरी ए नहीं जोडिरे गुणवंता ! ।
हूं कोडी रोगे भयों रे, रतन लगाइं खोडिरे गु० ॥ १ ॥ मुझ सोभे नहीं ए कांता, में पातक

कीया अनंता गु० । मुझ देखी सहू बीहंता, तिण एहनो नहीं मुझ कोडरे गु० ॥ २ ॥ जो मुझने देवा करे रे, तो कोई मुझ जोगरे गु० । जेहवी तेहवी आपीये रे, हसे नहीं जिम लोगरे गु० ॥ ३ ॥ एकन्या ने हूं किहां रे, ए हंसी हूं कागरे गु० । सरिखे सरिखो जो मिले रे, तो सोभे महाभाग ! रे गु० ॥ ४ ॥ अविचार्यु जो कीजिये रे, लोक हसे घर हाणि रे गु० । तुमने एहबूं नवि घटे रे, अपजसनी ए खाणि रे गु० ॥ ५ ॥ तूं घे पिण हूं ल्यूं नहीं रे, थाओ तुझ कल्याण रे गु० । बीजी ठामे मांगस्थूं रे, उंबरनी ए वाण रे गु० ॥ ६ ॥ राय कहे हूं स्थूं करूं रे, एहनो एहवो भाग रे गु० । बांक न को तुझ मुझ तणो रे, ए कन्या तुझ लाग रे गु० ॥ ७ ॥ मयणा निसुणी एहबूं रे, ऊठी तुरत तिवार रे गु० । ए वर लिखीयो भागमें रे, तो हिंवे किसो विचार रे गु० ॥ ८ ॥ उंबर कर निज कर ग्रह्यो रे, मयणा धरीय विवेक रे गु० । कोठी वर पिण आदर्यो रे, छोडी नहीं निज टेक रे गु० ॥ ९ ॥

उमराट सामंत जे रे, मंत्रीसर परधान रे गु० । अंतिउर वारे सहू रे, वले नहीं राजान रे गु० ॥ १० ॥ लोक सहू जोइ रखा रे, दुखभर रोवे सेण रे गु० । मुखमें घाली आंगुली रे, इण परि भापे वेण रे गु० ॥ ११ ॥ एह अजुगतूं नृप करे रे, कीडी ऊपरि घाव रे गु० । पिण कोई न कही सके रे, राजा वदे सो न्याव रे गु० ॥ १२ ॥ ए थई ढाल इग्यारसी रे, कोप्यो राय अपार रे गु० । कहे 'जिनहरष' हिवे सुणो रे, आगलि जे अधिकार रे गु० ॥ १३ ॥

दूहा-रोवंतां इणपरि सहू, कहे अधम ए भूप । रयण अमूलक कन्यका, किम नांखेछे कूप ॥ १ ॥ छोरू कुच्छोरू जो हुवे, तोही पहिडे नहीं मावीत । भोलपणे एहवो कह्यो, तो ही राजा चाले नीत ॥ २ ॥ छोरू वेचे वाप जो, तो कुण आडो थाय । जोर न चाले रायसुं, सहू करे हाय ॥ ३ ॥ दुर्लभ दरसण देखतां, मयणा मोहन वेलि । आंवा एरंड पाखति, रोपे छे गुणगेलि ॥ ४ ॥ सगले कीधी वीनती, सहू कह्यो समझाय । कहणा मांहे केहनी, बाकी न रही कांय ॥ ५ ॥

ढाल १२ मी. “सुगुण सनेही मेरे लाला!” एहनी-मयणा निजमन काठो कीधो, जो मुझ वखते ए वर दीधो । तो माहरे ए उंबर राणो, इणं भव एहिज प्रीतम जाणो ॥ १ ॥ इहां कोईनो नहीं छे चारो, बांक न कोई इहां (अछे) पितारो । दाय उपाय अनेक विचारो, करम सबल जगमांहि अ(व)तारो ॥ २ ॥ मन दृढ देखी कुमरी केरो, राय बल्यो मनमांहि घणरो । सती शिरोमणि सत्त्व न चूके, लीधो पख सापुरस न मूके ॥३॥ सायर मरजादा जो लोपे, क्षमावंत मुनिवर जो कोपे । शेषनाग मुख जो विष उलटे, तो पिण उत्तम वयण न पलटे ॥४॥ पवन डुलायो मेरु न डोले, मोटां दीन वचन नवि बोले । आपद् संपद् मांहि सरीखा, ते नर बावन वीर सरीखा ॥ ५ ॥ करमायत्त सहू ए दीसे, कुमरी निजमन मांहि हींसे । एहबुं देखी राय परणावी, उंबर राणाने मन भावी ॥ ६ ॥ उंबर कुमरी बेसर चडीया, निज डेराने पंथे ख(प)डीया । नगर लोक सहू ऊभा जोवे, करे कोलाहल डसके

रोत्रे ॥ ७ ॥ एक कहे धिग धिग ए राजा, एहना खोटा थया दिवाजा । कोई कहे ए कुमरी
 अयाण, राय वचन न कियो परमाण ॥ ८ ॥ कोई कहे मा भूडी कीधी, निजकन्याने सीख
 न दीधी । केई पाठक अवगुण काढे, जिनमतने केई दूषण चाढे ॥ ९ ॥ मयणा चाली
 उंबर संगे, हीयडे हरख धरी उछरंगे । जैन धरम मींजी भेदाणी, किम पलटे तेहनी
 कहो वाणी ॥ १० ॥ बारसी ढाल थई ए जाणो, कुमरी परण्यो उंबर राणो । करमतणी
 'जिनहरय !' कहाणी, ज्ञानी विण नवि जाये जाणी ॥ ११ ॥ सर्व गाथा ॥ २१५ ॥

दूहा-हिचे वीजी कन्या तणो, जोडिवा वीवाह । तेडाची सिवभूतिने, इम भाषे नरनाह ॥१॥
 लगन अनोपम जोडवो, निरदूषण श्रीकार । सुरसुंदरी परणावीये, करी महोच्छव सार ॥२॥
 लगन शुद्ध छे असुकदिन, एहवा लगन न कोइ । ज्योतिष शास्त्र निहालतां, एहवूं कदीक होइ
 ॥३॥ जोसी वचन प्रमाण करी, मांड्यो राय वीवाह । परणावूं सुरसुंदरी, अधिको करी उच्छाह ४

ढाल १३ मी. “करडो तिहां कोटवाल” एहनी-श्रीति धरी मनमांहि, राय तेडाव्या हो साजन आपणा । सगा सणीजा लोक, श्रीति वधारण हो आव्या अतिघणा ॥ १ ॥ राज-वीथाने साथि, आव्या हो राजकुमर रलीयामणा । अमरपुरी अवतार, नगर विराजे हो मनुष्य सुहामणा ॥२॥ डेरा तंबू ताणी, मंडपरचीया हो नव नव भांतिना । रंग मंडपरंगावि, कारण कीधा हो सगला खांतिना ॥ ३ ॥ लौकिक विधि सहु कीध, तेहनो स्यूं कहीये हो लोक जाणे सहु । आव्यो लगन सुदीस, आरिम कारिम कीधा तिहां बहू ॥ ४ ॥ हिवे अरिदमणकुमार, सुंदरवागा हो अंग वणावीयो । पुरुषतणा सिणगार, कीधा हो सहुकोने मन भावीयो ॥ ५ ॥ चंचल चपल तुरंग, सोवन साकत (पलाण) हो चढीयो नचावतो । जाणे देवकुमार, मुखडे तंबोल सुरंगा चावतो ॥६॥ चवरी मंडपमांहि, कुमर आवीने हो बेठो तिण समे । बेठा सहु भूपाल, वेह वणावी कंचन कलसमे ॥७॥ सोले ही सिणगार, कुमरी

वणाया हो सुंदर मनरली । आवी चवरीमांहे हो जाणे चमकी वीजली ॥ ८ ॥
 वेठी वरने पास, सोहे जाणे करि श्रीपति रुकमणी । सोभा अधिक सुहाय, जाणे इंद्राणी
 इंद्र कऱ्हे वणी ॥ ९ ॥ फिरीया फेरा च्यारि, च्यारे चवरीमां मंगल वरतीया । कन्या वर कंसार,
 मांहे मांहे मिली आरोगीया ॥ १० ॥ वर कन्या वीवाह, करि परणाव्या हो ढोल घुरावीया ।
 रिडि धुं धुं धुं धुर्यारे निसाण, भेरि भुंगल वाजा वजडावीया ॥ ११ ॥ थयो सुरंग वीवाह, रंग
 सुरंग रह्यो वेवाहीयां । ऊभा चारणभाट, विरुद्भणे मनडे ऊमाहीयां ॥ १२ ॥ हथलेवो तिण-
 वार, जोसी जोडाव्यो रुडी जुगतसुं । एथई तेरमीढाल, कहे 'जिनहरष' जाणज्यो विगतसुं १३
 दूहा-कर मेल्हावे नृप दीया, सोवन रयण भंडार । सुंदर घोडा हाथीया, दासी दास
 अपार ॥ १ ॥ बहु मौलिक वागा दीया, रतन जडित सिणगार । सोवन पाए ढोलीया,
 सडडि(सोडि) तलाई सार ॥ २ ॥ दीधो सबलो दायजो, कहतां नावे पार । प्रीती तिहां देतां

थकां, न करे कोई विचार ॥३॥ राजा राणीनो घणो, पुत्री ऊपर प्रेम । माल अमा(पो)मो
 आपीयो, प्रीति जणावी एम ॥४॥ कीधी बहु पहिरावणी, राजवीयाने रंग । रस राख्यो
 जस संग्रह्यो, वाध्यो प्रेम अभंग ॥ ५ ॥

ढाल १४मी. "राजा जो मिले" एहनी-लोक लुगाई मिलीया अछेह, वात करे माहो
 मांहि तेह, पुन्ये सह मिले, पुन्ये मनना मान्या सह मिले । पुन्ये उत्तम सयण संयोग,
 पुन्ये लहीये परिघल भोग, पु० ॥ १ ॥ सुंदर मंदिर रमणि विलास, पुन्ये पहुंचे मननी
 आस, पु० । जीवो कुमरीनो पुन्य प्रकास, वंछित वर लह्यो लील विलास, पु० ॥२॥ देव-
 कुमर सरीखो वरराज, कुमरी अपछरने सिरताज, पु० । सरीखी जोडि जोडी जगदीस,
 सुख भोगवस्ये ए निसिदीस, पु० ॥३॥ करसे रूप सफल हिवे देह, जीवन सफल लेस्ये
 गुणगेह, पु० । एहवो वर घर रिद्धि पंडूर, लहीये जो हुवे पुन्य अंकूर, पु० ॥४॥ भाग्य-

वती कुमरी ए धन्य, एह सरीखी नहीं कोई अन्य, पु० । एक बापनी पुत्री दीय, परतिख
 पुन्य पटंतर जोय, पु० ॥ ५ ॥ एक कहे वारू कर्यो राय, राजा तूठे स्युं नवि थाय, पु० ।
 एक कहे कुमरी बुद्धिवंत, बाप खुसी करी वरीयो कंत, पु० ॥ ६ ॥ अध्या (पकने) रूने हाथे
 सिद्धि, भणी गुणी पामी बलि रिद्धि, पु० । एक कहे परतिख फल जोइ, शैव धरमथी स्युं
 नवि होइ, पु० ॥ ७ ॥ पाछली भवे इणि पूजी गोरि, फल लहिस्ये आगे एतो मोरि, पु० ।
 लोक मिली इण परि करे वात, जीतानाबेली कहि वात, पु० ॥ ८ ॥ मयणाने पोते नहीं
 पुन्य, पुन्य विना किम थइये धन्य, पु० । राजवीयांसुं करीय उपाधि, तो जोवो तेहना फल
 लाधि, पु० ॥ ९ ॥ इस निज निज मुख बोले बोल, समझ विहूणा निगुण निटोल, पु० ।
 कहे 'जिनहरष' ए चरदमी ढाल, पाणी पाणीने जास्ये ढाल, पु० ॥ १० ॥ सर्व गाथा ॥ २४७ ॥
 द्रुहा-हिवे राजा ताजा प्रघल, विविध भांति पकवान । असन पान खादिम प्रमुख,

जुगते जिमाडी जान ॥ १ ॥ ऊपर दीधा अति प्रबल, पान लविंग मुखवास । जस लीधो जीमाइने, सहू कहे साबास ॥ २ ॥ सगा सहू संतोषिया, खर्च्यो माल अपार । पुत्री हिवे वीलाइवा, राजा थयो तयार ॥ ३ ॥ हय गय रथ पायक प्रघल, निहस पडे नीसाण । कुमरीने माता दीये, सीख भली हित आण ॥ ४ ॥

ढाल १५ मी. “इतला दिन हूं जाणती रे हां” एहनी-हिवे ते सोहगसुंदरी रे हां, पुत्रीने दीये सीख, बाई! सांभलो । सासरीया संतोषिजे रे हां, हलवे भरजे वीख, बा० ॥ १ ॥ तूं छे चतुर सुजाण रे हां, तूं मुझ आतम प्राण, बा० । विद्या विनयनी खाणि रे हां, तुझ मुखे मधुरी वाणि, बा० ॥ २ ॥ विनय करे परीयण तणो रे हां, स्वजन तणो सुविशेष, बा० । कुवचन म कहिसे केहने रे हां, किणसुं म करिसे द्वेष, बा० ॥ ३ ॥ देव तणी परि मानिजे रे हां, भगति करे भरतार, बा० । कख्यो म लोपे पिउ तणो रे हां, उत्तम संगति

धार, वा०॥४॥ सासू नणद जेठाणीयां रे हां, पडिजे सहूने पाय, वा० । सुसरानी सेवा करे
 रे हां, सहूने आवे दाय, वा० ॥ ५ ॥ सूईजे नाह सूतां पछेरे हां, जीसे नाह जीमाडि, वा० ।
 भोजन बेला घरतणा रे हां, मेल्ले वार उधाडि, वा० ॥६॥ आवे कोई मांगिवा रे हां, न
 करे तास नाकार, वा० । पर कर ऊपरि कर करे रे हां, भरजे सुजस भंडार, वा० ॥ ७ ॥
 रूडो घर देखाडिजे रे हां, चलिजे चतुर आचार, वा० । सुपीहरी कहराविजे रे हां,
 करिजे सहूनी सार, वा० ॥८॥ भूळ्या दुखीया देखिने रे हां, करिजे करुणा सदीव, वा० ।
 दोलति हत्थी थाईजे रे हां, कठिण करे मत जीव, वा० ॥ ९ ॥ निसनेहाणि मत थाईजे
 रे हां, लिखि मोकलिजे लेख, वा० । पुत्री ! प्रीतम माणसां रे हां, सुख लहीये देखी देख,
 वा० ॥ १० ॥ जीवथकी तूं वालही रे हां, तूं अम्ह प्राण सरीख, वा० । कहे 'जिनहरष'
 सहू भणी रे हां, पनरमी ढाले सीख, वा० ॥ ११ ॥ सर्व गाथा ॥ २६२ ॥

दूहा—मातपिता पाय लागिने, कुमरी चली पिउ साथ । हय गय पायकंसुं हिवे, बोलावे नरनाथ ॥ १ ॥ ए मंदिर ए मालीया, ए नगरी आहीठाण । मुझने वीसरिस्ये नहीं, रात दिवस सुप्रमाण ॥ २ ॥ सीख करी सहु लोकसुं, नयणे नीर प्रवाह । हीयडो फाटे मायनो, उलट्यो विरह अथाह ॥ ३ ॥ गले लागी पुत्रीतणे, माइ करे आक्रंद । प्रेम तणे परवस थई, हे हे !! मोह नरिंद ॥ ४ ॥ आंसू कुमरी लोयणे, जलधर जिम संजोई । हत्थालि छाला पड्या, चीर निचोइ निचोइ ॥ ५ ॥ रोतां मृग रोवरावीया, वाट वटळ लोक । जातां जीव वेहे नहीं, वीछडवानो सोक ॥ ६ ॥ कुमरी चाली सासरे, हिलिमिलि सीख करेह । फिरि फिरि जोवे पाछले, डब डब नयण भरेह ॥ ७ ॥ हिवे (मयणा) उंबर राणा तणो, सांभलज्यो अधिकार । मनमां निश्चय राखीयो, न धरे दुख्ख लिंगार ॥ ८ ॥

ढाल १६मी. “बिंदली तो नणदु गमाई, म्हारे ल्हौड्ये देवर पाई हे नणदुल बिंदली ल्ये”

पहनी-उंवर कहे सुण कुमरी ! तूं तो रूपे जाणे अमरी हे सुंदर वयण सुणो । राय अजु-
 गति कीथी, मुझ कोढीने तूं दीधी हे सुं० ॥ १ ॥ वयण सुणो मृगनयणी, मृगराजकटी
 ससिचयणी हे सुं० । विधिना रूप नीपायो, देखी पोते सुख पायो हे सुं० । ए जीवन तुझ
 नीको, सह नारि तणे सिर टीको हे सुं० ॥ २ ॥ मुझ आणा सिर धारी, कोई पुरुष अवर
 सुविचारी हे सुं० । भोगवि तिणसुं भोगा, मन गमता सरस संयोगा हे सुं० ॥ ३ ॥ हुकम
 धणीनो होई, इम करतां दोष न कोई हे सुं० । नारि रयण तूं हीरा, हूं नरमें काच कथीरा
 हे सुं० ॥ ४ ॥ तूं तो उत्तम हंसी, हूं वायस जाणि कुवंसी हे सुं० । मुझ हीयडे दुख झाझूं,
 राय करणी देखी दाझूं हे सुं० ॥ ५ ॥ ते माटे हठ छोडी, मुझ हुकमे करि कांइ जोडी हे
 सुं० । मुझ पासे ते रहिस्ये, तुझसुं सुखफल भोगविस्ये हे सुं० ॥ ६ ॥ उंवरनी ए वाणी,
 सुणि मयणा दुखभराणी हो प्रीतम ! वयण सुणो ! नयणे नीर प्रवाहा, कर जोडी कहे

दूहा-मातपिता पाय लागिने, कुमरी चली पिउ साथ । हय गय पायकंसू हिवे, बोलावे
 नरनाथ ॥ १ ॥ ए मंदिर ए मालीया, ए नगरी आहीठाण । मुझने वीसरिस्ये नहीं, रात दिवस
 सुप्रमाण ॥ २ ॥ सीख करी सहु लोकसुं, नयणे नीर प्रवाह । हीयडो फाटे मायनो, उलट्यो
 विरह अथाह ॥ ३ ॥ गले लागी पुत्रीतणे, माइ करे आक्रंद । प्रेम तणे परवस थई, हे हे !!
 मोह नरिंद ॥ ४ ॥ आंसू कुमरी लोयणे, जलधर जिम संजोई । हत्थालि छाला पड्या, चीर
 निचोइ निचोइ ॥ ५ ॥ रोतां मृग रोवरावीया, वाट वटाळ लोक । जातां जीव वेहे नहीं,
 वीछडवानो सोक ॥ ६ ॥ कुमरी चाली सासरे, हिलिमिलि सीख करेह । फिरि फिरि जेवे
 पाछले, डब डब नयण भरेह ॥ ७ ॥ हिवे (मयणा) उंबर राणा तणो, सांभलज्यो अधिकार ।
 मनमां निश्चय राखीयो, न धरे दुख्ख लिगार ॥ ८ ॥

ढाल १६मी. “बिंदली तो नणदु गमाई, म्हारे ल्हौञ्चे देवर पाई हे नणदुल बिंदली ल्ये”

एहनी-उंवर कहे सुण कुमरी !, तूं तो रूपे जाणे अमरी हे सुंदर वयण सुणो । राय अजु-
 गति कीधी, मुझ कोढीने तूं दीधी हे सुं० ॥ १ ॥ वयण सुणो मृगनयणी, मृगराजकटी
 ससिवयणी हे सुं० । विधिना रूप नीपायो, देखी पोते सुख पायो हे सुं० । ए जीवन तुझ
 नीको, सह नारि तणे सिर टीको हे सुं० ॥ २ ॥ मुझ आणा सिर धारी, कोई पुरुष अवर
 मुविचारी हे सुं० । भोगवि तिणसुं भोगा, मन गमता सरस संयोगा हे सुं० ॥ ३ ॥ हुकम
 धणीनो होई, इम करतां दोष न कोई हे सुं० । नारि रयण तूं हीरा, हूं नरमें काच कथीरा
 हे सुं० ॥ ४ ॥ तूं तो उत्तम हंसी, हूं वायस जाणि कुवंसी हे सुं० । मुझ हीयडे दुख झाझं,
 राय करणी देखी दाझं हे सुं० ॥ ५ ॥ ते माटे हठ छोडी, मुझ हुकमे करि कांइ जोडी हे
 सुं० । मुझ पासे ते रहिस्ये, तुझसुं सुखफल भोगविस्ये हे सुं० ॥ ६ ॥ उंवरनी ए वाणी,
 मुणि मयणा दुखभराणी हो प्रीतम ! वयण सुणो । नयणे नीर प्रवाहा, कर जोडी कहे

सुणो नाहा ! हो प्री० ॥ ७ ॥ चरणे सीस लगावी, कहे सी ए वात सुणावी हो प्री० ।
 मनमां जाणी रहिज्यो, फिरि बीजी वार म कहिज्यो हो प्री० ॥ ८ ॥ अधम जनम नारीनो,
 मेलो जाणे कुंडगारीनो हो प्री० । तजीये सील अमोलो, तो कांजी कोही तूलो हो प्री० ॥ ९ ॥
 सीयल विभूषा कहीये, सीले जस महीयल लहीये हो प्री० । इणि भव प्रिय तूं मोरे, हूं
 चेडी सरणे तोरे हो प्री० ॥ १० ॥ काम न कोई बीजे, तुझने देखी मन रींझे हो प्री० ।
 वाल्हेसर तूं मन माहरे, बलिहारी प्रीतम ! ताहरे हो प्री० ॥ ११ ॥ ए निश्चय सुझ जोवो,
 होणहार हुवे ते होवो हो प्री० । सोलमी ढाल सुहावे, 'जिनहरष' सह सुख पावे हो प्री० ॥ १२ ॥

दूहा-सती सिरामणि मन सुदढ, निरमल सील सुहाय । इकतारी इम राखतां, अनुक्रमे
 रयाणि विहाय ॥ १ ॥ प्रहविहसी पूरव दिसे, उदय थयो आदीत । मानुं मयणा सुंदरी,
 देखवा सुपवीत ॥ २ ॥ चिहुं दिसि चिडीयां चह चही, बोल्या पंखीवृंद । मानुं मयणाने

कहे, चिरंजीव चिरनंद ॥ ३ ॥ मयणा वयण कहे हिवे, सुण प्रीतम ! सुसनेह । जईये उरुट भावसुं, श्रीरिसहेसर गेह ॥ ४ ॥ मयणा उंवर आवीया, बांधा रिषभ जिणंद । मयणा स्तुति इणपरि करे, हीयडे धरि आणंद ॥ ५ ॥

ढाल १७ मी. "आदर जीव ! क्षमा गुण आदर" एहनी-जय जय रिषभ जिणेसर साहिव, शिव संपत्ति दातार जी । नाम थकी नवनिधि सिद्धि लहिये, त्रिभुवन जन आधार जी, जय ॥ १ ॥ तूं करुणा सागर गुण आगर, महीयल महिमावंत जी । सुर नर नायक पाय नसे नित, दंसण नाण अनंत जी, जय ॥ २ ॥ अजर अमर अविचल अविनासी, न लहे कोई सरूप जी । ज्योतीरूप अरूपी अरिहंत, त्रिभुवन नाथ अनूप जी, जय ॥ ३ ॥ सयंभूरमण विंदु जल-केरी, संख्या कहे कोई तास जी । तुझ गुण संख्या न लहे कोई, जो सारद मुखवास जी, जय ॥ ४ ॥ तूं परतिख सुरतरु अवतारी, बलिहारी तुझ नाम जी । तूं सह जंतु तणे

उपगारी, भव भमतां विश्राम जी, जय० ॥ ५ ॥ तुझ नामे पामे वांछित फल, तुझ नामे
 बहु बुद्धि जी। तुझ नामे लहीये जस निरमल, तुझ नामे कुल सुद्धि जी, जय० ॥६॥ शक्र
 चक्रधर पदवी लहीये, तिणमे किसो विचार जी। मोक्षतणी पदवीनो दाता, तुझ गुण
 अधिक अपार जी, जय० ॥७॥ बोधि बीज तुझथी पामीजे, तुझथी लहीये धर्म जी। लब्धि
 सिद्धि तुझ नामे थाये, तूटे सगला कर्म जी, जय० ॥८॥ ताहरी ज्योति सकल त्रिभुवनमें,
 गावे सगला संत जी। केवल ज्ञान करीने देखे, लोकालोक अनंत जी, जय० ॥ ९ ॥ रोग
 सोग तुझ नामे नासे, तुझ नामे समृद्धि जी। तुझ नामे लहे काया निरमल, तुझ नामे
 रिद्धि वृद्धि जी, जय० ॥१०॥ आस्था पूरे चिंता चूरे, दूर गमे कलेस जी। पुन्य पसाये
 दरिसण पाम्युं, पाप गया सुविसेस जी, जय० ॥ ११ ॥ मयणा इणि परि स्तवना कीधी,
 भाव भगति सुविसाल जी। कहे 'जिनहरष' थई ए पूरी, भली सतरमी ढाल जी, जय० ॥१२॥

द्रुहा-इम स्तवना करतां थकां, अंतर भाव विसाल । जिन कंठेथी ऊछलीं, कुसुम माल
 ततकाल ॥ १ ॥ माला साथे ऊछल्युं, जिनवर कर फल जाम । उंवर मयणा वयणथी,
 ते फल लीधुं ताम ॥२॥ माला मयणा संग्रही, वचन कहे तिणवार । स्वामी ! ताहरा देहनो,
 रोग गयो निरथार ॥३॥ आपणसुं सुप्रसन्न थया, कृपावंत भगवंत । रोग मिटीने सुख हुस्ये,
 सही जाणेज्यो कंत ! ॥ ४ ॥ वंदी ऊठ्या भावसुं, धरता मन आणंद । भाव भगति बहु
 जुगतिसुं, वांध्या श्रीसुनिचंद ॥ ५ ॥ मीठी अमृत सारिखी, सीतल चंदन जाणि । आगलि
 वेसी सांभले, श्रीगुरु केरी वाणि ॥ ६ ॥

दाल १८ मी. “ रहो ४ वालहा ” एहनी- सुनिवर इणिपरि उपदिसे, धरम करो चित
 लाइ भवियण ! । आउ अथिर जिनवर कह्यो, अंजलि जल जिम जाइ भ०, सु० ॥ १ ॥
 जीवतणी जयणा करो, संजम तप श्रीकार भ० । एहथी सिवसुख पामीये, नर सुर सुख

दातार भ०, सु० ॥ २ ॥ इणपरि दीधी देसना, ऊठ्यां सहु नर नार भ० । मयणा मुनिवर
 ओलखी, पूछे गुरु तिणवार भवि०, सु० ॥ ३ ॥ ए नर कुण तुझ संगते, सुभं लक्षण गुण-
 वंत भ० । मयणा भाषे रोवती, सगलो निज विरतंत भ०, सु० ॥ ४ ॥ ते तो दुख मुझने
 नथी, पिण सांभल मुनिराय ! भ० । एह सबल दुख मुझ भणी, जिनसासन निंदाय भ०,
 सतीय सिरोमणि इम कहे ॥ ५ ॥ सिव सासन उत्तम कहे, असमझ मूरख लोक
 भ० । जिनसासन परभावना, थाये तो जाये सोक भ०, स० ॥ ६ ॥ ते माटे मुझने कही,
 कोइक दाय उपाय भ० । तुम्हसूं छांनो क्यूंही नहीं, उपगारी मुनिराय भ०, स० ॥ ७ ॥
 दुष्ट व्याधि मुझ पति तणो, जो किमही ए जाय भ० । तो अपजस सगलो टले, जिन-
 सासन दीपाय भ०, स० ॥ ८ ॥ गुरु कहे सांभल श्राविका !, अमचो नहीं आचार भ० ।
 सावद्य सेबुं नहीं अम्हे, मंत्रादिक परिहार भ०, सु० ॥ ९ ॥ धरम थकी सुख पामस्यो,

धरमे भोग संयोग भ० । धरमे सिवपद संपदा, धरमे देह निरोग भ०, सु० ॥ १० ॥ निर-
वद्य एक उपाय छे, चउदे पूरव सार भ० । जेहथी सह सुख सुख पामीये, नवपद श्रीनवकार
भ०, सु० ॥ ११ ॥ अरिहंत १ सिद्ध २ सूरिसरू ३, उवज्जाया ४ सहसाध ५ भ० । दंसण ६
नाण ७ चरण ८ बली, तप ९ नवपद आराध भ०, सु० ॥ १२ ॥ मयणाने मुनिवर कह्यो,
नवपदनो अधिकार भ० । ढाल अढारमी एतले, थई 'जिनहरष' विचार भ०, सु० ॥ १३ ॥

दूहा-ए नवपद संपददियण, उद्वारण त्रयलोय । जिनसासननो सार ए, एहथी चित्तित होय १
मंत्र यंत्र एथी अधिक, कोई नहीं संसार । कल्पवृक्षथी ए अधिक, भव भव सुख दातार ॥ २ ॥
जे सिद्धा जे सीझस्ये, सीझे छे बलि जेह । ते नवपदना ध्यानथी, एहमां नहीं संदेह ॥ ३ ॥

ढाल १९ मी. "चतुर सनेही मोहनां" एहनी-ए नवपद महिमा सांभलो, ए सम अवर
न कोई रे । एहनी मोटिम महियले, दिन दिन अधिकी होई रे, ए० ॥ १ ॥ ए नवपदथी

नीपजे, सिद्धचक्र सुविचारी रे । सकल सिद्धि दायक कह्यो, ज्ञानी शास्त्र महारो रे, ए०
 ॥ २ ॥ चौबीसे जिन थापिये, षोडश विद्या देवी रे । शासन देवी देवता, ग्रहगण उचित
 ठवेवी रे, ए० ॥ ३ ॥ खेत्रपाल दिगपाल जे, सपरिवार थापीजे रे । यंत्र करी विधि पूजिये,
 तउ(तो)बंधित फल लीजे रे, ए० ॥ ४ ॥ उत्तम तप संजम धरी, त्रण योग थिर राखी रे । निर-
 मल ध्यान धरी करी, ध्यावे जिनवर साखी रे, ए० ॥ ५ ॥ थाये ततखिण निर्जरा, अनुक्रमे
 केवल लहीये रे । मोक्ष एहना जापथी, करम कठिन निरदहीये रे, ए० ॥ ६ ॥ संसारी
 सुख पिण सहू, लहीये एहने जापे रे । भव भवनां पातिक कीया, प्राणी पलमां कापे रे,
 ए० ॥ ७ ॥ परमोत्तम तुझने कह्यो, ए सिद्धचक्र सरूपो रे । समता रस मनमां
 धरी, ए आराधि अनूपो रे, ए० ॥ ८ ॥ निरमल सील धरी करी, मन पर द्रोह निवारी रे ।
 सुजस सुभावे विस्तरे, जापे एह जयकारी रे, ए० ॥ ९ ॥ आसू चैत्र सातम थकी, आंबिल

करी नव द्वित्रसो रे । अष्टप्रकारे पूजीये, ध्यान धरी जगदीसो रे, ए० ॥ १० ॥ पंचामृत पूजा करे, नवमे दिन मनरंगो रे । पचखे आविल गुरु मुखे, पामे सौख्य अभंगो रे, ए० ॥ ११ ॥ ढाल कही उगणीसमी, सिद्धचक्र अधिकारी रे । मयणा सुख लहिस्ये हिवे, कहे 'जिनहरप' अपारो रे, ए० ॥ १२ ॥ सर्व गाथा ३३३ ॥

दूहा-नवओली आविल कीयां, पूरो ए तपहोई । ऊजमणुं उचित करे, पामे नवनिधि सोइ १ मयणा कहे करजोडिने, भगवन! पूछूं तुझ । ऊजमणानी विधि कही, समझावीने मुझ ॥ २ ॥ मुनि कहे सांभल श्राविका !, एहनी विधिछे भूरि । नाम मात्र तुझने कहूं, पामिस सुख भरपूरि ॥ ३ ॥

ढाल २० मी. "आश्रव कारण ए जग जाणीये" एहनी-तप ऊजमणुं रे मुनिवर दाखवे, मयणाने हित आण । तप फल ऊजमणाथी पामीये, पूरण तप सुप्रमाण, त० ॥ १ ॥ सालि प्रमुख पंचवरण तणा घणा, ढोवे धान प्रधान । सिद्धचक्रनी तिहां करे थापना, धारी निर-

मल ध्यान, त० ॥ २ ॥ अरिहंतादिक नवपद आगले, ठावे श्रीफल गोल । गौघृत उज्जल खंड मिश्रित करी, जेथी होइ रंगरोल, त० ॥ ३ ॥ अरिहंतपदे धवलो गोलो ठवे, कर्क-तन अठ रथण । चोत्रीस हीरारे वली मांहे ठवे, वंछित संपत्ति लयण, त० ॥ ४ ॥ सिद्धपदे इकत्रीस प्रवालडा, राता माणिक अष्ट । रक्त चंदन लेपित गोलक धरे, टले उप-द्रव कष्ट, त० ॥ ५ ॥ पंच मणी गोमेद छत्रीसनो, सूरिपदे ठवे गोल । पंचवीस ठावे पाठक-पदे, नील रतननीरे ओल, त० ॥ ६ ॥ रिष्ट रतन सगवीसे मुनिपदे, सतसठि एकावन्न । सित्तरेने पंचास उलाससुं, सुगता सेसं सुमन्न, त० ॥ ७ ॥ निज निज वरणे रे वस्त्रादिक ठवे, नवपद तणे समेलि । खाजा दोठारे नुकती लाडुआ, झाझी साकर भेलि, त० ॥ ८ ॥ खारिक खुरमारे द्राख सोपारीयां, निमजाने नालेर । इत्यादिक नव नव आगलि धरे, पामे मोटिम मेर, त० ॥ ९ ॥ इम ऊजमणुरे मनरंगे करे, आणी भावविसाल । कहे 'जिनहरष'

लहे सियसंपदा, ए थइ वीसमी ढाल, त० ॥ १० ॥ सर्व गाथा ॥ ३४६ ॥

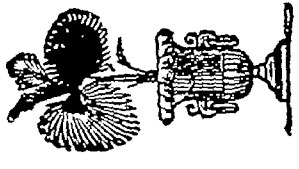
द्रुहा-इणपरि जे ए तप करे, दुष्ट कुष्ट क्षय खास । रोग सोग दालिद्र दुख, थाये सहनो नास ॥१॥ दोहागिण बंध्यापणुं, विसकन्यादिक दोष । स्त्रीने ए थाये नहीं, पुन्य तणुं होइ पौष ॥२॥

संचभणी गुरु उपदिस्तुं, ए नर लक्षणवंत । जिनशासन दीपावस्ये, भगति करो मनखंत ॥३॥ सात खेत्र जिनवर कह्या, श्रावक पुन्य पवित्र । साते सचवाये सही, साहमी भगति विचित्र ४ इम निसुणी सहु को करे, उंवर भगति अपार । रहिवा मंदिर आपीया, धन कण कंचन सार ५

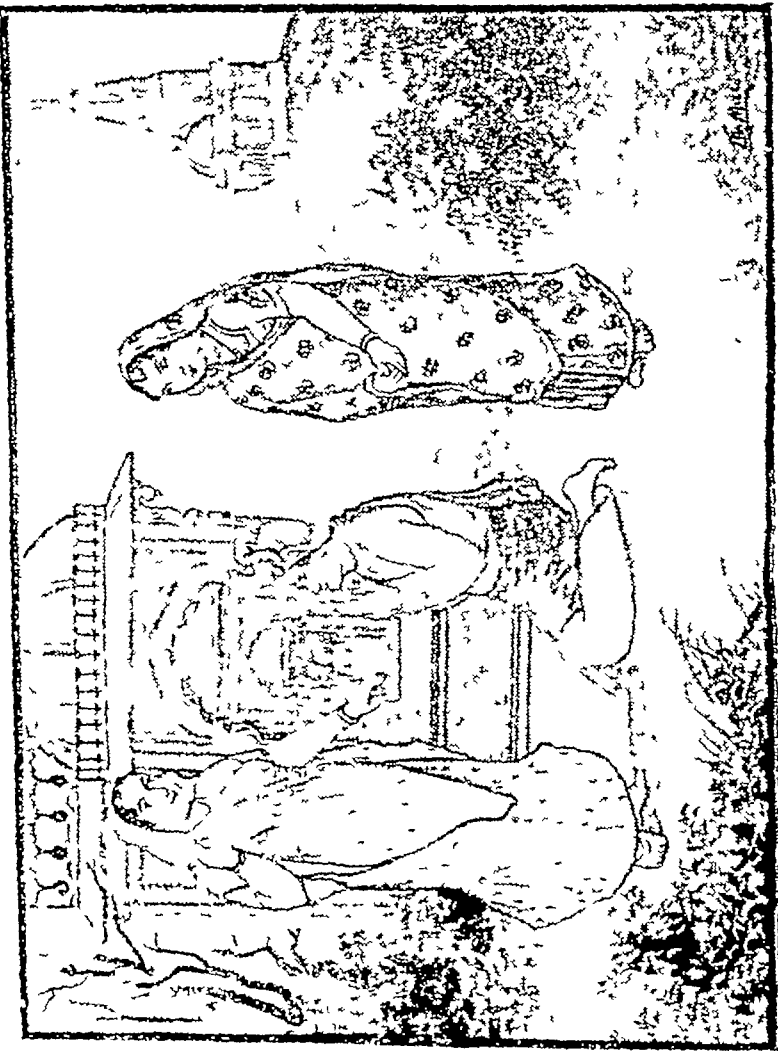
ढाल २१ मी. "सोझितरो सिकदार" एहनी-हिवे उंवर निज नारि वयण मनमां धरी हो लाल व०, सदगुरु हितउपदेस हीयामें अनुसरी हो लाल ही० । सिद्धचक्रनी पूजा सीखी गुरुसानिधे हो लाल सी०, जाणे बुद्धिप्रमाण सुजाण भली विधे हो लाल सु० ॥ १ ॥ आव्यो आसु मास महूरत सुभ दिने हो लाल म०, सिद्धचक्रनो तप आरंभ्यो

सुभमने हो लाल आ० । तन मन वचन पवित्र करी जिनमंदिरे हो लाल क०, पूजा
 श्रीजिनराय अपाय दूरे करे हो लाल अ० ॥ २ ॥ सिद्धचक्रनी पूजा कि आठ प्रकारनी
 हो लाल कि०, मथणा उंबर दोइ करे विस्तारनी हो लाल क० । आंबिलनो पचवांण
 करे मन ऊमही हो लाल क०, सुगुरु वचन सुप्रमाण हीयामे गहगही हो लाल ही०
 ॥ ३ ॥ दिन दिन ओछो रोग हुवे इण जापथी हो लाल हु०, तूटे करम कठोर विछूटे
 पापथी हो लाल वि० । नवमे दिवस विसेस न्हवण पंचामृते हो लाल न्ह०, सिद्धचक्रनी
 पूजा रचे सुभमन हिते हो लाल र० ॥ ४ ॥ स्नात्र करी मन रंग न्हवण जल छांटीयो
 हो लाल न्ह०, रोग गयो ततकाल नीरोगी तनु थयो हो लाल नी० । जाणे रतिपति रूप
 अनूप विराजीयो हो लाल अ०, नवपद महिमा अधिक जगतमां गाजीयो हो लाल ज०
 ॥ ५ ॥ सिद्धचक्रने न्हवणे अवर सहु रोगीया हो लाल अ०, कंचण वरणी देह थया

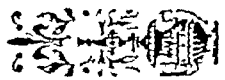
श्रीपाल कुमर और मयणासुंदरी
जिनमंदिरसे अपने स्थानको जाते
हुए सामनेसे आती हुई अपनी
माताको देखके श्रीपाल कुमर माता
के चरणोंमें नमस्कार कर रहा है।

(पत्रांक ५१)

श्री पा ल रा जा का रा म

नीरोगीया हो लाल थ० । मयणा पतिनो रूप निहाली इम कहे हो लाल नि०, गुरुनो ए
 उपगार सुजस महीयल लहे हो लाल सु० ॥ ६ ॥ उंवर देवकुमार सरूपे आगलो हो लाल
 स०, सहुना टलीया रोग धरम थयो ऊजलो हो लाल ध० । फलीय मनोरथ माल कुमर
 मयणा तणी हो लाल कु०, कीरति वाधी लोक मझार घणुं घणी हो लाल म० ॥ ७ ॥ महिमा
 श्रीजिनथर्म सुगुरुनो निरखीयो हो लाल सु०, देव धरम गुरु भक्ति कुमर करे हरखीयो
 हो लाल कु० । जिनगृहथी इक दिवस नीसर्या दंपती हो लाल नी०, साही आवि नारि
 ओलखी सुभमती हो लाल ओ० ॥ ८ ॥ पाये लागे तास कुमर हरखेकरी हो लाल कु०, हीयडे
 हेज अपार सजल आंख्यां भरी हो लाल स० । मायडी पुत्र वियोगसुं वेदन उपसमी हो
 लाल वे०, ढाल थई 'जिनहरप' कहे इकवीसमी हो लाल क० ॥ ९ ॥ सर्व गाथा ॥ ३६० ॥

द्रुहा-कुमर कहे सुण मातजी!, बहु दिवसे मिलीयाह । ऊमाहो सफलो थयो, दुख-

नीरोगीया हो लाल थ० । मयणा पतिनो रूप निहाली इम कहे हो लाल नि०, गुरुनो ए उपगार सुजस महीयल लहे हो लाल सु० ॥ ६ ॥ उंवर देवकुमार सरूपे आगलो हो लाल स०, सहुना टलीया रोग धरम थयो ऊजलो हो लाल ध० । फलीय मनोरथ माल कुमर मयणा तणी हो लाल कु०, कीरतिवाधी लोक मझार घणुं घणी हो लाल म० ॥ ७ ॥ महिमा श्रीजिनधर्म सुगुरुनो निरखीयो हो लाल सु०, देव धरम गुरु भक्ति कुमर करे हरखीयो हो लाल कु० । जिनगृहथी इक दिवस नीसर्या दंपती हो लाल नी०, साह्मी आवि नारि औलखी सुभमती हो लाल ओ० ॥ ८ ॥ पाये लागे तास कुमर हरखेकरी हो लाल कु०, हीयडे हेज अपार सजल आंख्यां भरी हो लाल स० । मायडी पुत्र वियोगसुं वेदन उपसमी हो लाल त्रै०, ढाल थई 'जिनहरष' कहे इक्वीसमी हो लाल क० ॥ ९ ॥ सर्व गाथा ॥ ३६० ॥

द्रुहा-कुमर कहे सुण मातजी!, बहु दिवसे मिलीयाह । ऊमाहो सफलो थयो, दुख-

दोहग टलीयाह ॥१॥ मयणा सासू जाणिने, पायपडी तिणवार । माता ! तुझ बहुअर थकी, हुं नीरोग विचार ॥ २ ॥ माय कहे बहुअर सहित, जीवे कोडिवरीस । अविचल जोडी तुम्हतणी, इस दीधी आसीस ॥ ३ ॥ आलिंगन देई करी, पूछे कुसल सरीर । माता ! तुझ परसादथी, हुं थयो आज सधीर ॥ ४ ॥ इतला दिवस किहां हुता ?, मात ! कहो मुझ वात । जणणी कहे सुत आगले, पूरवला अवदात ॥ ५ ॥

ढाल २२ मी. “ह्मांरो लाल पीये रंग छोतरा” एहनी-तुझने पूछी पुत्र ! हुं चली, उज्जेणीथी कोसंबी पहूती रे । मुनिवर दीठो एक देहरे, वांदी मनमां गहगहती रे, तुं ॥ १ ॥ में दारब्यु मुनिने एहबू, इण नगरी वैद्यनो वासो रे । आवी पुत्र रोग पडींगणो, पूछवा तेहने पासो रे, तुं ॥ २ ॥ भगवन ! कहो पुत्र कहीये हुस्ये ?, निराबाध मुनि तव भाँखेरे । तुझ सुत कोडी टोले भल्यो, निजनाथ करीने राँखेरे, तुं ॥ ३ ॥ उंवर राणा नामे कर्यो, परण्यो मालवपति

वेदी रे । मयणासुंदरी नामे भली, सीलवंती गुणमणि पेटी रे, तु० ॥ ४ ॥ सदगुरु वचने
 दंपति, भावे सिद्धचक्र आराधे रे । कंचणवरणी काया थई, निज (जिन) धर्म भली परि
 साथे रे, तु० ॥ ५ ॥ उज्जैणीमें सुखसुं रहे, इम सुणि थई हरष सनाथो रे । इहां आवी हूं
 मिलवा भणी, तुझने दीठो बहू साथो रे, तु० ॥ ६ ॥ सासू बहू पुत्र सुखे रहे, करता जिनधर्म
 उमेद्रे रे । इक दिन जिनवर पूजा करी, अंग अग्र मली विहुं भेदे रे, तु० ॥ ७ ॥ एहवे
 अवसर हिवे सांभलो, मयणासुंदरीनी माता रे । राणी रूपसुंदरी गुणभरी, नृपसुं रीसावी
 जाता रे, तु० ॥ ८ ॥ जई वेठी निजभाई घरे, पुन्यपाल कृपाल कहावे रे । दुख सोक घणो
 मनमां करे, मयणा विण खिण न सुहावे रे, तु० ॥ ९ ॥ कितलेक दिवसे दुखतजी, जिन-
 धर्म करे मनरंगे रे । आवी जिनवर दरसण भणी, तव देखे कुमरसुं रंगे रे, तु० ॥ १० ॥
 एतो अमर कुमर रूपे भलो, फिरि ते साहो जोवे रे । जोतां जोतां तिण ओलखी,

एतो मयणा पुत्री होवे रे, तु० ॥ ११ ॥ पुत्री पासे कोई ए नवो, राणी मनमां भरमाणी रे । 'जिनहरष' कहे सहु आगले, बावीसमी ढाल वखाणी रे, तु० ॥ १२ ॥ सर्व गाथा ३७७ ॥

द्रुहा-कोढी पति छोडी करी, अवर पुरुषसुं शीत । तजि आचार सतीतणो, कीधो इण विपरीत ॥ १ ॥ एहवी एह न जाणीये, मयणा जिनमत जाण । रजनी करवा किम घटे ?, दिवस करे जे भाण ॥ २ ॥ अथवा बलीयो कर्म छे, करमे दुरमति होइ । रूडा भूडा स्युं करे, पहुंचे जोर न कोइ ॥ ३ ॥ कुल निकलंक कलंकीयो, जिनसासन दूखाय । पुत्री मूई दुख नहीं, पिण दुख सह्यो न जाय ॥ ४ ॥ माता इणि परि दुख करे, मयणा केडे बेसि । कांपे पुत्री कृत अधम, हीयडामांहि पेसि ॥ ५ ॥

ढाल २३ मी. "ईढोणी चोरी रे" एहनी-मयणा निसुणी बोलडा मा मोरी रे, संका आबी मनमांहि सुता हूं तोरी रे । चैत्यवंदन पूरुं करी मा मोरी रे, बंधा जिनवर उच्छांहि

सुता हूं तोरी रे ॥ १ ॥ करवंदन मायने करी मा मोरी रे, सांभल माहरा अवदात सुता हूं
 तोरी रे । तुम्हने दुख कखुं नहीं मा मोरी रे, एहवी किम करीये वात सुता हूं तोरी रे ॥ २ ॥
 साहसो हरख बधारीये मा मोरी रे, पुत्री वर देखी सरीर सुता हूं तोरी रे । रोग गयो जिन-
 धर्मथी मा मोरी रे, म करो मन दिल्लीर सुता हूं तोरी रे ॥ ३ ॥ माहुं थाये नहीं कदे
 मा मोरी रे, तुझ पुत्रीथी निरधार सुता हूं तोरी रे । पूख तजि पश्चिम दिसे मा मोरी
 रे, किम उगे? कहो दिनकार सुता हूं तोरी रे ॥ ४ ॥ अजी लगे छोडे नहीं मा मोरी रे,
 सायर अपणी मरजाद सुता हूं तोरी रे । हरख विनोद हीये धरो मा मोरी रे, परिहारि मन
 विखवाद सुता हूं तोरी रे ॥ ५ ॥ एहवे कुमरनी मायडी मा मोरी रे, बोली मुखे मीठी वाणि
 सुता ए तोरी रे । सुझ सुत नीरोगी कीयो मा मोरी रे, उत्तम गुणनी खाणि सुता ए तोरी
 रे ॥ ६ ॥ धन धन ताहरी कूखडी मा मोरी रे, उपनी मयणा जिहां आय सुता ए तोरी रे ।

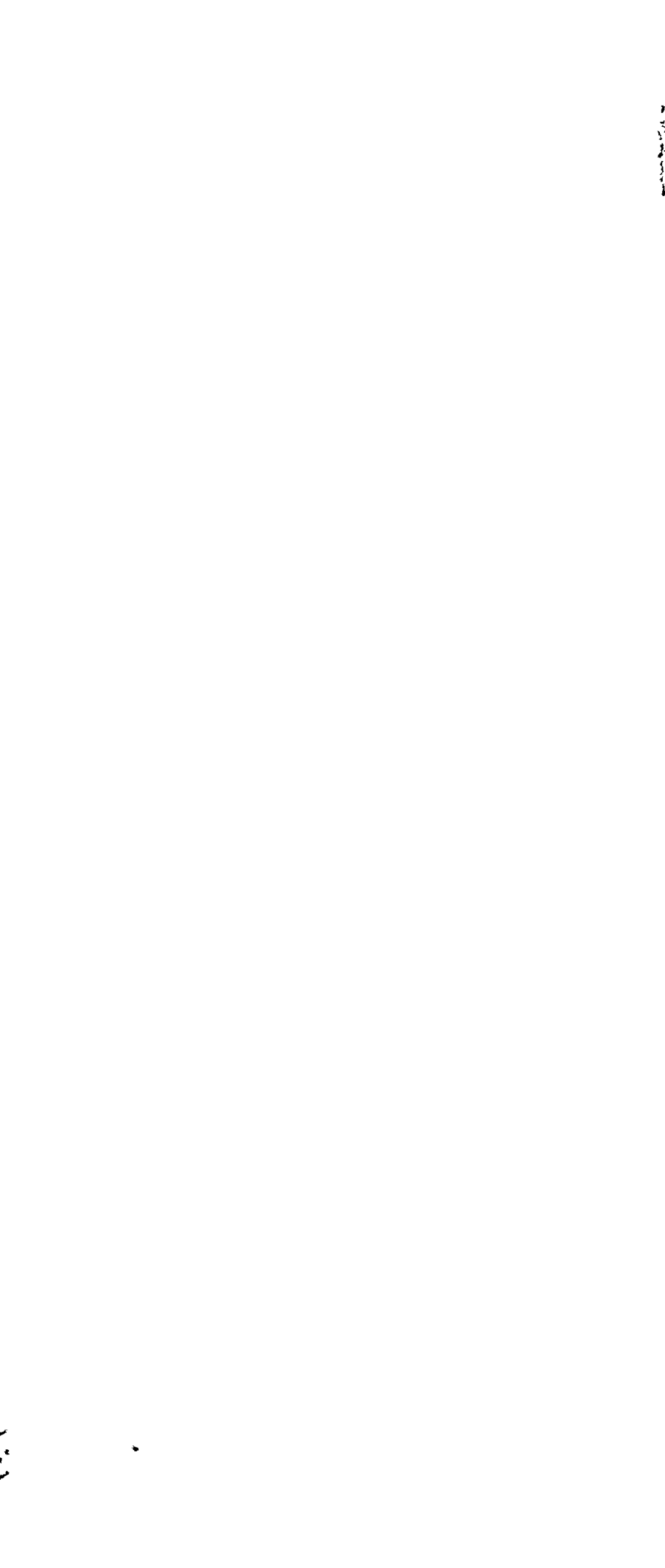
सीले सीता सारिखी मा मोरी रे, इणमें खोडि न कांय सुता ए तोरी रे ॥ ७ ॥ तुम सुता बाई ! जगतमां मा मोरी रे, निरमल पाम्यो जसवास सुता ए तोरी रे । संतति जेहने एहवी मा मोरी रे, जनम जीवित धन तास सुता ए तोरी रे ॥ ८ ॥ मिली बेवाहिण बे तिहां मा मोरी रे, रूपसुंदरी मिट्यो संदेह सुता ए तोरी रे । धन धन मयणासुंदरी मा मोरी रे, जिण पाल्यो सील निरेह सुता ए तोरी रे ॥ ९ ॥ निरमल कुल दीपावीयो मा मोरी रे, धरम उतार्यो आल सुता ए तोरी रे । कहे 'जिनहरष' पूरी थई मा मोरी रे, ए त्रेवीसमी ढाल सुता ए तोरी रे १०

दूहा-रूपसुंदरी मयणा प्रते, पूछे धरीय सनेह । तुझपति नीरोगी थयो, ते सुझ संभलावेह १
सावध देहरे बोलतां, थाये निसिही भंग । सुझ घरे जई कहिसुं सहू, चालो धारि मनरंग ॥ २ ॥
मंदिर आवी आपणे, कही सगली ही वात । सिद्धचक्र आंबिल तणो, ए महिमा विख्यात ॥ ३ ॥
कुमर तणी माता प्रते, पूछे मयणा माय । वंसादिक तुम्ह पुत्रनो, बाई ! सुझ सुणाय ॥ ४ ॥

ढाल २४ मी. “केकेई वर लाधो” एहनी-हिवे कहे कुमरनी मायडी, अंगदेस सुरंग
 विख्यात रे, वेवाहिण ! तुम्हे सुणो । नगरी चंपा तिहां अतिमली, नरनारी सुखी दिनरात रे,
 वेवा० ॥ १ ॥ सिंहथराजा तिहां राजीयो, परजा पाले सुत जेम रे, वेवा० । कमलप्रभा
 पटरागिनी, कुंकण नृप बहिनी प्रेम रे, वे० ॥ २ ॥ बहु देवी देव आराधतां, सुत जायो
 रूपे काम रे, वे० । नृपलखमी लीला पालस्ये, श्रीपाल दीयो तसु नाम रे, वे० ॥ ३ ॥ सुत
 दोइ वरसनो ते थयो, राजा सूले पीडाय रे, वे० । तिण रोगे मृत्यु लह्यो सही, हाहारव
 नगरी थाय रे, वे० ॥ ४ ॥ मतिसागर मंत्री बुद्धिनिलो, सैसव वय आपे राज रे, वे० । श्रीपाल
 भूपालनी आ (ज्ञा) गन्या, मंत्रीस चलावे काज रे, वे० ॥ ५ ॥ राज्य करंतां केइक दिन
 थया, काको श्रीपालनो ताम रे, वे० । अजितसेन नामे अछे, राज्य लेवानो थयो काम
 रे, वे० ॥ ६ ॥ द्वेप धरे मंत्री रायसुं, सामंत साथे करे भेद रे, वे० । दोइ जणने हणिवा

कारणे, करे मंत्रणा करिवा छेद रे, वे० ॥ ७ ॥ मंत्री जाणी ते वातडी, संभलावी सुझने तेह रे, वे० । मंत्रीसर कहे राणी ! सुणो, जतने राखो सुत एह रे, वे० ॥ ८ ॥ जीवस्ये तो राज्य हुस्ये वली, सुत एकज ए दही दूध रे, वे० । तिण कारणि ए लेई करी, जाओ तुम्हे आस्था लूध रे, वे० ॥ ९ ॥ केडेथी अम्हे पिण जाइस्युं, नाठां विण कुसल न होइ रे वे० । मंत्रीना वयण सुणी इसा, नाठा हूं ने सुत दोइ रे, वे० ॥ १० ॥ एकलडी हूं राते चली, छानी नावि जाणी केण रे, वे० । नंदन कडीए पंथ चालवुं, कांटा भागे पाएण रे वे० ॥ ११ ॥ धरती ऊंची नीची घणुं, अथडाउं तनु सुकमाल रे, वे० । दुख एक हतो पति मरणनो, राज्यभ्रष्ट थया सुत बालरे, वे० ॥ १२ ॥ वयरीनो भय मनमां घणो, इम चलतां रात विहाइ रे, वे० । एतले थई ढाल चोवीसमी, 'जिनहरष' कही चितलाइ रे, वे० ॥ १३ ॥ सर्व गाथा ४०९ ॥

दूहा-दुखभर इणपरिचालतां, नीठथयो परभात । कोढीनो टोलो सबल, आगलि एकदिखात

॥१॥कमला ते देखी करी, मनमां थइ भयभ्रांत । कडीए बालक एकली, न लहे चित्त निरांत
 ॥२॥रोवे जीवे दह दिसे, कोडी करुणावंत । दुखिणी देखी सुझभणी, पूछे सहवृत्त ॥३॥
 ए वंधव सह ताहरा, तूं अम्ह वहिन सरीख । पूछी वात कही सह, आपी रूडी सीख ४
 ढाल २५ मी. देशी मांनां दरजणरी-देइ इम आसासना रे, निरभय कीधी जाम । वर
 बेसर बेसारिने, ओढाडी चादर ताम रे ॥१॥ सांभलज्यो आगे वात रे, जिम मीठी लागे, भागे रे
 भागे मनना दुख, दोहग भागे, ए आंकणी, इण अवसर केडे थकी रे, आव्या अरि असवार ।
 रोस भर्वा आयुध धर्या रे, सुख बोलता मार मार रे, सांभल ॥ २ ॥ पेडाने आवी कहे रे,
 तुम्हे दीठी इक नार । पासे सुंदर दीकरो, रूपे रतिपति अवतार रे, सांभल ॥ ३ ॥ पेडो कहे
 तुम्हे सांभलो रे, अम्ह पासे छे पाम । ते तुम्हने आपुं अम्हे, आवे जो कोई काम रे, सांभल ०
 ॥ ४ ॥ सुभटे जाणुं रोगीया रे, कोई न दीसे पास । इहां ऊमां जुगतो नहीं, रोग भये

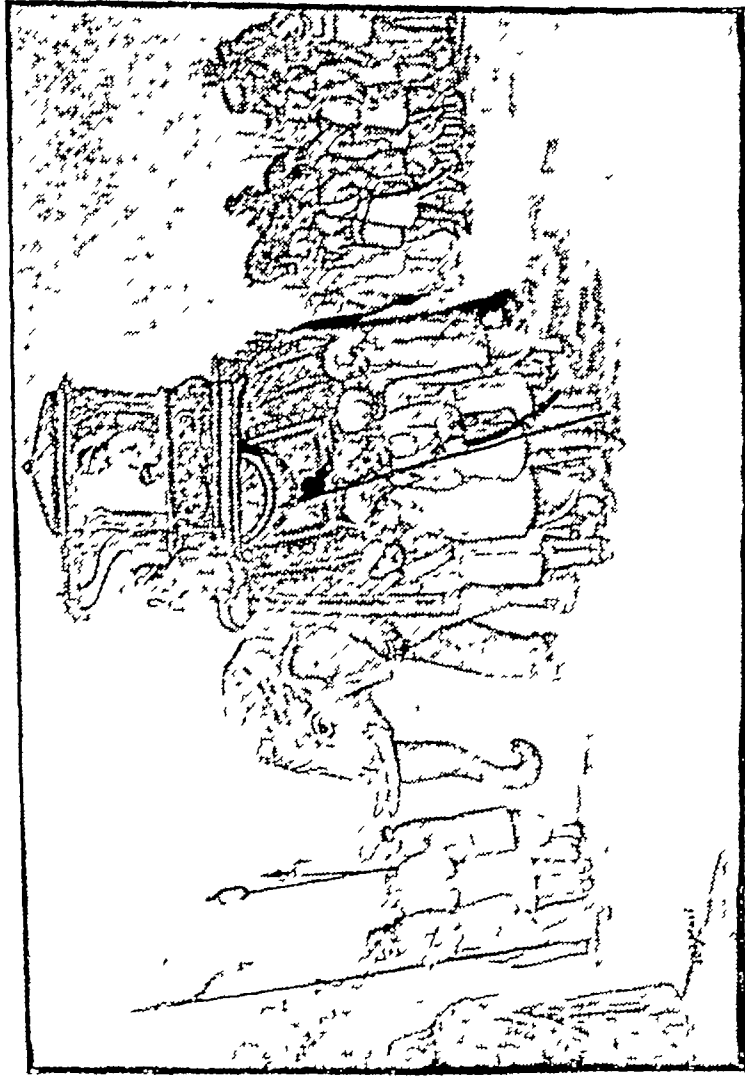
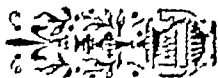
दूरे गया नास रे, सांभल० ॥ ५ ॥ उंबर रोगे पीडीयो रे, अंग थयो बिदरंग । पुत्रपडींगणो
 पूछती, हूं गई कोसंबी द्रंग रे, सांभल० ॥ ६ ॥ तिहां जईने लोकने रे, पूछ्यो वैद्यनो गेह ।
 लोक मुखे में सांभल्यो, तीरथ भणी पहुंतो तेह रे, सांभल० ॥ ७ ॥ हूं रही तिहां वासर घणा
 रे, जोती वैद्यनी वाट । साधु थकी सुध लही सहू, मननो मिटीयो उचाट रे, सांभल० ॥ ८ ॥
 हूं आवी इहां पूछती रे, अंगज मिलिवा काज । हूं कमला ए माहरो, सुत जाणज्यो सिरताज
 रे, सांभल० ॥ ९ ॥ कमलाने वचने करी रे, राणी थई निसंक । पुत्री गुणवंती सती, एहने
 किम लागे ? कलंक रे, सांभल० ॥ १० ॥ निरखि जमाई सासुहो रे, तृपति न पामे लेस ।
 मुझ पुत्रीनो जोईज्यो, फलीयो कांइ भाग्य विसस रे, सांभल० ॥ ११ ॥ रूपसुंदरी सुख पामीयो
 रे, उलसीया सहू अंग । ढाल थई पचवीसमी, 'जिनहरष' थया उछरंग रे, सांभल० ॥ १२ ॥
 दूहा-पुन्यपालने सहू कह्यो, रूपसुंदरी जई गेह । मामे तेडी निज घरे, आप्या घणे सनेह १

सुंदर मंदिर आपीया, आपी धननी कोडि। पंच विषय सुख भोगवे, वे जण प्रेम सजोडि ॥२॥
 एक दिन राजा नीसर्घो, पासे कुमर आवास। दीठी मयणा कुमरसुं, करती विविध विलास ॥३॥
 मयणा कोई वीजो कर्घो, सुंदर पुरुष सरूप। कोडी परिहरियो परो, इम मनचिंते भूप ॥४॥
 पहिलो कोधवसेण में, काम अजुगतो कीध। वीजो मयणा मयणवसि, लंछण मुझ कुल दीध ५

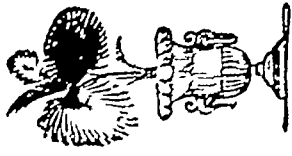
ढाल २६ मी. “पीछोखारी पाले आंवा दोइ मोरीया म्हारा लाल आंवा०” एहनी-पुन्य-
 पाल ततकाल जणावे रायने म्हारा लाल ज०, भाणेजीनी वात सहू समझायने म्हारा लाल
 म०। आव्यो नृप आवास कुमरने जमही म्हारा लाल कु०, प्रणमे मयणा कुमर चरण मन
 गहगही म्हारा लाल च० ॥ १ ॥ लज्जावंत नरिंद कहे वाई! सुणो म्हारा लाल क०, में
 तुझने मतिहीण दीयो छे दुख घणो म्हारा लाल दी०। मुझ अविनय अपराध असाध्य
 विस्मारजे म्हारा लाल अ०, उत्तम गुण गुणवंत! हीयामें धारजे म्हारा लाल ही० ॥ २ ॥

मयणां विनय महंत मधुर वयणे कहे म्हारा लाल म०, दोस न को तुम्ह तात ! करम फल
 सहू लहे म्हारा लाल क० । सुख दुख करम संयोग सहू आवी मिले म्हारा लाल स०, करम
 महा बलवंत न टाल्यो ही टले म्हारा लाल न० ॥३॥ इम जाणी तुम्हे तात ! जिणेसर धर्मसुं
 म्हारा लाल जि०, नव तत्व राचो राय ! म राचो भर्मसुं म्हारा लाल म० । इम निसुणी नरनाथ
 धरम अंगीकयो म्हारा लाल ध०, अपकारे उपकार सुता ते आचर्यो म्हारा लाल सु० ॥४॥
 वाल्हीने वलि विनय वहे गुण संग्रहे म्हारा लाल वहे०, धर्म पमाडे जेह जगतमें जस लहे
 म्हारा लाल ज० । कुमरी सम श्रीपाल जमाई निरखीयो म्हारा लाल ज०, ऊलट अंग
 न माइ हीयामें हरखीयो म्हारा लाल ही० ॥ ५ ॥ कीधो वांको राय कहे थयो पाधरो
 म्हारा लाल क०, मूंग मांहे जाणे धीय दुल्यो थयो ए खरो म्हारा लाल दु० । पुत्री ए पुन्यवंत
 फल्यो पुन्य एहने म्हारा लाल फ०, श्री जिनधर्म पसाय थया सुख जेहने म्हारा लाल थ०

श्रीपालराजाकास

श्रीपालजीको हाथीपर बैठके
धामधूमसे प्रजापाल राजा अपने
राजदरवारमें ले जा रहा है।

(पत्रांक ६३)

॥ ६ ॥ गज ऊपरि आरोपि जमाई पुत्रिका म्हारा लाल ज०, लेई गयो निज गेह करी
 आरात्रिका म्हारा लाल क० । गोरी गावे गीत नगारा वाजीया म्हारा लाल न०, आडंबर
 उच्छाह गुणी जन गाजीया म्हारा लाल गु० ॥७॥ धण कण कंचण माल महेल नृप आपीया
 म्हारा लाल म०, सारी नगरी मांहे सुजस थिर थापीया म्हारा लाल सु० । कुमर चड्यो
 रयवाडी रमवा किणि ससे म्हारा लाल र०, देखे लोक अपार सहुने मन गसे म्हारा लाल
 स० ॥ ८ ॥ पूछे मांहे मांहे कुमर ए कुण अछे म्हारा लाल कु०, एक कहे नृप धूअ धणी
 वीजो न छे म्हारा लाल ध० । वचन सुण्यो श्रीपाल विच्छाय थयो घणूं म्हारा लाल वि०,
 आवीसमी 'जिनहरप' ढाल इण परि भणूं म्हारा लाल ढा० ॥ ९ ॥ सर्व गाथा ४३९ ॥

दूहा-रयवाडी जई आवीयो, पिण मनमें दिल्लीर । जननी पूछे आजतूं, एहवो किम ? कहे
 वीर ! १ चिंता मनमांहे किसी, पुत्र ! कहो मुझ तेह । चिंता कारण मायने, कुमर कहे ससनेह २

माहरे गुणे न ओलखे, तात गुणे नवि कोइ । मात गुणे न पिछाणीये, तिण मुझ चिंता होइ ३
 सुसरा नामे ओलखे, सुसराथी परसिद्ध । तिहां रहिवो जुगतो नहीं, शास्त्रे कह्यो निसिद्ध ४
 माय कहे मुझने गम्युं, सैन्य सजी ल्ये राज । अरिदुल जीपो आपणा, वंस वधारी लाज ५
 कुमर कहे माता ! सुणो, सुसराने बल राज । लेबुं मुझने नवि घटे, करसुं निजबल काज ६

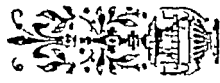
ढाल २७मी. “मन मधुकर मोही रह्यो” एहनी—परदेसे जाई करी, लाऊं लच्छि कमाय रे ।
 भुजबल लेस्युं बापनो, राज्य अरि समझाय रे, पर० ॥ १ ॥ माता कुमर भणी कहे, तूं वच्छ ! नान्हो
 बाल रे । वाट विषम परदेसनी, अटवी नदीयां नाल रे, पर० ॥ २ ॥ कुमर कहे कायर भणी,
 दोहिलो छे परदेस रे । मनमां सापुरसां तणे, भय नावे लवलेस रे, पर० ॥ ३ ॥ मयणासुंदरी
 वीनवे, काया छाया जेम रे । हूं तुम्ह साथे आवसुं, तुम्ह पाखे रहुं केम रे, पर० ॥ ४ ॥
 तूं पगबंधन कामिनी !, भमबुं मुझ निसदीस रे । कामकरुं के जालबुं, दुक्कर विसवा वीस रे,

भरूच आते हुए रस्तेमें पहाडके नज्दीक श्रीपालजीको विद्याधरसे मिलाप हुआ, इनके उत्तरसाधक होनेसे उसकी विद्या सिद्ध हुई, विद्याधरने प्रसन्न होके दो औप-धियां श्रीपालजीको दी, दोनों जने आंग चले, पहाडके उपर धातुर्वादी (सुवर्णरस सिद्ध करनेवाले) मिले, यहांभी श्रीपालजीके उत्तरसाधक होनेसे सुवर्णरस सिद्ध होगया, तयार हुआ सुवर्ण लेनेके लिये धातुर्वादी लोक हाथ जोडके श्रीपालजीको प्रार्थना कर रहे हैं।

(पत्रांक ६५)

श्री पाल राजा का रास

4

1

7

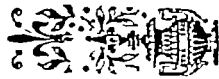
1

2

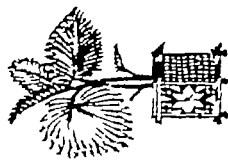
पर० ॥ ५ ॥ जाया जणणी वे भणी, समझावी श्रीपाल रे । नवपद ध्यान धरी करी, चाल्यो
 लेइ करवाल रे, पर० ॥ ६ ॥ गामागर पुर पेखतो, पहुंतो इक वन मांय रे । दीठो वेठो पुरुषने,
 तरु तले वदने विच्छाय रे, पर० ॥ ७ ॥ कुमार कहे तूं कुण अछे?, किम वेठो दिलगीर रे ।
 विद्याधर छं ते कहे, सांभल साहस धीर! रे, पर० ॥ ८ ॥ गुरुदत्त विद्या मुझ कन्हे,
 विधे जपी बहु वार रे । उत्तरसाधक बाहिरो, सिद्ध न थाये विचार रे, पर० ॥ ९ ॥ तूं
 उत्तरसाधक हुवे, तो सीझे मुझ काज रे । कुमार सहाये तेहने, विद्या सीधी साज रे, पर०
 ॥ १० ॥ विद्याधर दोइ ओपधी, कुमार भणी तव दीध रे । उपगारे उपगारडो, सिद्ध पुरुष
 पिण कीध रे, पर० ॥ ११ ॥ गुण सांभल जल तारणी, एक जडी छे एह रे । बीजी शस्त्रनिवा-
 रणी, महिमा तास कहेह रे, पर० ॥ १२ ॥ आदर करि तेडी गयो, विद्याधर निज गेह रे । सोवन
 सिद्धि रस कूंपिका, कुमार सहाय्य करेह रे, पर० ॥ १३ ॥ ढाल कही सत्तावीसमी, बखतावर

नर जेह रे । कहे 'जिनहरष' जिहां तिहां, सुखीया थाये तेह रे, पर० ॥१४॥ सर्व गाथा ४५९
 दूहा-कुमरभणी क्रितधनकीयो, चाल्यो सीखकरेह । भरुअच्छ नयरे आवीयो, सुखसुं तिहां
 रहेह १ इण अवसर हिवे तिण नगर, धवलसेठ धनवंत । पूरे प्रवहण पांचसे, खरी धरी मनखंत
 २ सुभट सहस दस राखीया, चौकी पहोरा काज । नृपआदेस लेई करी, सुभ महरत दिन साज
 ॥३॥ बलिबाकुल देई करी, वाहण पूर्यां जास । ठाम थकी नवि चालते, धवल चिंतातुर ताम ४

ढाल २८ मी. "चरण करण धर मुनिवर वंदीये" एहनी-सेठे जई पूछी सीकोतरी, ते कहे
 नर बलवंतो जी । बलि आपे तो तुझ वाहण चले, बत्तीस लक्षण (गुण)वंतो जी, से० ॥१॥
 सांभलि सेठ खुसी मनमां थयो, वीनवीयो जई रायो जी । स्वामी ! एक पुरुष मुझ दीजिये,
 बलि काजे सुख थायो जी, से० ॥ २ ॥ राय कहे जे परदेसी हुवे, नर एकलडो अनाथो जी ।
 ते लेजे माहरी छे आगन्या, अवर म लाए हाथो जी, से० ॥ ३ ॥ सुभट धवलना

एक तरफ भरूचके राजसैनिक
और दूसरी तरफ धवल शेटके
सुमट खडे है, बीचमें खडे हुए
श्रीपालजी वीरताके साथ दोनोंसे
लड रहे है

(पत्रांक ६७)

फिरता जोवता, दीठो तिहां श्रीपालो जी । जाण्युं नर ए परदेसां सहा, लक्षण अंग विसालो जी,
 से० ॥ ४ ॥ सुमट कहे सांभले परदेसीया !, आव्यो ताहरो कालो जी । धवल सेठ हणस्ये
 बलि कारणे, रूठो जम विकरालो जी, से० ॥ ५ ॥ मूँछे बल घाली सीपो (श्रीपाल) कहे, सुमट !
 मुणज्यो वातो जी । धवल तणो बलि द्यो चांमुंडने, तेहने करीये घातो जी, से० ॥ ६ ॥ सीह
 तणी बलि कंदे न सांभली, सीपो किम बलि दीजे रे । धमधमीयो रीसे थयो रातडो, कुमर
 खराखरि खीजे रे, से० ॥ ७ ॥ अविचार्युं बोलो द्यो एहबुं, लहिस्यो फल ततकालो जी ।
 आधी सुमटे कुमरने वींटीयो, मद माता मछरालो जी, से० ॥ ८ ॥ धवल कहे खंडो खंड
 कीजिये, एहने एहीज दंडो जी । वरसे तीर सडासड अति घणा, तोमर खडग विहंडो जी, से०
 ॥ ९ ॥ नालगोला गडडे गयणंगणे, मोगर गुरज अपारो जी । धसे हसे पोरस अंग ऊलसे,
 इम वाहे हथीयारो जी, से० ॥ १० ॥ इणपरि जुद्ध थयो अति आकरो, धवल अने श्रीपालो जी ।

कहे 'जिनहरष' पूरी थई एतले, अठावीसमी ढालो जी, से० ॥ ११ ॥ सर्व गाथा ४७४ ॥
 दूहा-शस्त्र न लागे कुमरने, जडीतणे परभाव। पिण कुमरे सहुना कीया, नासा केस अभाव१
 प्राण हण्या नहीं केहना, दया तणो भंडार। धवल विचारे चित्तमां, देखी सकति अपार २ बल-
 छोडी जोडी करकमल, धवल कहे ग्रहि पाय। स्वामी ! वाहण किम चले, ते कहो कोई उपाय ३
 कुमर चलाबुं हूं कहे, जो धे लाख दिनार। आरत मीटी आपणी, सेठ भण्यो हांकार ४ धवल
 सहित वाहण चढी, नवपद जपि थई चाक। सीहतणि परि गाजतो, सीपे मेल्ही हाक ५

ढाल २९ मी. "श्रेणिक मन अचरिज थयो" एहनी-तत खिण प्रवहण चालीया, वाज्या
 भुंगल भेरी रे। ताल नगारा वाजीया, महिमा थई अधिकेरी रे, तत० ॥ १ ॥ लाख दीनार
 देई कहे, तुम्हे पिण ओलग सारो रे। वरसे स्युं लेस्यो तुम्हे, कीजे तेह विचारो रे, तत०
 ॥ २ ॥ सुभट सहू ल्ये जेटलो, तास जमल मुझ दीजे रे। विषमी करसुं चाकरी, माहरो मुजरो

लीजे रे, तत० ॥ ३ ॥ सेठ कहे खप अम्ह नथी, बेठो भाडो देई रे। भरीये दरीये चालिया,
 मनमें हरप थरेई रे, तत० ॥ ४ ॥ रतन दीप भणी मूंकीया, आया बब्बर कूले रे। जल
 इंघण लेवा भणी, उत्तरीया तट मूले रे, तत० ॥ ५ ॥ बब्बर राये मोकल्या, दाण लेवाने
 काजे रे। सेठ गिणे नहीं तेहने, सुहड तणे बल गाजे रे, तत० ॥ ६ ॥ बब्बरपतिने वीनव्यो,
 आवी लागत मांगे रे। सेठ सुरीते छे नहीं, कोधागनि तव जागे रे, तत० ॥ ७ ॥ बब्बरपति
 सुहडां भणी, हलकार्या जुथ मंड्यो रे। सेठ सुहड नासी गया, कायर थया बल छंड्यो रे,
 तत० ॥ ८ ॥ बब्बरपतिनी जय थई, धवल सेठ बंधाणा रे। कुमर कहे सहु ताहरा, किहां
 गया ओलगाणा रे, तत० ॥ ९ ॥ हूं छोडावूं तुझ भणी, तो मुझने स्युं आपे रे। अरध माल
 बाहण तणो, हाथोहाथे थापे रे, तत० ॥ १० ॥ बोल बंध लेई करी, विचे परमेसर दीधो रे।
 डाल थई उगणत्रीसमी, कहे 'जिनहरष' इम कीधो रे, तत० ॥ ११ ॥ सर्व गाथा ४९० ॥

दूहा- तव धणु तूण धरी करी, केडे धस्यो कुमार । बोलाव्यो महाकालने, जाइस किहां ?
 गमार ! १ कायर जीपी गरजीयो, पिण माहरो बल जोइ। नासि म जाइस रांक ज्युं, जो तूं क्षत्री होइ
 २ वयण सुणी पाछो वल्यो, मनमां नाण्यो बीह । बापूकार्या किम रहे ? , साहसीक नरसीह ३
 कहे वयण इम कुमरने, रे रे भोला बाल ! । मुझसुं जो कांकल करिस, पामिस मरण अकाल ४
 कांइ मरे रे बालुया !, परकञ्जे वेकाम । कुमर कहे मांटी अछे, तो कर मुझसुं संग्राम ५

ढाल ३० मी. “चढ्यो रण झूझवा चंडप्रद्योत नृप” एहनी- आवीयो ताम करि जोर बल
 फोरतो, बब्वराधीस मन रीस आणी । सुभट थट विकट साथे करी आपणा, रोस चढीयो
 वदे असुभ वाणी, आ० ॥ १ ॥ आवरे मूढ ! जो रूढ मेल्हे नहीं, आज मृगराज सूतो जगाड्यो ।
 धरणि धूजावतो सांसुहो आवतो, छोह धरि लोह सुहडे उडाड्यो, आ० ॥ २ ॥ धरणि धड-
 धडीय गडगडिय दम्मांस धुनि, दहदिसे परिवर्या सबल सूर । तुरंग भल पाखर्या शस्त्र

हाश्रे धर्या, नाचता माचता रण सनूरा, आ० ॥ ३ ॥ वाण वरसे घणा सुहड हाथां तणा,
 गवण रवि र्यणि अंधार कीधो । भाट भड उछली सयल खांडां तणी, कुमरने जे प्रथम
 घाव दीधो, आ० ॥ ४ ॥ झडतो सनु दल सूड करतो प्रबल, गाजतो गाज आवाज करतो ।
 केवि केवी हण्या सीसं दूरे लुण्या, अंग उछरंग धरि जंग फिरतो, आ० ॥ ५ ॥ अधिक
 वाचाल मछराल श्रीपाल इम, घाव घमसाण हेरण कीधा । घाव ठामे रहिर विंव धारा पडे,
 अरितणा जीव कण काढि लीधा, आ० ॥ ६ ॥ इम लड्यो आथड्यो कुमर अरि सैन्यसुं, बव्वरा-
 धीश ततकाल बांध्यो । बांदि करी आपणा साथमें आणीयो, सांसुहो किणही नवि तीर सांध्यो,
 आ० ॥ ७ ॥ धवल छोडावीयो कुमर बंधण थकी, कोप करी खडग धरी राय केडे । मारवा
 संचर्यो सेठ वार्यो कुमर, बांधीयो मारतां सुजस फेडे, आ० ॥ ८ ॥ राय महाकालने अभय देई
 करी, सहस दस धवलना सुहड सूर । जेह नाठा हुता कुजस आवीखता, वृत्ति छेदी कीया

सहू दूरा, आ० ॥ ९ ॥ कुमार राख्या सह वृत्ति देई बहू, अढीसे पोतनो माल लीधो । एतले ए थई त्रीसमी ढाल तिम, काम 'जिनहरष' ए कुमर कीधो, आ० ॥ १० ॥ सर्वगाथा ॥ ५०५ ॥

दूहा-बब्बरनृप आदरकरी, कहे कुमरने एम । पावन मुझ पुर कीजिये, जिम वाधे मन प्रेम १ कुमर सकल परिवारसुं, पहुंचतो नगर मझार । प्रेम प्रीति हितसुं मिल्या, बांधी प्रीति अपार २ करजोडी राजा कहे, मुझ कन्या गुणवंत । मदनसेना नामे निपुण, परणो साहसवंत ! ॥ ३ ॥ परदेशी नवि ओलखे, न्याति पांति कुल सील । अणजाण्यो परणावतां, थास्ये तुम्हची हील ४ नृप भाषे आकारथी, में जाण्यो कुल सुद्ध । तिण परणावूं दीकरी, थाये केम विरुद्ध ? ॥ ५ ॥

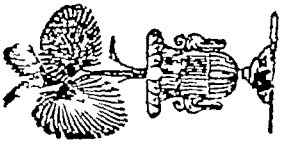
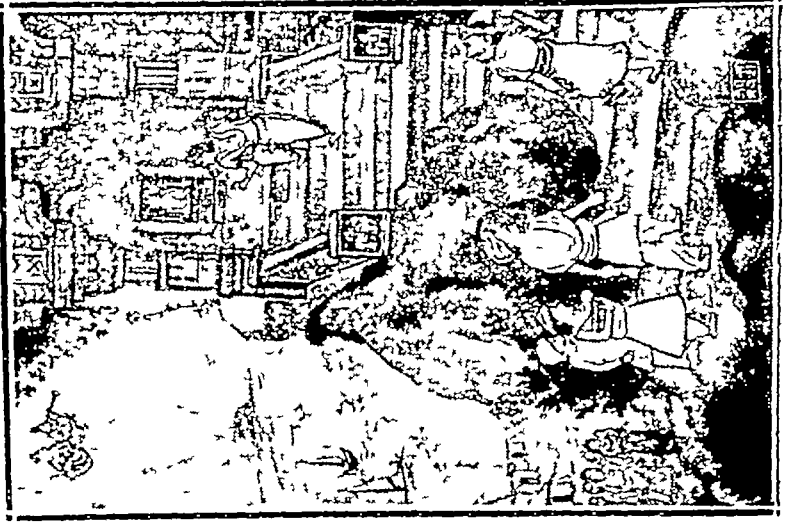
ढाल ३ १ मी. "सुखने मन कलडे" एहनी-परणी तिहां नृप कन्याजी सुखने कारणे, एतो मदनसेना कृतपुन्याजी सुख० । मणि माणिक सोवन दीधाजी सुख०, प्रीति राखण कुमरे लीधाजी सुख० ॥ १ ॥ नाटकना नव नव वृंदाजी सुख०, आप्या धरि अधिक आणंदाजी

सुख० । भलि भांते कुमार चलावेजी सुख०, नृप साथे थई वोलावेजी सुख० ॥ २ ॥ हिवे प्रवहण जलनिधि चाल्याजी सुख०, कांई रतन दीप भणी हाल्याजी सुख० । वाहण जई दीप उतरियाजी सुख०, सहु लोक बंदर संचरीयाजी सुख० ॥ ३ ॥ भला डेरा ताणी उतंगाजी सुख०, तिहां कुमार रहे सुख संगाजी सुख० । इणि अवसर एक नर आयोजी सुख०, आदर देई वोलायोजी सुख० ॥ ४ ॥ किहांथी आया ? किहां जासो ? जी सुख०, कोई दीठो अवल तमासोजी सुख० । ते पुरुष कहे तिण ठामेजी सुख०, नयरी रत्नसंचया नामेजी सुख० ॥ ५ ॥ विद्याधर छे तिहां राजाजी सुख०, कांई कनककेतु दिवाजाजी सुख० । कनकमाला तसु राणीजी सुख०, मयणमंजूषा कन्या जाणीजी सुख० ॥ ६ ॥ सकल कला गुण ज्ञाताजी सुख०, जाणे सेहत्ये (स्वहाथे) घडी विधाताजी सुख० । तिहां ऋषभदेवंनो देहरोजी सुख०, जाणे भूमि रमणि सिर सेहरोजी सुख० ॥ ७ ॥ विद्याधर राय सदाईजी सुख०, पूजे निज तन

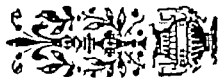
मन लाईजी सुख० । नृप कन्या पूजा बणावेजी सुख०, सह देखीने सुख पावेजी सुख०
 ॥ ८ ॥ इक दिन नृप पूजा दीठीजी सुख०, राजाने लागे मीठीजी सुख० । ए सरिखो वर
 कोई जोळंजी सुख०, तेहने ए कन्या ढोळंजी सुख० ॥ ९ ॥ इक दिन जिन पूजा कुमरीजी
 सुख०, गंभाराथी नीसरी कुमरीजी सुख० । ततखिण ते बार जडाणाजी सुख०, सह लोक थया
 हेराणाजी सुख० ॥ १० ॥ कुमरी करे आत्म निंदाजी सुख०, धिग धिग हूं पापिणी मंदाजी
 सुख० । मुझमें कोई दूषण दीसेजी सुख०, आसातना विसवा वीसेजी सुख० ११ इम दुख करि
 कन्या रोवेजी सुख०, नृप कुमरी सनमुख जोवेजी सुख० । राजा कहे सांभल बाईजी सुख०, तूं
 चिंता म करिस कांईजी सुख० १२ इहां दूषण तुझ नवि कोईजी सुख०, आसातना तुझथी नवि
 होईजी सुख० । एकत्रीसमी ढाल थई पूरीजी सुख०, 'जिनहरष !' कथा छे अधूरीजी सुख० १३
 दूहा- रायकहे सांभल सुता !, इहां दूषणछे मुझ । जिनगृहमां मनमांधरी, चिंता वरनी

श्रीपालजी रत्नद्वीपमें आये और समुद्र के तटपर उतारा किया, जिनदास श्रावकने आकर ऋषभदेव स्वामीके मंदिरका गंभारा जो कि एक मास हुए देवप्रभावसे बंध पडा है उसको उघाडनेके लिये श्रीपालजीको प्रार्थना करी, इस लिये श्रीपालजी अपने कुछ परिवार सहित जिनदास श्रावकके साथ मंदिर जा कर, स्नानादि पूर्वक पवित्र वस्त्र पहनके पूजाकी सामग्री सहित 'निसिहीरु' करते हुए मंदिरमें प्रवेश करते हैं, श्रीपालजीकी नजर गभारेपर पडतेही देवप्रभावसे गभारा एकदम खुल जाता है और सबको प्रभुप्रतिमाके दर्शन होते है।

(पत्रांक ७५)

श्री पाल राजा का रास

तुज्ज १ सावद्य ए आसातना, तेह तणा फल जाणि । वार जडाणा ए सही, तेतले थई सुरवाणि
 २ दोस न कोई कुमरीयह, नखर दोस न कोइ । जिण कारण जिणहर जडिउ, तं निमुणो सहु
 कोइ ३ जसु नर दिठ्ठहि होइस्ये, जिणहर सुक्क दुवार । सोइज मयणमंजूसियह, होएसी भरतार ४
 सिरि रिसहेसर ओलगणि, हूं चक्केसरी देवी । मासऽभितरे तसु नरह, आणेसु निश्रय लेवी ५
 राजलोक सहु हरखीया, गया सहु कोई गेह । दिन दिन आवी देहरे, लोग राय निरखेह ६

ढाल ३२ मी. “सोरो मन मोह्यो इण ढूंंगरे” एहनी—आज दिन मासनो छेहलो, जो हिवे
 तुझथकी वार रे । ऊघडे तों मिले देवनी, वाणी साची निरधार रे, आ० ॥१॥ कुमर असवार
 थई तिहां गयो, साथे परिवार अपार रे । आवीया लोक नृप सुता, हरख धारि मनह मझार
 रे, आ० ॥ २ ॥ आवतां तुरत जिनगृह तणा, ऊघड्या झटकि किमाड रे । कुमर जिनराय
 जुहारीया, भगति बहु भांति दिखांड रे, आ० ॥ ३ ॥ राय मन लाइ देखी रह्यो, नृप सुता थई

वसि प्रेम रे । देवी दाखित नर ए सही, एह अमूलिक हेम रे, आ० ॥ ४ ॥ राय पूछे कही
 निजचरी, ठामने नाम कुण गाम रे । कुमर चिंते मुख आपणे, किम कहुं वात निज नाम रे, आ०
 ॥५॥ चैत्य जुहारिवा आवीया, तेतले चारण साध रे । देव जुहारि बेठा तिहां, मुनिवर चित्त
 समाध रे, आ० ॥६॥ धरम देसणा नृप सांभली, नवपदनी अधिकार रे । एहथी वंछित पामीये,
 जेम श्रीपाल कुमार रे, आ० ॥ ७ ॥ कवण श्रीपाल ? नरवर कहे, एह बेठो तुम्ह पास रे ।
 चरित्र सहू पूछीयां कुमरना, मुनि कह्या धरिय उलास रे, आ० ॥८॥ राय कन्या वर ए हुसे,
 लेस्ये निज बापनो राज रे । देव तणी गति पामस्ये, बली लहिस्ये सिवराज रे, आ० ॥ ९ ॥
 इम कही मुनिवर पांगर्या, नृप सुता कुमरने दीध रे । पाणिग्रहण करी तिहां रहे, सहू मन-
 वंछित सीध रे, आ० ॥१०॥ इक दिन कुमर राजा बिन्हे, जिनवर भगति उदार रे । रंगमें भंग
 आव्यो तिहां, तेतले नगर तलार रे, आ० ॥ ११ ॥ ते कहे स्वामी ! अवधारीये, वणिक इक

कपटनो गेह रे । आण भांगी प्रभु ! तुम्ह तणी, दाण चोरी पड्यो तेह रे, आ० ॥ १२ ॥ तेहने दंड
स्युं आपीये ? राय कहे हरो प्राण रे । एतले ढाल बत्रीसमी, थई 'जिनहरष !' प्रमाण रे, आ० १३

दूहा-कुमरकहे किमदीजिये, जिनमंदिरे आदेस । प्राणहरण पातिक वरण, कुगति हरण
सुविसस १ बंधन छोडावी करी, तेडाव्यो नृप पास । धवल सेठ साक्षात ए, ऐ ऐ ! ! लोभ विलास
२ छोडाव्यो तिहां सेठने, कीधो तसु उपगार । पुन्य पसाये भोगवे, दिन दिन सुख श्रीकार ३
कुमर चलाऊ हिव थयो, राय जणावी वात । बेटी कुमर चलावीये, प्रवहण सजी विख्यात ४
मणि माणिक मोती घणा, आप्यो माल अपार । राय बोलावी कुमरने, घरे आव्यो सुविचार ५

ढाल ३३ मी. देशी "कंत ! तमाकू परिहरो" एहनी-कुमर सेठ एक वाहणे, बीजा बीजे
पोत मोरा लाल ! । बे रमणी जाणे पद्मणी, हुइ रहींयो उद्योत मो०, कु० ॥ १ ॥ धवल अधम
देखी करी, चिंते चित्त मझार मो० । ए रिद्धि ए नारी लही, अपछरने आकार मो०, कु०

॥ २ ॥ विरह वियोगे आकुलो, अंतर व्याप्यो दुख मो० । नयणे नाठी नीदडी, भागी त्रिसने भूख मो०, कु० ॥३॥ च्यारे मित्र तेडी कहे, देखो एहनी रिद्धि मो० । ए सुंदर दोइ सुंदरी, इण पामी नव निद्धि मो०, कु० ॥ ४ ॥ गुपत वात तुमे राखिज्यो, किणहि म कहिस्यो गूझ मो० । एहने नांखी जलधिमें, ए नारी द्यो मूझ मो०, कु० ॥ ५ ॥ त्रण जण सेठ भणी कहे, ए स्युं बोल्या ? बोल मो० । पर उपगारी एहना, गुणनो नहीं कोई मोल मो०, कु० ॥ ६ ॥ वाहण चलाव्यां ताहरा, कीधो तुझ उपगार मो० । विद्याधर महाकालथी, छोडाव्यो तिणवार मो०, कु० ॥७॥ ते गुण तुझने वीसर्या, इण ऊपरि धर्यो द्रोह मो० । दुरजन तुझ सरिखो न को, मित्रनो न गण्यो(नाण्यो)मोह मो०, कु० ॥ ८ ॥ यतः, दुहा-“मैला वांका चालता, विषमय भीषण देह । खीर पावंतां पिण डसे, सही दुजीहा तेह ॥१॥ सुह कड्डआ अतिनीरसा, छांडे पूरव नेह । मलिन सभाव धरे सदा, खल जाणीजे तेह ॥२॥ सविस

इसे विरसा भसे, फिरता सूँचे देह । अवसर ताके आपणो, स्नान समा खल तेह ॥ ३ ॥
 धीठापिण मीठा मुखे, परिणामे दुख हेत । महुरा परि ते छाडीये, दुख रंजन दोष समेत ॥ ४ ॥”
 ढाल-कृत(न)घन तूं महापातकी, तुझने पडो धिक्कार मो० । इम कही त्रण उठी गया, एक
 रथो तिणवार मो०, कु० ॥ ९ ॥ ते कहे स्वामी ! सुणो, एहसुं केही वात ? मो० । गुण अवगुण नवि
 जाणीये, कलीये नहीं जसु धात मो०, कु० ॥ १० ॥ हूं सोखी छुं ताहरो, अवर न सोखी कोइ मो० ।
 काम करिस हूं(सहू) ताहरो, जे जे मुझथी होइ मो०, कु० ॥ ११ ॥ भाग्य तुमारो सेठजी !,
 बुद्धि माहरी जाण मो० । थारये ढाल तेनीसमी, कहे ‘जिनहरष’ कल्याण मो०, कु० ॥ १२ ॥
 द्रुहा-धवलकहे धीरजधरी, तूं मुझवाल्हो मित्र । तुझथी सहु सारुं हुस्ये, ताहरी बुद्धि विचित्र
 १ तेह कुबुद्धि इम कहे, धवल भणी तिणि वार । करड्यो प्रीति विशेषथी, सीपा साथे विचार २
 मीठे वयणे रीझवी, उपजावो विसवास । जिम तिम दुसमण मारीये, थई तेहना दास ३

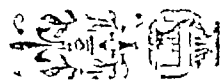
कपट प्रीति कीजे प्रथम, दीजे निज विसवास । अवसर पामी शत्रुनो, ततखिण कीजे नास ४
 बुद्धि सीखवी धवलने, तिण पापी मतिहीण । रलीयायत धवलो थयो, जाण्यो एह प्रवीण ५
 ढाल ३४ मी. मारू रागे "जीरावलपुर सांमीस लहीये रे" एहनी-धवल करे हिवे केलि
 अहोनिसि कुमरसुं रे, मनमें कपट धरंत । हसतो रे हसतो वयण कहे इसुं रे ॥ १ ॥
 तुझ सुख देखी माहरी आंखडीयां ठरे रे, हीयडो हरख भराय । वाल्हा ! रे वाल्हा ! तुझ
 विण माहरे किम सरे रे ॥२॥ तुझसुं लागी प्रीति अधिक मन माहरे रे, विण दीठां न सुहाय ।
 माहरुं रे माहरुं मनहुं वस थयुं ताहरे रे ॥ ३ ॥ भद्रक कुमर खरो करी जाण्यो तेहने रे,
 भेला रहे निसदीस । कारज रे कारज थाये जेहसुं जेहने रे ॥ ४ ॥ निसि भर सेठ कहे
 भाई ! सुणो माहरा रे, आवो दिखालुं ख्याल । जलमां रे जलमां जलमाणस जाइ तिया
 रे ॥५॥ सरल सभावी आव्यो तुरत कुमर तिहां रे, सेठ कहे इणि डोर । चढीने रे चढिने

जलचर जीवोंके कुतूहल देखनेके लिये जहाजके किनारे बंधी हुई मंचिका पर श्रीपालजीको खड़े कर के थवल श्रेष्ठ नहाजमें आ जाता है उसका दुर्बुद्धि मित्र मंचिकाके बंधन काट देता है, जिम्से श्रीपालजी समुद्रमें गिरजाते है. गिरतेही नव-पद्मकी स्मरण करते हैं, उस प्रभावसे और जलतारिणी औपधी-के प्रभावसे एक मगरमच्छकी पीठ पर स्थिर हो जाते है, सिद्ध-चक्रका अधिष्ठाता देव आकर सहाय करता है।

(पत्रांक ८१)

श्री पाल राजा का राम

जोवो आवीने इहां रे ॥ ६ ॥ जीवंतां पापी कापी ते दोरडी रे, जलधि पड्यो श्रीपाल । पडतां
 रे पडतां नवपद जपीयो तिण घडी रे ॥ ७ ॥ मगरमच्छ पूठे ते ध्यानथी रे, जलतारणी परमाण ।
 जलना रे जलना संकट न हुवे तेहथी रे ॥ ८ ॥ मच्छ तणे पूठे बेसी ते गयो रे, कुंकण तट
 मनरंग । चंपा रे चंपा वृक्ष तले सोई रह्यो रे ॥ ९ ॥ पाखति सुभट घणा देखे जागे तवे रे,
 विनय करी कहे तेह । अमने रे अमने वसुपाल नृप मूंक्क्या अछे रे ॥ १० ॥ तुरी पलाणो
 चावक हाथे संग्रहो रे, चढि चाल्यो श्रीपाल । वसुपाल रे वसुपाल राजा आव्यो सांसुहो
 रे ॥ ११ ॥ आसन बेसण देई कुमर भणी कहे रे, अम्ह घरे जोसी एक । तेहने रे तेहने
 पूछ्यो कन्या वर कुण लहे रे ॥ १२ ॥ मदनमंजरी बेटी सुझने वालही रे, ए सरिखो वर
 जोइ । तो सुझ रे तो सुझ मन आस्या पूगे सही रे ॥ १३ ॥ ढाल थई एतले पूरी चोत्रीसमी रे,
 कहे 'जिनहरप' निहाल । चिंता रे चिंता कुमर तणी सघली गमी रे ॥ १४ ॥ सर्वगाथा ५८२

गयो नाह नगीनो ॥४॥ हीयडाना दुख किण आगे, कहीये कोई दुख न भागे । मनमोहन
 नाह मिलावे, सुह सांगी वधाई पावे ॥ ५ ॥ दूहा-पावे अबला दुख घणो, वालहेसर
 करि सार । किण सारू मेलही गया, एकलडी निरधार ॥ ६ ॥ चाल-निरधार कहो किम
 कीजे, प्रीतम विण केम रहीजे । दरीयो लागे दुखदाई, उदयागत अधम कमाई ॥ ७ ॥
 परभव केई पातक कीधा, परतिख तेहना फल लीधा । निरदोस पराई जाई, छोडंतां महिर
 न आई ॥ ८ ॥ दूहा-महिर न आवी प्रीतमा !, हेज नहीं मनसांय । जो मनसां एहवुं
 हतुं, तो चउरी चढीयो कांय ॥ ९ ॥ चाल-चवरी अमची तूं चढीयो, दक्षिण कर करसुं
 पकडीयो । तें बोल दीयो वीसारी, परणी छोडी निरधारी ॥१०॥ वाट जोस्ये कमला मायडी,
 आब्या छो विचमें छांडी । अम्हने इहां आणी नांखी, झूरे पंख विणि जिम पंखी ॥ ११ ॥
 दूहा-पंखी जिम विण पंखडी, फोरी न सके प्राण । प्रीतम दरीयामें पड्यो, कीजे किसो

दूहा-सुदि दसमी वैसाखनी, पहुर पाछिले जोइ । सायर तटे चंपातले, सूती ते वर होइ १
 वयण मिल्यो जोसी तणो, परणो कन्या एह । लगन देई वसुपाल नृप, परणाव्यो ससनेह । २।
 राय कहे कोई काज ल्यो, राखो माहरो मान । थईयायत कामो लीयो, राय अपावे पान ॥ ३ ॥
 धवल कुमरने नांखिने, माया मांडी भूर । रोवे पीटे सडसडे, मनमां वाध्यो नूर ॥ ४ ॥ सीपा
 नारी भणी कह्यो, तुम्ह पति थयो जलपात । जोर नहीं जगदीससुं, पिण मित्र विना न सुहात ५
 ढाल ३५ मी. यत्तिनी, राग सोरठ-पिऊ पिऊ करी मयणा रोवे, जूथ अष्ट सृगी पारि जोवे ।
 सांभल प्रीतम ! गुणवंता, अमची कुण करसे चिंता ॥ १ ॥ अर्धाविचि छोडी गयो अम्हने,
 करुणा नावी कांइ तुम्हने । अम्हे अबलाने एकलडी, परमेसर अम्हने विछडी ॥ २ ॥ दूहा-
 विछडी देवे अम्हभणी, छोडी पिड निरधार । दुखसायरमांहे पडी, किम पामूं हिवे पार ॥ ३ ॥
 चाल-पामूं किणपरि दुखपार, प्रीतम पाखे किरतार । त्रोडी गयो नाह नवीनो, हा हा ! !

गयो नाह नगीनो ॥४॥ हीयडाना दुख किण आगे, कहीये कोई दुख न भागे । मनमोहन
 नाह मिलावे, मुह मांगी बधाई पावे ॥ ५ ॥ दूहा-पावे अवला दुख घणो, वालहेसर
 करि सार । किण सारू मेलही गया, एकलडी निरधार ॥ ६ ॥ चाल-निरधार कहो किम
 कीजे, प्रीतम विण केम रहीजे । दरीयो लागे दुखदाई, उदयागत अधम कमाई ॥ ७ ॥
 परभव केई पातक कीधा, परतिख तेहना फल लीधा । निरदोस पराई जाई, छोडतां महिर
 न आई ॥ ८ ॥ दूहा-महिर न आवी प्रीतमा !, हेज नहीं मनमांय । जो मनमां एहबुं
 हतुं, तो चउरी चढीयो कांय ॥ ९ ॥ चाल-चवरी अमची तूं चढीयो, दक्षिण कर करसु
 पकडीयो । तें बोल दीयो वीसारी, परणी छोडी निरधारी ॥१०॥ वाट जोस्ये कमला मायडी,
 आव्या छो विचमें छांडी । अम्हने इहां आणी नांखी, झरे पंख विणि जिम पंखी ॥ ११ ॥
 दूहा-पंखी जिम विण पंखडी, फोरी न सके प्राण । प्रीतम दरीयामें पड्यो, कीजे किसो

विन्नाण ॥१२॥ चाल-हिंवे नाण विन्नाण न सूजे, छाती धडहड इम धूजे । अम्हथी दाडुर गुण जाण, पाणी सरिसा जसु प्राण ॥ १३ ॥ पीहर तो परतटे रहीया, प्रीतम विरहागनि दहीया । प्रमदा इणिपरि विलवती, दुख रोई राति गलंती ॥१४॥ दूहा-राति गलंती तिमरडी, पाहण फट्टइ जेण । पिण हीयडो फाटो नहीं, थयो कठिन विरहेण १५ चाल-प्रिय विरह वियोगे पीडी, बलि सेठे कुद्रिष्टे भीडी । पासे नहीं किमही थाग, निज प्रीतमसुं बहु राग १६ सतीयां निज सील सखाई, तेहने तो चिंत न कांई । 'जिनहरख !' देवी वरदाई, पेंत्रीसमी ढाल सुहाई १७

दूहा-इम विलवती सुंदरी, रोवंती न रहाय । धवल अधरमी तिण समे, भासे पासे आय ॥१८॥ हे सुंदरी ! तुम्हे सांभलो, मकरो मनमें खेद । हूं तुम्हने सारीपरे, राखिस घणे उमेद ॥१९॥ विधिविलसित अहिलो नहीं, नहीं केहनो जोर । पिण सुझ वयण म लोपसो, तुमने करूं निहोर ३ वयण सुणी मयणा बिन्हे, जाण्युं एहना काम । सायरमां पिउ नांखीयो, रही अबोली ताम ४

ढाल ३६मी.देड़ी“वाणिणि वाडली रे, जसोदा फौजां पाछी वालि”एहनी-इण अवसर
 गयणंगणे रे, मिलीयो घनघोर अंधार, देवी चक्केसरी रे। मयणानी वाहरे आई, धाई वाहर
 आई धाईने, लग्गी नहीं काई वार दे०। पवन चिहुंदिसि ऊपड्या, सायर कळोल अपार दे०
 ॥ १ ॥ जलनिधिना जल ऊळल्या रे, ऊधाण चळ्या असमान दे०। वाहण लागा डोलिवा,
 जाणे चंचल पींपल पान दे० ॥ २ ॥ वीज झलामल झलहले रे, वीहावती बाल गोपाल
 दे०। घोर घटा करि ऊंनम्यो, जलधर वरसे असराल दे० ॥३॥ लोल कळोल हिलोलतो रे,
 बाले दधि गाजे पूर दे०। लोक सोक भय ऊपनो, कायर थयां सूर विनूर दे० ॥ ४ ॥ खांडा
 हत्थड भैरवो रे, कर डमरूने डाक दे०। तिण अवसर प्रगढ्यो तिहां, आंब्यो मारंतो हाक
 दे० ॥५॥ माणिभद्र वीजो वली रे, पूरणभद्र कपिल सरीर दे०। पिंगल चोथो दाखीयो, सिद्ध-
 चक्रना च्यारे वीर दे० ॥६॥ मोगर हाथे साहिया रे, अन्याई करे चकचूर दे०। सेवक श्रीजिन-

रायना, प्रगट्या जाणे अंकूर दे० ॥ ७ ॥ कुमुद अंजण बली वामणो रे, पुष्पदंत चोथो सुर नाम
 दे० । दंड धरा अति आकरा, पडीहार च्यारे अभिराम दे० ॥ ८ ॥ हाथे चक्र भमाडती रे, झलकंत
 अत्यंत उद्योत दे० । वयण इसा मुख भाषती, प्रगटी चक्केसरिनी जोत दे० ॥ ९ ॥ रे रे !
 वीर ! एहने ग्रहो रे, दुरभुद्धि प्रथम इणे दीध दे० । ए पापी हणवो सही, अनरथ जिणे एहवो
 कीध दे० ॥ १० ॥ वीरे झाली बांधीयो रे, अवलंब्यो कूवा थंम दे० । ऊंधे मुख दुखीयो कीयो,
 हणीयो फल पाम्यो दंभ दे० ॥ ११ ॥ भये चकित धवलो भणे रे, तुम्ह सरणे मयणा माय ! दे० ।
 राख राख मारण थकी, में झाल्या ताहरा पाय दे० ॥ १२ ॥ निज गुण साम्हो जोइज्यो रे, माहरा
 अवगुण म निहाल दे० । उत्तम गुणकारी हुवे, 'जिनहरख ! छत्रीसमी ढाल दे० ॥ १३ ॥
 दूहा-ताम चक्केसरि इम भणे, तू रे पापिष्ट ! अनिष्ट । में तुझ मूंक्यो जीवतो, मयणा सरणे
 प्रविष्ट ॥ १ ॥ दोइ मयणा कर जोडिने, भाषे विनय वसेण । सार करी माता ! तुम्हे, विसमे

श्रीपालजीजी देवों रक्षियोंके
 ध्यानबलसे समुद्रमें पकदम तोफान
 ऊटता है, चक्रेश्वरी आदि देवगण
 आके प्रगट होते हैं, दुर्बुद्धि मित्रको
 क्षेत्रपाल शिक्षा देता है, धवलशेट
 श्रीपालजीजी देवों रक्षियोंका धारण
 लेता है, जिससे चक्रेश्वरी देवी
 उसको जीवता छोडती है, देवों
 रक्षियों अपने शील रक्षणके लिये
 चक्रेश्वरीसे प्रार्थना कर रही है।

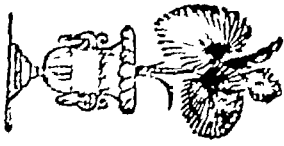
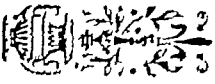
(पत्रांक ८६)

अवभार एण ॥ २ ॥ देवीवाक्यं-वच्छा ! बह्वह तुम तणो, गिरुई रिद्धि समेउ । मासं-
 ऽभिभतर निच्छइण, मिलस्ये धरो म खेउ ॥ ३ ॥ एम भणोविणु(कहिने) चक्कहरि, परिमल
 गुणहि विसाल । मयणह कंठे परिव्ववे, सुरतर कुसुमह माल ॥ ४ ॥ तुम्हह दुष्ट न
 देखस्ये, मालह तणे प्रमाण । एम भणोविणु (भणिने) चक्कहरि, देवि गई नियठाण ॥ ५ ॥
 दाल ३७मी. “ते सुझ मिच्छामि दुक्कडं” एहनी-हिवे वाहण कुंकण जई, उत्तरीया जाम ।
 धवलो भलो लेई भेटणो, भेट्यो राजा ताम, हि ० ॥ १ ॥ राय खुसी थई सेठने, दिवरावे
 पान । थईयायतने ओलख्यो, थयो हीयडे हेरान, हि ० ॥ २ ॥ ए नीकल्यो किम जीवतो,
 वैरी विकराल । वली सुझथी अधिको थयो, हीयडे ऊठी झाल, हि ० ॥ ३ ॥ कोई उपाय करूं
 हिवे, जिम रूसे राय । एहने जीव रहित करे, जिम भावठ (कष्ट) टलि जाय, हि ० ॥ ४ ॥ डुंब
 कुटुंब आव्यो तिहां, सेठे आदर दीध । काम कहो करिसुं अम्हे, सवालाख धन लीध, हि ० ॥ ५ ॥

राय जमाई जो हणे, धन चूं सवा कोडि । डूंब भणे ए सोहिलुं, काम करसुं दोडि, हि० ॥६॥
 रावले डूंब जई करी, गाया भला गीत । वली विशेषे ते दिने, रीझाव्यो राय चीत, हि० ॥७॥
 नृप तूठो बीडा दीये, गायन न लीयंत । राय जमाई सेहत्ये, लीडं जो दीयंत, हि० ॥८॥ हुकम
 दीयो श्रीपालने, वसुपाल नरिंद । बीडा देवाने गयो, नवि जाणे फंद, हि० ॥ ९ ॥ गायन सह
 ऊठी करी, सीपा कंठ विलग । एक भणे पुत्र ! ओलख्यो, इम रोवा लग, हि० ॥१०॥ एक कहे
 भाइ ! मिल्यो, बहु दिवसे आज । नारि थई इक डूंबणी, बेठी करी लाज, हि० ॥११॥ माय थई
 माया करे, रहे रहे हिवे पूत ! । झाली बांह बेसारीयो, वलीयो घर सूत, हि० ॥ १२ ॥ राजा
 अचरिज पासीयो, जोवो देव सरूप । ढाल थई सेंत्रीसमी, 'जिनहरष' अनूप, हि० ॥१३॥
 दूहा-कोप चढ्यो राजा कहे, बांभण डाभुं आज । एकन्या वर दाखव्यो, गमी सहूमें लाज १
 वली नृप पूछे कुमरने, दाखवीये निज वंस । निज जीभे सीपो कहे, कुल कीजे न प्रसंस ॥ २ ॥

चतुर्गंगी संना सजो, मंडावो भारथ । तिण वेला तुम्हे जाणिल्यो, कुल लहिस्ये सुझ हत्थ
 ॥ ३ ॥ अथवा प्रवहण मांहि छे, दोइ नारी गुणवंति । कुल कहिस्ये ते माहरो, मिटस्ये मननी
 आंति ॥ ४ ॥ भूपति तेडी नारि वे, मूंकी पुरुष प्रधान । आवी हीयडे ऊमही, पूछे तव राजान ५
 दाल ३८ मी. देशी “कोइलो परवत धूंथलो रे लो” एहनी— वोली तव विद्याधरी रे लो,
 अंगदेस भूपाल रे राजेसर ! । सिंहरथ राय कमला तणो रे लो, ए नंदन श्रीपाल रे नरेसर !,
 वो ० ॥ १ ॥ पूरव वात सहू कही रे लो, एहनी झं वे अम्हे नार रे रा ० । नृप सुणि अचरिज पामी-
 यो रे लो, पाभ्यो चित्त चमकार रे न ०, वो ० ॥ २ ॥ ततरिण बांध्यां हुंबडा रे लो, दीधी मार
 अपार रे रा ० । हुक्म कीयो हणवा तणो रे लो, गायन बोल्या तिण वार रे न ०, वो ० ॥ ३ ॥
 वांक अम्हारो को नथी रे लो, सजापण पिण नहीं कोइ रे रा ० । धवल अछे एक वाणीयो रे लो,
 पापीमां धारि होइ रे न ०, वो ० ॥ ४ ॥ धन आपी अम्हने घणो रे लो, एह कराव्यो काज रे

रा० । खोटो बोलीजे किसुं रे लो, तुम्ह आगले महाराज ! रे न०, बो० ॥ ५ ॥ राय भर्षो रीसे
 घणूं रे लो, पाठवीया निज दूत रे रा० । धवल भणी बांधी करी रे लो, लेवा तुरत पहूत रे
 न०, बो० ॥ ६ ॥ बांह अपूठी बांधिने रे लो, लाया वेग तलार रे रा० । वाहो (मारो) बार
 म लाविसो रे लो, धवल तणो सिरधार रे न०, बो० ॥ ७ ॥ मारंतो छोडावीयो रे लो, करुणा
 करी श्रीपाल रे रा० । वळीयायत ए वाणीयो रे लो, हणीये किम ? भूपाल ! रे न०, बो० ॥ ८ ॥
 बंधनथी छोडावीयो रे लो, दिवराव्यो सनमान रे रा० । सापुरुस रीस धरे नहीं रे लो, वलि
 न करे अभिमान रे न०, बो० ॥ ९ ॥ त्रिहुं मयणासुं भोगवे रे लो, सुख गमतां निसदीस रे
 रा० । कुमर प्रताप निहालिने रे लो, सेठ धरे मन रीस रे न०, बो० ॥ १० ॥ कुमर सूतो भूमि
 सातमी रे लो, वली मांड्यो मन द्रोह रे रा० । निसिभर बांधी डोरडी रे लो, मूंकी चंदन गोह
 रे न०, बो० ॥ ११ ॥ हणवा कुमर भणी चढ्यो रे लो, पालीकर संबाहि रे रा० । पाली सहित

ठाणा नगरीमें अपने महलकी तसावीं
 मजलपर श्रीपालजी अकेले सो रहे थे, इधर
 धवलशेठ मौका पाके महलकी पूंठमें गया
 और चंदनगोहके पगमें रस्सी (डोरी)
 बांधकर उसको उपर चढ़ाह, जब कि वह
 चंदनगोह सातवीं मजलपर जाके स्थिर हो
 गइ तब कमरमें तलवार बांधकर श्रीपालजी
 को भारनेके लिये खुद धवलशेठ रस्सी
 पकडकर उपर चढ़ने लगा, पापका घडा भर
 जानेके कारण आधे भागसे रस्सी टूट गइ,
 नीचे पडते हुए हृदयमें तलवार घुस जानेसे
 मर कर नरकमें गया, सबेरे नगरके लोक
 एकत्र होकर विविध बातें करने लगे,
 श्रीपालजीभी हकीकत सुनके सज्जनताके
 कारण आके उदास हुए पासमें बैठे है।

(पन्नांक २१)

पाछो पढ्यो रे लो, खूती हीपडा मांहि रे न०, वो० ॥ १२ ॥ ततरिषण प्राण तज्या तिहां
 रं लो, धवल गयो जम लोक रे रा० । देखी सहु कहे एहवो रे लो, पातिक न हुवे फोक रे
 न०, वो० ॥ १३ ॥ माठी करणीथी इणो रे लो, फल पाम्या ततकाल रे रा० । कहे 'जिनहरष'
 भले भयो रे लो, कह्यो अडनीसमी ढाल रे न०, वो० ॥ १४ ॥ सर्व गाथा ६५८ ॥
 दह्या-क्रोध लोभ श्रीपालना, मनमां नहीं लिगार । प्रेतकार्य करि धवलनो, कीधो इम
 उपगार ॥ १ ॥ तेडीने आसासना, सेठपुत्रने दीध । पितातणो धन आपीयो, लोकांमें जस लीध
 ॥ २ ॥ कोसंवी संप्रेडीयो, उत्तमनी ए रीति । खीरनीर जिम सापुरुस, पाले पूरी प्रीति ॥ ३ ॥
 ढाल ३९मी. देखी "नणदल ! हे नणदल !, चूडले जीवन झिल रहियो" एहनी-साजन !
 हो साजन !, इक दिन रयवाडी गयो, सीपो मनमें रंग । साजन ! सेवक साथि लेई करी, बेसी
 चपल तुरंग ॥ १ ॥ सा० पुन्य कथा तुम्हे सांभलो, पुन्य कीयां आणंद । सा० कष्ट टले

पाछो पड्यो रे लो, खूती हीयडा मांहि रे न०, वी० ॥ १२ ॥ ततखिण प्राण तज्या तिहां
 रे लो, धवल गयो जम लोक रे रा० । देखी सहु कहे एहवो रे लो, पातिक न हुवे फोक रे
 न०, वी० ॥ १३ ॥ माठी करणीथी इणो रे लो, फल पाभ्या ततकाल रे रा० । कहे 'जिनहरष'
 भले भयो रे लो, कह्यो अडत्रीसमी ढाल रे न०, वी० ॥ १४ ॥ सर्व गाथा ६५८ ॥
 दह्या-क्रोध लोभ श्रीपालना, मनमां नहीं लिगार । प्रेतकार्य करि धवलनो, कीधो इम
 उपगार ॥ १ ॥ तेडीने आसासना, सेठपुत्रने दीध । पिता तणो धन आपीयो, लोकांमें जस लीध
 ॥ २ ॥ कोसंवी संप्रेडीयो, उत्तमनी ए रीति । खीरनीर जिम सापुरुस, पाले पूरी प्रीति ॥ ३ ॥
 ढाल ३९मी. देशी "नणदल ! हे नणदल !, चूडले जोवन झिल रहियो" एहनी-साजन !
 हो साजन !, इक दिन रयवाडी गयो, सीपो मनमें रंग । साजन ! सेवक साथि लेई करी, बेसी
 चपल तुरंग ॥ १ ॥ सा० पुन्य कथा तुम्हे सांभलो, पुन्य कीयां आणंद । सा० कष्ट टले

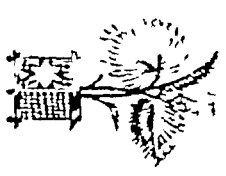
संपति मिले, जिम श्रीपाल नरिंद, सा० पु० ॥ २ ॥ सा० आगलि वनसां ऊतर्थो, दीठो सार-
 थवाह । सा० पूढ्यो कुमर किहां थकी, आव्या किण पुरसांह, सा० पु० ॥ ३ ॥ सा० अच-
 रिज कोई निहालीयो, काई अपूरव वात । सा० तेह कहे कांतिथकी, आव्यो सुण वडगात !,
 सा० पु० ॥ ४ ॥ सा० इहां थकी सो जोयणे, कुंडल नगर वसंत । सा० मकरकेतु राय
 रागिनी, कपूरतिलका गुणवंत, सा० पु० ॥ ५ ॥ सा० गुणसुंदरी तेहनी सुता, विद्या रूप
 प्रसाद । सा० परणे नर ते सुझ भणी, जीषे वीणा नाद, सा० पु० ॥ ६ ॥ सा० नरपति
 नंदन बहु मिल्या, सीखे वीणा चाल । सा० वात इसी तिण नर कही, घर पहुंतो श्रीपाल,
 सा० पु० ॥ ७ ॥ सा० ते अचरिज जोवा भणी, लग्गी मनमें खंत । सा० भाव धरी नव-
 पद जपे, तन मन करी एकंत, सा० पु० ॥ ८ ॥ सा० नवपद भगत प्रत्यक्ष थयो, श्रीविम-
 लेसर यक्ष । सा० तूठो सीपाने कहे, मांग मांग वर दक्ष !, सा० पु० ॥ ९ ॥ सा० गुण रंज्यो

सीपा भणी, आले निरमल हार । सा० पहिर्घो कंठे मोहन करे, जाये जिहां जाण हार, सा० पु० ॥ १० ॥ सा० हार तणी महिमा कही, सुर पहुंतो निज ठाण । सा० कुमर गयो कुंडलपुरे, पहिरी हार सुजाण, सा० पु० ॥ ११ ॥ सा० रूप रच्यो वामन तणी, गयो अखाडा साज । सा० भणिवा पाठक ! तुम्ह कने, हूं आर्ज्यो हूं आज, सा० पु० ॥ १२ ॥ सा० वीणा कला सुझ सीखवो, सुझने पिण छे हूंस । सा० राजकुमरीने रीझवूं, नांखुं मगज विधूंस, सा० पु० ॥ १३ ॥ सा० नृप नंदन हड हड हस्या, वील्यो वामण साच । सा० हूंस करे वरवा तणी, किहां कंचण किहां काच, सा० पु० ॥ १४ ॥ सा० राय कुमर आवो मिली, माहरे पासे आज । सा० राजकुमरि तेड्या सह, नाद परीक्षा काज, सा० पु० ॥ १५ ॥ सा० वामण पिण साथे गयो, राज-कुमरि आवास । सा० टाल ए उगणचालीसमी, कही 'जिनहरष' उह्यास, सा० पु० ॥ १६ ॥ दहा-वीणासुर सहए कर्षो, तंतउतार्षा राण । पिण किणहीना नादसुं, कुमरीचिंत न लग

॥ १ ॥ वीणा मांगी वामणे, आपे कुमरी अचंभ । आरंभ कीधो नादनो, शंभ्या सहु जिम शंभ
 ॥२॥ सहु को देखे वामणो, नृपकन्या श्रीपाल । कुमरी वर वरवा भणी, कंठ ठवी वरमाल ॥३॥
 रूप अनूप कीयो प्रगट, चंपापति तिण वार । मकरकेतु मन हरखसुं, परणावीयो कुमार ॥ ४ ॥
 आप्या कंचण मणि रयण, आप्या वर आवास । कुमर तिहां सुख भोगवे, वारु लील विलास ५
 ढाल ४०मी. देखी “प्यारो प्यारो करती” एहनी—एक दिन रमवा नीकलीयो, वाटे एक पंथी
 मिलीयो । कुमरे परदेसी कलीयो, पूछे अचरिज अटकलीयो हो लाल ॥ १ ॥ कहो पंथी ! किहां
 जासो ? , किहांथी आया सुझ भासो । दीठो कोई तुम्हे अवल तमासो, सुझ आगलि तेह
 प्रकासो हो लाल, क० ॥२॥ पंथी कहे चतुर सुजाण !, कुंडनपुर नयर मंडाण । आव्यो तिहांथी
 सुप्रमाण, जाइस हूं पुर पैठाण हो लाल, क० ॥३॥ कणयापुरमांहे आयो, राजा विजयसेन
 कहायो । राणी कनकमाला मन भायो, जिणे पुन्य थकी सुख पायो हो लाल, क० ॥४॥ त्रैलोक्य-

कुडलपुर नगरमें वीणानादके
घादमें जीतजानेपर गुणसुंदरी राज-
पुत्रीके साथ हीना हुआ श्रीपालजी
का विवाह दृश्य ।

सुंदरी तसु वेटी, जाणे रूप कला गुण पेटी । पासे रहे सुंदर चेंटी, मननी आरति जिणे मेटी
 हां लाल, क० ॥ ५ ॥ कन्या थई जीवनवंती, दीठी बापे मलपंती । वर जोन्य थई गुणवंती,
 सरिखे पूगे मन खंती हो लाल, क० ॥ ६ ॥ सयंवर मंडप मंडाडं, सहू देसाधिप तेडाडं ।
 इण सरिखो जो वर पाडं, तो वेटीने परणाडं हो लाल, क० ॥ ७ ॥ इम चिंतवि चित्त मझारा,
 मंडप रचीया विस्तारा । जगमांहे नर सिरदारा, आव्या लेई परिवारा हो लाल, क० ॥ ८ ॥ बनीस
 जोयण इहांथी थाये, काल्हे वरिखे मनभाये । सीपो सांभलि तिहां जाये, पंखी जिम गयण
 पुलाये हो लाल, क० ॥ ९ ॥ कणयापुर मांहे आयो, खुंधानो (कुब्ज) रूप बणायो । अचरिज देखण
 उमाह्यो, देखी मंडप सुखपायो हो लाल, क० ॥ १० ॥ प्रतिहार न द्ये पेसेवा, हथसंकळो दीयो
 देखेवा । आयो 'जिनहरख' वरेवा, चालीसमी ढाल कहेवा हो लाल, क० ॥ ११ ॥ सर्व ६९३
 दृहा-पूठभाग उंचो वणो, उर सांकडो प्रदेस । उंची नीची नासिका, माथे कापिला केस

॥१॥ पूठे हूबड कूबडो, मोटो माथो जास । दांत गदहडा सारिखा, तेहवा दांतऊजास ॥२॥
कोटगली वांकी नली, पिंजर नयन विसात । लाल पडे होठ लडवडे, इसी बणायो गात
॥३॥ राजहंस सम राजवी, बेठा करे कलोल । काग सरीखो कूबडो, आवी उभो लोल ॥४॥
दाल ४१ मी.देशी “श्रीचंद्रप्रभु प्राहुणो रे” एहनी—कहो खूंथा ! नरपति कहे रे, किम ऊंभा ?
इहां आज रे । जिणे कारणे बेठा तुम्हे रे, ऊभो हूं तिणे काज रे, क० ॥१॥ हड हड हसीया
राजवी रे, रूप बणयो वाह वाह रे ! । तुझ सरिखो वर किहां मिले रे, एहवां राजवीयां मांह
रे, क० ॥ २ ॥ कन्या नरवाहन चढी रे, स्वयंवर कीधो प्रवेस रे । ढोल दमामा वाजीया रे,
सखर बणाव्या वेस रे, क० ॥३॥ श्रीपाल रूप मूलगो रे, देखे कन्या तेह रे । प्रसुदित चित्त
थयो घणो रे, लगो निविड सनेह रे, क० ॥४॥ तीखे नयणे ताडिने रे, जोवे वारं वार रे ।
चुंबक लोह तणी परे रे, मन मिलीयो तिणवार रे, क० ॥ ५ ॥ प्रतीहारी आवी हिचे रे,

लाल छद्दी ले हाथ रे । स्वयंवर विचमें मालहती रे, राजकुमरी करि साथ रे, क० ॥६॥
 राजवीर्याने ओलखे रे, जाणे देस विदेस रे । वंस तणी विरदावली रे, संभलावे सुविसेस रे,
 क० ॥७॥ छोटि चली सहू राजवी रे, जिम भाद्रवडे (भाद्रवे) छ्याण रे । थांभा पूतलीने मुखे रे,
 देवतणी थई वाण रे, क० ॥८॥ तथाहि—“यदि धन्यासि विज्ञासि, जानासि च गुणांतरं ।
 तदेनं कुरुजकाकरं, दृणु वत्से ! नरोत्तमं ॥१॥” देव तणी वाणी सुणी रे, कुब्ज गले वरमाल रे ।
 धाली कन्याये वर्यो रे, मुंकी सहू भूपाल रे, क० ॥९॥ धडहडीया कोपे करी रे, मानी नर
 मंछाल रे । कहता रे रे ! कूवडा ! रे, मेल्हे परि वरमाल रे, क० ॥१०॥ मूंख्यां मूंकां जीवतो रे,
 नहीं तो मूंकां जमलोक रे । राजसुताने कारणे रे, कांइ मरे तूं फोक रे, क० ॥११॥ कांइ अदेखा
 राजवी ! रे, कांइ वडो करो रोस रे । रूप न पाभ्यो जो तुम्हे रे, तो केहनो कहो दोस रे,
 क० ॥१२॥ नाक तणा मलनी परे रे, तुम्हने तज्या इणे बाल रे । आदरमान देई वणो रे,

सुझ कंठे ठवी वरमाल रे, क० ॥१३॥ भाग्य विना नवि पामीये रे, रायसुता सुकुमाल रे ।
 कहे 'जिनहरष' मषी (लखी) जिसो रे, इकतालीसमी ढाल रे, क० ॥१४॥ सर्व गाथा ७१ १ ॥
 हुहा—एहवा वयण सुणी करी, भड भडीया भूपाल । मारो मारो कूबडो, पाडी ल्यो वरमाल
 १ इम कही उठ्या मारवा, खूंधे देखाड्या हाथ । कायर थई नासी गयां, मांडे कुण भारथ २
 खूंध पराक्रम देखिने, विजयसेन राजान । तव बोल्यो वळ ! आपणो, प्रगटो रूप बलवान ३
 रूप कीयो निज मूलगो, जाणे अभिनव काम । राजा रलीयायत थयो, कुमरी सम वर पाम ४
 परणावी नृप अंगजा, उच्छव करी अपार । सुंदर मंदिर आपीया, रयण कणय सिणगार ५
 सीपो वर सुंदर प्रवर, त्रैलोक्यसुंदरी नार । जोडी जोडी सारिखी, हंस हुइ किरतार ॥ ६ ॥
 ढाल ४२ सी, देखी "वाळं रे सवायो वयर हूं माहरो रे" एहनी—रायसभाये आव्यो चर
 एकदा रे, कहे निसुणो श्रीपाल ! देवक पट्टण धण कंचण भयो रे, राय तिहां धरापाल, रा०

॥ १ ॥ गुणमाला गुणमाला राणिणी रे, तेहने पुत्री रे एक । शृंगारसुंदरी जाणे सुरसुंदरी रे, जाणे विनय विवेक, रा० ॥२॥ श्रीजिन सासन्नना प्रवचन तणो रे, जाणे सयल विचार । पंच सखी छे ते पिण तेहवी रे, मांहो मांहे प्यार, रा० ॥ ३ ॥ प्रथम पंडिता १ बीजी नाम विचक्षणा र रे, प्रगुणा ३ निपुणा ४ छेक । तिम दक्षा ५ जाणो सखी पांचमी रे, तन जूआ मन एक, रा० ॥ ४ ॥ पांच सखी आगल कहे कुमरी रे, जे नर जिनमत जाण । ते वर वरयो आपणने सखी ! रे, श्रीजिन आण प्रमाण, रा० ॥५॥ जेह समस्या रे मननी पुरिस्थे रे, ते आपण भरतार । पांचे सहार रे समस्या पद कर्पा रे, जिनमत जाणहार, रा० ॥ ६ ॥ एहवी चाणी रे सांभलि राजवी रे, आव्या पंडित जाण । अवर समस्या रे पूरवे ते सह रे, पिण मन भाव अयाण, रा० ॥ ७ ॥ इम ते कुमरी रे रहे छे परखती रे, पिण न मिले संकेत । कुमर सुणीने रे मनमांहे धर्यु रे, कुमरी वरिवा हेत, रा० ॥८॥ हार प्रभावे रे

आव्यो पाटणे रे, पहुंतो कन्या आवास । सुंदर सहजे रे रूप सुहामणो रे, निरखी हरखी
उलास, रा० ॥१॥ कुमरे पूढ्यो रे चित्तं समस्या कहो रे, निज मन धारी जेह । कुमरी केरी
रे प्रेरी पंडितारे, तव बोली गुण गेह, रा० ॥१०॥ समस्या पदं “मन वांछित फल होइ ॥१॥”
सखीमुखे ते रे एणो जो कही रे, तो सेमुख (स्वमुखे) कृण काम । हार ठवीने रे कंठे पूतली
रे, मुख बोलावे ताम, रा० ॥११॥ ए किम बोले रे पत्थर पूतली रे, अचरिज लहे नृपबाल ।
ढाल थई ए बेतालीसमी रे, कहे ‘जिनहरष’ रसाल, रा० ॥ १२ ॥ पुत्तली वचनं यथा-
दूहा-अरिहंताइ सुनवह पद, निय मन धरे जे कोइ । निश्चय ते नर नारियह, मनवां-
छित फल होइ ॥ १ ॥ अथ विचक्षणा पठति-“अवर म झंखो आल ॥ २ ॥” पुत्तलिका
कथयति-अरिहंत देव सुसाह नुरु, धम्म तु दया विसाल । मंतुत्तम नवकार पर, अवर
म झंखो आल ॥ २ ॥ प्रगुणा पठति-“करहु सफल अप्पाण ॥ ३ ॥” पुत्तलिका भणति-

आराहो धुरि देवगुरु, द्यो सुपत्ने दाण । तव संयम उवचारडो, करहु सफल अप्पाण ॥ ३ ॥
 निपुणा पठति—“जित्तो लिख्यो निलाडि ॥१॥” पुत्तलिका वदति—रे मन ! अप्पा खंच करि,
 चिंत्ता जाल म पाडि । फल तित्तो ही पामीये, जित्तो लिख्यो निलाडि ॥ ४ ॥ ततो दक्षा
 पठति—“तसु तिहुअण जण दास ॥५॥” पुत्तलिका जल्पति—अत्थि भवंतर संचियो, पुद्द
 समगाल जास । तसु बल तसु मइ तसु सिरि य, तसु तिहुअण जण दास ॥ ५ ॥ कुमर
 समस्था पूरवी, हरखी कुमरी चित्त । ए वर सुद्ध पुन्ये मिल्यो, पूरव भवनो भित्त ॥ ६ ॥
 दाल ४३ मी. देशी “मोती द्योने हमरो, राजिदा ! मोती द्योने” एहनी—राजा सुणि रीद्वियो
 चतुराई, ए वर सरिखो मिलीयो बाई । जोइज्यो पुन्याई तणा फल, जोइज्यो पुन्याई,
 ए आंकणी ॥१॥ पुन्याईए आवी मिलीयो, जाणे अकाले आंबो फलीयो जो०, । पंच सखी साथे
 नृपवाला, सीपा कंठे ठवी वरमाला जो० ॥२॥ राजा परणावी निज कन्या, लोक सहू भाषे ए

धन्या जो० । पंच प्रकार विषय सुख विलसे, पुंन्यथकी आस्या सहु फलसे जो० ॥३॥ भाट भण
 आसीस भली परे, चिरंजीवो महाराय कुमर वर जो० । अचरिज एक अपूरव दीठो, कोह्ला-
 गपुर रिद्धि समृद्धि अनीठो जो० ॥४॥ राय पुरंदर जाण पुरंदर, राणी विजयादे अति सुंदर
 जो० । बेटी गुणपेटी जयसुंदरी, रूपे अभिनव रति मति मंदिर जो० ॥५॥ कुमरी प्रतिज्ञा
 करी रहि थिरता, राधावेध साधे सोई भरता जो० । बाप कन्याने काजे तेडाव्या, दिसि
 दिसिना देसाधिप आठ्या जो० ॥६॥ पिण ते किण ही वेध न साध्यो, कुमरी मन उच्छाह
 न वाध्यो जो० । भाट भणी बहु दान देईने, कुमर चल्यो निजहार लेईने जो० ॥७॥ कोह्ला-
 गपुर ऊडीने आयो, राधावेध सझी सुख पायो जो० । जयसुंदरि कन्या वर वरीयो, राये
 वीवाह सबल आचरीयो जो० ॥८॥ दोह जण झील्ले सुख सायरमें, सरिखी जोडि मिसी
 निज करमें जो० । तिण अवसर मामो तेडावे, नर मेल्हीने खबर करावे जो० ॥९॥ कुमरे

पिण निज पुरुष पठाया, नारी तेडण सैन्य बुलाया जो० । बंधु सहित सह्य सुंदरि आई,
 सेना बहुत मिली मनभाई जो० ॥१०॥ हयदल गयदल पयदल मिलीयो, चालंतां अहिपति
 सलसलीयो जो० । सात सायरनो जल झलफलीयो, जाये किणही नहीं बल कलीयो जो०
 ॥११॥ स्थानापुरी नयरी जतरियो, मातुल निरखी हरख मन धरीयो जो० । मामे करि अभिषेक
 सुदिवसे, राजा पद दीधो मन हरसे जो० ॥१२॥ पुन्य पसाये लह्या सुख ताजा, श्री श्रीपाल
 थयो महाराजा जो० । तेंतालीसमी ढाल वखाणी, कहे 'जिनहरष' वखत नीसाणी जो० ॥१३॥
 दूहा-दस दिखि केरा राजवी, आवी लागी पाय । हय गय कंचण मणि रयण, लेई भेट्यो
 राय १ हिबे श्रीपाल नरेस वर, लेई सैन्य अपार । चाल्यो उज्जेणी भणी, मिलवा जननी नार२
 विचि सोपारे पाटणे, जई दीधो मेल्हाण(डिरो) । परदल आव्यो जाणिने, राय मेल्यो दीवाण ३
 श्री श्रीपाल नरिदने, आवी लागी पाय । कर जोडीने वीनवे, स्वामी ! करो पसाय ॥ ४ ॥

महासेन नृप कुमरी, डसीयो अंग भुयंग । तिलकसुंदरी विषमरी, तिण दुख राय भयंग ५
 समसाणे ते ले गया, दुख पीडित भूपाल । तुम्ह मिलिवा तिण वासते, नाव्यो अहो कृपाल ! ६
 ढाल ४४ मी. देखी “परदेशी यार ! मेरी अंखीयां लगी” एहनी—परउपगारी साहसधीर,
 समसाणे पहुंचतो वडवीर । उपगारी लाल ! ताके पाय नमीजे, पाय नमीजे ताकी सेवा कीजे
 उ० । ए आंकणी । नयणे मुझ देखालो बाल, ए जीवाडिस हूं ततकाल, उ० ॥ १ ॥ दीठी कन्या
 सतक समान, महामंत्रनो कीधो ध्यान, उ० । कुमरी कंठे ठवीयो हार, ततखिण बेठी थइ
 तिणवार, उ० ॥ २ ॥ विष उत्तरीयो निर्विष प्राण, वाज्या हरष तणा नीसाण, उ० । राजा
 महासेन हरख्यो अपार, भेट करे मणि रयण भंडार, उ० ॥ ३ ॥ परणावी निज कन्या तेह,
 तिलकसुंदरी घणे सनेह, उ० । देव तणी परे विलसे भोग, पाभ्या पुन्यतणे संयोग, उ०
 ॥ ४ ॥ आणो करि चाल्यो श्रीपाल, कटक सुभट दल बहुल विसाल, उ० । सैन्य चढाई

कीधी भूपाल, चडत नगारा थइ करनाल, उ० ॥ ५ ॥ देस देसना राये संजुत्त, चलतां माल-
वसांहि पडुत्त, उ० । उज्जेणी आयो श्रीपाल, चर सुख सांभलीयो भूपाल, उ० ॥ ६ ॥ त्रिण
कण कापड जल मांहे लीध, गढ रोहो मालव पति कीध, उ० । सायर वींटी लंका जेम,
उज्जेणी वींटी रह्यो तेम, उ० ॥ ७ ॥ चिंतातुर नगरीना लोक, अधिक उदासी रहे ससोक,
उ० । राति पडी तव थयो उजमाल, चाल्यो माय मिलण श्रीपाल, उ० ॥ ८ ॥ समरे निसि-
पति जेम चकोर, मेहानाम जिम चाहे मोर, उ० । मधुकर आवे मालति दाइ, मयणासुंदरी
तिम अधिक सुहाइ, उ० ॥ ९ ॥ सहु अंतेउर तेडी साथ, निर्भय थई पडंतो घर नरनाथ, उ० ।
माइ ! उघाडो मंदिर बार, तुम्ह सेवक जिम करे जुहार, उ० ॥ १० ॥ उलसी मयणासुंदरीनी
देह, बाइ ! तुम्ह सुत सादज एह, उ० । इटकि उघाड्यां घरना बार, मिलीया माय सुत
विरह निवार, उ० ॥ ११ ॥ लग्नी वहू सहू सासू पाय, मयणासुं सगली मिली आय, उ० ।

चुम्मालीसमी ढाले थयो सुख्ख, कहे 'जिनहरष'टल्यां सह दुख्ख, उ० ॥१२॥सर्वगाथा ७६५
 दूहा-राति रही निय मंदिरे, जाया जणणी लेय । आयो दिन अणज्जाते, निय दल मांहि
 वलेय ॥१॥प्रात थयो ज्जागे दिवस, भाट भणे कल्याण । सेनानी तेडाविने, भासे इणपरि वाण
 ॥२॥ दूत मोकली वेणसुं, राय करावो जाण । कंध कुहाडे आय मिले, जो राखे निज प्राण ॥३॥
 तो लसकर पाछो वले, रहे ताहरी माम । आण न माने माहरी, तो कर मुझसुं संग्राम ॥ ४ ॥
 सेनानी चर मोकल्यो, आव्यो जिहां भूपाल । अन्ह स्वामी बलीयो हठी, परतिख वयरी काल
 ॥५॥कंध कुहाडो करि मिले, तो पाछो वले कटक्क । नहीं तो गढ ढंढोलसे, लेसे नगर झटक्क द
 ढाल ४५ मी. देशी "वे वे मुनिवर विहरण पांणुर्था रे" एहनी-दूत वयण सुणि उज्जेणी
 धणी रे, मनमां कीधो एह विचार रे । सबलांसुं बल मांडीने वृथा रे, कोण करावे लोक संहार रे,
 दू० ॥ १ ॥ कंध कुहाडो करि अवनीपती रे, सनसुख आवीने ततकाल रे । चतुर समयनी

जाण प्रवीण ते रे, भेट्यो महाराजा श्रीपाल रे, दू० ॥२॥ चंपापति तव आवीयो सासुहो रे,
 सुसरानं दीधो सनमान रे। कंध कुहाडो दूर नखावीयो रे, वे वेठा पासे राजान रे, दू० ॥३॥
 संतोष्यो सनमान्यो बहु परे रे, मालवपति चिंते मनमांड रे। पार न दीसे एहनी रिद्धिनो
 रे, एहसुं सरभर कहो किम थाइ रे, दू० ॥४॥ तात ! तुम्हे वर सुझ दीधो हुतो रे, ते पर-
 तिलव जोइज्यो ए आज रे। कंध कुहाडो जेणे नखावीयो रे, ओलखिज्यो उंबर महाराज रे,
 दू० ॥५॥ मालवपति मनमां विसय थयो रे, वपु वपु जोइज्यो अचरिज एह रे। पुन्य सरिखो
 जगमें को नहीं रे, एहने फलीयो पुन्य अछेह रे, दू० ॥६॥ सीपो मयणा निरखी हरखीया रे,
 मिलवा आव्या लोक अपार रे। सोहगसुंदरीने रूपसुंदरी रे, मिलिवा आव्यो सहू परिवार
 रे, दू० ॥ ७ ॥ श्री श्रीपाल नरेसर तिणि ससे रे, दीधो नाटकनो आदेस रे। नाटक वुंद
 हुलावो माहरो रे, जोवे सहू नर नारि नरेस रे, दू० ॥८॥ नाटक आव्यो तिहां मिलि नाचवा रे,

पहिरी सुंदर चरणा चीर रे । कसमसता कंचू हीये कस्या रे, सोहे भूषण सयल सरीर रे, दू०
 ॥१॥ एक नारी लजे साजे नहीं रे, ते विण न पडे नाटक रंग रे । मांहो मांहि अबला हाकिने
 रे, ऊठाडी तेहने मन भंग रे, दू० ॥१०॥ नाटकिणी पेठी ते नाचिवा रे, जोवा मिलीया राणो
 राण रे । दूहो एक कह्यो तिण अवसरे रे, मनमोहन मुखे मधुरी वाण रे, दू० ॥११॥ दूहो—
 “किहां मालव किहां शंखपुर, किहां बव्वर किहां नहु । सुरसुंदरी नचावीये, दैवे दल्या मरदु १”
 जणणी बाप श्रवणे दूहो सुणी रे, कुमरी नाचंती नयणे दीठ रे । नाटकणी थइ ए सुरसुंदरी रे,
 स्युं कीथो ए दैवे थीठ रे, दू० ॥१२॥ सह को देखी मन विसय थया रे, हे है !! । जोवो
 एहना कर्म रे । ढाल थई ए पेंतालीसमी रे, कहे ‘जिनहरष’ खरो जिन धर्म रे, दू० ॥१३॥
 दूहा—सभा मांहि जई कुमरीने, राणी कंठ विलग । वात असंभव देखिने, दुख भरि रोवा
 लग १ राय सुताने पूछीयो, ए स्यो तुझ सरूप । जोई परणाव्यो हुतो, तुझ मनमान्यो भूप २

बलत् सुरसुंदरी कहे, पिता ! सुणो सुझ वात । परणी चाली कंतसुं, संखपुर नगर दिखात ३
 उतरीया तिहां जई करी, रह्या वगडे बहु दीह । साथ सह घर मोकल्यो, वेठारह्या अभीह ४ मारो
 मारो करती तिहां, आवी धाड अपार । नासिगयो सुझ नाहलो, सुझ मेल्ही निरधार ५ तिहां
 झाली सुझ कोलीए, वंची जई नेपाल । मोल देई मालण ग्रही, तिणे वंची ततकाल ६ इम
 वंचाती अनुक्रमे, एक विणजारे लीध । बव्वर देसे जाइने, गणिकाने घरे दीध ७ गणिका
 नाटक सीखल्यो, हूं थई निपुण प्रवीण । नाटकणी मांहि खिरे, कला ग्रही अकुलीण ८
 दाल ४६ सी. देशी “मोरा साहिव हो” एहनी-हिवे बव्वर हो. नायक महाकाल कि,
 नाटकनो रसीयो सही । वेइयाने हो. घरे नाटक साथ कि, तेडी तिणे सह संग्रही । हि० ॥ १ ॥
 दिन दिन प्रति हो, नाटक नवरंग कि, राय करावे नवनवा । परणावी हो. कन्या निज भूप
 कि, मयणसेना सुख आलवा । हि० ॥ २ ॥ धण कंचन हो. भूषण बहु दीध कि, मयणा पति

श्रीपालने । दीधा वली हो, नव नाटक वृंद कि, साथे सुझ निहालिने । हि० ॥३॥ में कीधा हो. नाटक बहुवार कि, मयणा पति आगे खडी । इहां देखी हो. माय बाप कुटंब कि, लजा दुख सायर पडी । हि० ॥ ४ ॥ परणावी हो. आडंबर भूर कि, मान वणो सुझ बापनो । मुख सबलां हो. फीटी थयां दुखव कि, फल पाभ्यो में पापनो । हि० ॥५॥ सुझ बहिनी हो. मयणा धन धन्न कि, ए सरिखी जग को नहीं । दुख सिटीया हो. सुख पाभ्या एह कि, सील फलयो एहने सही । हि० ॥६॥ कुल खंपणि हो. हूं थई कुलमांहि कि, सह पापिणिमांहि पापिणी । में सेव्यो हो. बहु भांति कुसील कि, लही कमाई आपणी । हि० ॥ ७ ॥ सी दाखूं हो. सुझ कर्मनी वात कि, तुम्ह आगलि हिवे हूं कहू । पातकना हो. पुन्यना माइ बाप ! कि, परतिख फल देखो सह । हि० ॥ ८ ॥ श्रीपाले हो. अरिदमण कुमार कि, तेडाव्यो आदर करी । धण कंचण हो. आपी भरपूर कि, आपी वली सुरसुंदरी । हि० ॥ ९ ॥ सुरसुंदरी हो. अरि-

द्रमण कुमार कि, समकित पाभ्या निरमलो । पूरवली हो. परे थाप्यो राय कि, मतिरसागर
 सति उजल्यो । हि० ॥ ११० ॥ जे हुंता हो. कोठी सय सात कि, रोग गर्मी ठाकुर कीया । मोटानो
 हं. जीवो उपगार कि, निज सरिखा करि थापीया । हि० ॥ १११ ॥ नव राणी हो. पटराणी
 कीय कि, अंगारसुंदरीनी सखी । पांचे वली हो. चवदे ए नारि कि, विलसे अपछर
 सारिखी । हि० ॥ ११२ ॥ नीसाणे हो. हिचे चलीयो राय कि, चंपा ऊपरि चालीयो । 'जिनहरषे'
 हो. एतलो अधिकार कि, दाल छेतालीसमी कीयो । हि० ॥ ११३ ॥ सर्व गाथा ८०५ ॥
 इहा—कटक सुभटना थट गरट, मिलीया एका एक । सुररा साला मावला, रणवावला अनेक १
 रण रसीया कसीया जरद, पहियां टोप किरिट । वगतर पहियां लोहमय, जाणे काला कीट ॥ २
 पाखरीया हय वर प्रबल, मद झरता गजराज । गयणंगण ल्यायो गिरद, गोला नाल अवाज ३
 इम चलतो चंपापुरी, आव्यो नृप श्रीपाल । भड्युद्धे नासंतां ग्रह्यो, अजितसेन ततकाल ॥ ४ ॥

राज लीयो निज भुजबले, बेठो पिता तखत । पामी अनुपम संपदा, मोटो जास वखत ॥ ६ ॥
 लज्जाणो राजा घणुं, मन धरतो विखवाद् । नासंतां माहरो थयो, लोकां विचे अपवाद् ॥ ६ ॥
 अजितसेन मन चिंतवे, हंहुओ द्रोही अपार । राज लीयो भत्रीजनो, चिंतवीयो अपकार ॥ ७ ॥
 गोत्र द्रोहथी जस नहीं, नृपद्रोह नीति विणास । बाल द्रोहथी गति नहीं, त्रिणहे कथी
 अभ्यास ॥ ८ ॥ हिचे दीक्षा जो आदरूं, पाळूं संयम सुद्ध । तो ह्दं ए पापथी, त्रूटे करम विरुद्ध ॥ ९ ॥
 इम सुभ भाव विचारतां, चढतां मन परिणाम । ज्ञानावरणी कर्मनो, क्षयोपसम थयो ताम १०
 ढाल १७मी. देत्री हींडोलणानी—सुभ भावना मने भावतां. जातीसमरण उत्तपन्न, दैव वसे
 लीयो संजम. विशुद्ध जाणी रतन्न । सुमति सूधी गुपति पाले. दोष टाले दुष्ट, क्षमा सागर नमत
 नागर. चतुर चारित्र करे पुष्ट ॥ १ ॥ धन धन्न माई !. जे तजे इण परि क्रोध ॥ ए आंकणी ॥ महा-
 ज्ञानी महाध्यानी. अभयदानी जेह, भविकने उपगार करता. चरण करण गुण गेह । विच-

अजितसेन राजासे विजय
प्राप्त करके अपने पिताकी आज्ञाकारी
न्याय नगरीमें श्रीपालजी अपने
सेनिकों सहित प्रवेश कर रहे हैं ।

(पृष्ठांक ११२)

अवधिज्ञानी अजितसेन राजकृपि श्रीपालजी व मयणा-
सुंदरी को धर्मोपदेश देने हुए पर्वभवका स्वरूप सुना रहे हैं ।

(पत्रांक ११३)

रता भूयोऽपि उपरि. अजितसेन मुनिंद, आवीया चंपा नयरि अनुक्रमे. लोकने थयो आणंद,
 ध० ॥ २ ॥ श्रीपाल सांभली सुगुर आगम. वांदवा मनरंग, आवीयो आडंबरि करि. भाव
 भगति अभंग । प्रदक्षिणा त्रिणहे देइ वंदी. वेठो आगलि राय, देसना इक चित्त निसुणे.
 भापे सुनि निरमाय, ध० ॥३॥ दीहिलो मानव भव चतुर गति. सांहि भमतां एह, देस आरज
 सुकल उतपति. सुगुर संग लहेह । तत्वसचि पिण दीहिली तिम. श्रवण आगम वाणि,
 धर्म उद्यम छोडि आलस. मानव करे सुख हाणि, ध० ॥४॥ धर्मनो संयोग पामी. कीजीये
 जिनधर्म, राज्य लीला सकल संपति. धर्मथी सिवसर्म । देसना सुनिराय दीधी. सांभली
 चित्तलाय, राय हिवे श्रीपाल पूछे. कहो ज्ञानी सुनिराय !, ध० ॥५॥ किणे करमे बालरोगी ?
 हुयो किम नीरोग ?, रिद्धि पामी एतली किम ? . डूबनो संयोग । केम सायर पड्यो कुसले.
 नीकल्यो कहां केम ? , नारि परण्यो एह सुंदरि. ज्ञानी पूछ्यो सुनि एम, ध० ॥ ६ ॥ सुनि

रता भूत्येक उपरि. अजितसेन मुण्डि, आवीया चंपा नयरि अनुक्रमे. लोकने थयो आणंद,
 थ० ॥ २ ॥ श्रीपाल सांभली सुगुरु आगम. वांदवा मनरंग, आवीयो आडंबर करि. भाव
 भगति अभंग। प्रदक्षिणा त्रिणहे देइ वंदी. वेठो आगलि राय, देसना इक चित्त निसुणे.
 भापे मुनि निरमाय, थ० ॥३॥ दोहिलो मानव भव चतुर गति. मांहि भमतां एह, देस आरज
 मुकुल उतपत्ति. सुगुरु संग लहेह। तत्वराचि पिण दोहिली तिम, श्रवण आगम वाणि,
 धर्म उद्यम डोडि आलस. मानव करे सुख हाणि, थ० ॥४॥ धर्मनो संयोग पामी. कीजीये
 जिनधर्म, राज्य लीला सकल संपत्ति. धर्मथी सिवसर्म। देसना मुनिराय दीधी. सांभली
 चित्तलाय, राय हिवे श्रीपाल पूछे. कही ज्ञानी मुनिराय!, थ० ॥५॥ किणे करमे बालरोगी?
 हुयो किम नीरोग?, रिद्धि पामी एतली किम?. डूबनो संयोग। केम सायर पड्यो कुसले.
 नीकल्यो कहां केम?, नारि परण्यो एह सुंदरि. ज्ञानी पूछ्यो मुनि एम, थ० ॥ ६ ॥ मुनि

कहे सांभल तूं नरेसर !. चतुर गति संसार, जीव कर्म लहे सुख दुख. जाणिजे निरधार ।
करे जेहवा कर्म प्राणी. तेहवा फलअंत, तिणे तूं हिवे ताहशा नृप !. सांभल कर्म वृतंत,
ध० ॥ ७ ॥ इणे भरते हिरण्यपुर वर. सिरीकंत नरेस, श्रीमती राणी जग वखाणी. द्या
पाले विसेस । राय आखेटक निरंतर. भसे हणिवा जीव, नारि कहे प्रिय ! जीव हणतां.
पामीये दुखल्व अतीव, ध० ॥ ८ ॥ बीहता नासे त्रिणा मुखे ल्ये. क्षत्रि न हणे तास, वारीयो
पिण कह्यो न करे. व्यसन लगो जास । उलंठ लेई सातसे. इक दिन आहेडे जाय, गहन
वनसें निजरे पडीयो. खीणकाया मुनिराय, ध० ॥ ९ ॥ हाथ ओवो देखी राजा. कहे चामर धार,
कोई कोढी एह दीसे. सहु कह्यो तिणवार । यष्टि मुष्टि करिय ताड्यो. सातसे उलंठ, साधुने
इस कष्ट दीधो. चीकणी बांधी गंठ, ध० ॥ १० ॥ मुनि भणी उपसर्ग करीने. मृग हणी सुख
पाय, सात सयां वंठ उलंठ साथे. आवीयो घरे राय । वली इक दिन गयो मृगया. एकलो

नरनाह, नदीतटे इक साधु दीठो. नाखीयो सलिल अगाह, ध० ॥११॥ नदीमांहि देखि दुखियो.
 धर्यो करुणावंत, नदीजलथी कादीयो सुनि. सुमातिवंत महंत । कह्यो निजकृत नारि आगे.
 रागिनी कहै एम, अवर जीव न पीडीये तो. पीडीये सुनिवर केम ?, ध० ॥१२॥ साधु हीला
 हानि थाये. हास्य रोगी जाणि, निंदा धकी वध बंधना वलि. ताडणादि पिछाणि । इम सुणी
 काईक हीये आयो. धर्मनो परिणाम, ढाल सेंतालीसमी ए थई. 'जिनहरष' तमाम, ध० ॥१३॥
 इहा—दिवस कितलेके गये, गोखे वेठो भूप । मल भूषित कुशकाय सुनि, दीठो एहवो रूप
 ॥१॥ सीख वयण गयो वीसरी, सेवकने कहे राय । नगर विटालयो डूंबडे, काढो परो धकाय र
 तिणें पुरुषे तिमहीज कर्यो, श्रीमति राणी दीठ । कोप करी राजा प्रते, निभ्रंछे धिग धीठ ॥३॥
 साधु भणी किम निंदीये, जे निरुआ गुणवंत । तारे आपण आतमा, परने पिण तारंत ॥ ४ ॥
 ढाल ४८ सी. देशी "धन धन श्रीरिषिराज अनाथी" एहनी—राणीने ओळंभे लाज्यो, ए भें

सहयेनरसुरभवकरी, भोगविअनुपमसुखे। नवमेभववल्तांसही, लहिस्योअविचलसुखे३
 ढाल४९सी.देवी“इसधनोधणनेपरचावे”एहनी-इणपरेसुगुरुतणीसुणिवाणी,हरण्या
 राजारणीरे।आशधेउलटमनआणी,सिद्धचक्रगुणखाणीरे,इ०॥१॥श्रीनवकारगुणे
 सुभभावे,जिनवरपूजारचावेरे।जेनधरमसुंनिजचितलावे,जीर्णोद्धारकरावेरे,इ०
 ॥२॥सामाधिकपोषधव्रतपाले,कुमतिक्दाग्रहढालेरे।श्रीजिनवरमारगउजवाले,
 पापथकीमनवालेरे,इ०॥३॥इणपरिसिद्धचक्रआराधी,चढतीसुरगतिबांधीरे।
 इणभवपिणएहवीरिद्धिलाधी,कीरतित्रिसुवनवाधीरे,इ०॥४॥राजारणीमाइसंजुत्ता,
 समकितगुणसुभचित्तारे।आयुपूरणकरिसुरगतिपत्ता,पाम्याभोगसमत्तारे,इ०॥५॥
 तिहांथकीचविनरभवपासी,हीस्येसुरसुखकामीरे।च्यारवारइमसुरनरनामी,नवमे
 सहसिद्धिगामीरे,इ०॥६॥धनधनजगमेश्रीपालनरिंदा,मयणासुंदरीसुखकंदारे।पाली

जिनवर आण अमंदा, काप्या भव भवना कंदा रे, इ० ॥ ७ ॥ इम श्रीपाल चरित्र मनरागे,
 श्रेणिक नरवर आगे रे । कह्यो गोयम गणहर वडभागो, सांभलतां मति जागे रे, इ० ॥ ८ ॥ तथा-
 श्रीवीर वांदी श्रेणिक राय, नवपद महिमा सुणी हरखाय रे । आत्म नवपद जाणो राय, तस
 ध्याने ते स्वरूपी थाय रे ॥ १ ॥ एथी देवपाल पुंडरिक गणधर, पांम्या भवनो पार रे ।
 पदेद्री राजासुर अवतार, एम तार्या बहु नर नार रे ॥ २ ॥ उक्तं च- “श्रीसिद्धचक्र आराधो,
 मनवांछित कारज साधो रे, भविष्यां ! श्री० ॥ १ ॥ ए आंकणी । पद पहिले अरिहंत ध्यावो,
 जेम अरिहंत पदवी पावो रे, भ० श्री० ॥ २ ॥ पद दूजे सिद्ध मनावो, जेम सिद्ध सरूपी होइ
 जावो रे, भ० श्री० ॥ ३ ॥ सूरि त्रीजे गुणवंता, जसना एक जग जयवंता रे, भ० श्री० ॥ ४ ॥
 चौथे पदे उवड्याया, जेणे मारग आण वताया रे, भ० श्री० ॥ ५ ॥ साधु सकल गुण धारी,
 पद पंचमे जग हितकारी रे, भ० श्री० ॥ ६ ॥ दरिसण पद छडे वंदो, जेम कीरति होय

नवपद ओलीकी विधि—

नवपद ओलीकी तपस्या शुभ सुहृत्समं विधिपूर्वक गुरुमुखसे उचरे, वाद आसोज तथा चैत्रकी सुदि ७ से, जो कीइ तिथि वृद्धी होय तो ६ से ओर जो वधी होय तो ८ से पूनमतक ९ आंजिल पूरे करने, वर्षमें दो बरत करते साढेच्यार वर्षमें ९ ओली पूरी करनी; ओलीके दिनोंमें हमेशां नीचे लिखे मुजब कार्य करने—

१ सांझ सबेर दोनों बरत राहदेवसी प्रतिक्रमण, तथा पडिलेहण, एवं राइ आलियाणा पूर्वक द्वादशावर्तविधिसे गुरुवंदन करके गुरुमुखसे पञ्चकलाण करे ।

२ नव मंदिरोंमें या नव प्रतिमाओंके आगे रोज नवपदके नव चैत्यवंदन करे ।

३ त्रिकाल देवपूजा तथा दुपहरको^१ आठ शुद्धसे देववंदन करे ।

१ यद्यपि रत्नसागरमें दोप्रतिक्रमणोंके शिवाय तीन बरत ८ शुद्धसे देववंदन करना लिखाहै, परंतु ऐसे करनेसे पाच बरतत देववंदन हो जाते हैं, सांझोंमें पाच देववंदन नहीं लिखे, राइ देवसी प्रतिक्रमणके दो और एक दुपहरका ऐसे तिन ही लिखे है ।

नवपद ओली करण विधि यंत्र—

क्रम	पदोंके नाम गुणणा	नवकर	कां०	वर्ण	आहार
१	ॐ श्रीं नमो अस्तिताणं	२०-१२१	१२	श्वेत	चौवल
२	ॐ श्रीं नमो त्रिद्विषणं	२०-८	८	छाल	गहुं
३	ॐ श्रीं नमो आयरियाणं	२०-३६	३६	पीलो	चणा
४	ॐ श्रीं नमो त्र्यञ्ज्यायाणं	२०-२५	२५	नीलो	मूंग
५	ॐ श्रीं नमो लोण सवसाहणं	२०-२७	२७	कालो	उडद
६	ॐ श्रीं नमो वंमणस्स	२०-५	६७	श्वेत	चौवल
७	ॐ श्रीं नमो नाणस्स	२०-५	५५	"	"
८	ॐ श्रीं नमो चारित्तस्स	२०-१०	७०	"	"
९	ॐ श्रीं नमो तवस्स	२०-२	५०	"	"

* १. उपर्युक्त लग्नसंज्ञा २, रासासमन्वाता ३, मन्दिषिणाकी तथा ४ साधियोंकी सदस्या ।

१ इति दिग्गन्धो वंद्य इत्यार शुभना दिवा ६ ।

४ जिस पदके जितने गुणही उतने साथिये करना, उतने खमासमणें तथा प्रदक्षिणा देना, उतने ही लीगस्सका काउस्सण करना, एक एक प्रदक्षिणा तथा खमासमणा देके एक एक गुणका नमस्कार कहे ।

५ पदके गुणोंकी संख्यानुसार यंत्रमें लिखे मुजब अथवा हर एक पदका २००० दी हजार गुणणा (माला फेरना) करे ।
 ६ विधिपूर्वक पञ्चस्त्राण पारके एक उन्हा पाणी और एक खानेकी वस्तु, ऐसे दो द्रव्योंसे अंजिल करे, बाद हरियावही-पडिकमके जयउ सामिय चैत्यवंदन करे ।

पडिलेहण विधि—खमा० हरियावही, खमा० 'इच्छा०संदि०भ०? पडिलेहण संदिसाउं? इच्छं' खमा० 'इच्छा० संदि०! भ०! पडिलेहण करं? इच्छं' कहके खमा० देके मुहपत्ती पडिलेहे, इसीतरह २ खमा० देके 'अंगपडिलेहण संदिसाहुं?' तथा 'अंगपडिलेहण करं?', इच्छं, कहके खमा० देके मुहपत्ती तथा कंदोरा धोतीया पडिलेहे, खमा० 'इच्छकारि भगवन्! पसाओ करी पडिलेहणा

१ आवरयक दीका निशीथ चूर्ण प्रत्याख्यानस्वरूपगाया आदि प्राचीन शास्त्रकारोंने आविलमें एक अन्न और दूसरा पानी इन दो चीजोंके शिवाय तीसरी कोई चीज लेना नहीं लिखा, देखो "दोहिं दवेहिं अंजिलं" निशीथ चूर्ण, तथा "जावइयं उवज्जुज्जह, तावइयं भायणे गहेऊणं । जलनिवुद्धं काउं, भुत्तं पस इत्थ विही ॥ १ ॥" अर्थ-जितना (अहार) चाहिये उतना भाजनमें लेकर पानीमें डुबाके खाना, यह आविलमें (आहारका) विधिहै (प्रत्याख्यानस्वरूपगाथा), इससे यह बात स्पष्टहै कि-आविलका पञ्चस्त्राण करके विधि वस्तुएँ खाना शास्त्र समत नहींहै, नवाग दीकाकार श्रीअभयदेवसूरिजी महाराज अनुत्तरोपपातिक-दशागकी दीकामें साफ लिखतेहैं कि-"आयंजिलं ति-शुद्धौदनादि" अर्थात्-जिसमें नमक (मीठा) वगैरह कुछभी न पडाहो वैसा शुद्ध ओदन (चौबल) आदि आहार आविलके लायकहै । २ साझको-खमा० 'इच्छा० सदि० भ०! बहुपडिपुजा पोरिसी' कहके । ३ साझको 'कर' । ४ साझको 'पोसहसाला प्रमाजुं?' कहे ।

पटिलेहानोनी' कहके थापनाचार्य पडिलेहे, खमा० 'इच्छा० संदि० भ० ! उपधिसुहपत्ती पडिलेहुं?', इच्छुं' कहके खमा० देके सुह-
पत्ती पडिलेहे, खमा० 'इच्छा० संदि० भ० ! ओहि पडिलेहण संदिसाहुं?', इच्छुं' खमा० 'इच्छा० संदि० भ० ! ओहि पडिलेहण
कं?', इच्छुं' कहके बाकी रहे सब कपडे पडिलेहे, काजा निकालके जयणासे परटे, खमा० देके इरियावही पडिकमे ।

देववंदन विधि-खमा० देके 'इच्छा० संदि० भ० ! चैत्यवंदन करं?', इच्छुं' कहके चैत्यवंदन तथा नमुत्थुणं कहे, खमा०
देके इरियावही, खमा० 'इच्छा० संदि० भ० ! चैत्यवंदन करं?', इच्छुं' कहके चैत्यवंदन कहे, वाद जं किंचि० नमुत्थुणं, अरिहंत-
नेद्राणं आदि कहते हुए देवसी पडिकमणोकी तरह च्यार शुहसे देव वांटे, फिर बैठकर नमुत्थुणं कहके वैसे ही च्यार शुहसे देव वांटे,
वाद देठकर नमुत्थुणं-जानति चेइयाहं०-जानंत केवि साह०-नमोडहव० कहके सवन तथा जय वीयराय कहे, वाद नमुत्थुणं
करके खमा० देके अविधि आशातना खमावे ।

पञ्चक्याण पारण विधि-खमा० देके इरियावही पडिकमे, खमा० 'इच्छा० संदि० भग० ! पञ्चक्याण पारवा सुहपत्ती
पडिलेहुं?', इच्छुं' कहके खमा० देके सुहपत्ती पडिलेहे, खमा० देके 'इच्छा० संदि० भ० ! पञ्चक्याण पारं?', यथा शक्ति' खमा०
'इच्छा० संदि० भ० ! पञ्चक्याण पायुं?', तद्वत्ति' कहके सुद्धी बंध करके भूमि उपर स्थापे, वाद भावनागाथा आतीहो तो एक नव-
कार गिणके भावनागाथा बोलै उपर १ नवकार गिणे, नहीं तो ३ नवकार गिणे, वाद खमा० देके चैत्यवंदन जय वीयराय तक
करे, फिर २ खमा० पूर्वक सज्जायके आदेश मांगके आठ नवकारकी सज्जाय करे ।

१ नवपदना न परके सीया हो नमुत्थुण करकेकाभी विधि है । २ चैत्यवंदन तथा सज्जाय करे वाद सुहपत्ती पडिलेहण आदि करनेकाभी विधि है ।

पहले दिन अरिहंत पद आराधन विधि—सवेरे राइ प्रतिक्रमण, अरिहंत पद आराधन काउस्सग १२ लोगस्सका तथा गुणणा माला २० या १२, सवेरकी पडिलेहण, गुरुवंदन, पञ्चकखाण, वासक्षेपपूजा, नव मंदिरादिमें नवपदके नव चैत्यवंदन करे । अरिहंत पद चैत्यवंदन—जय जय श्रीअरिहंत भानु, भवि कमल विकारशी । लोकालोक अरूपि रूपि, समस्त वस्तु प्रकाशी । १। समुद्धात शुभ केवले, क्षय कृत मल राशी । शुक्ल चरम शुचि पादसे, भयो वर अविनाशी । २ । अंतरंग रिपु गण हणीए, हुए अप्पा अरिहंत । तसु पद पंक्रमें रहत, 'हीरधर्म' नित संत । ३ ।

स्तवन—“पूजो मनरली, हांहो दादा कुशलस्वारिंद पू०” ए देशी—श्रीतेरम गुण वसिके कंत, कर्मकुं भंजे श्रीअरिहंत, मन ! मानले । अष्ट समयमें समय तीन, सर्व आहारथी होवे हीन, मन० ॥ १ ॥ बादर काये मन वच भोग, तनु तनुसे फुन दड योग, मन० । सक्षम कायते मन वच रोक, निजवियें ताकुं कर फोक, मन० ॥ २ ॥ संशी मात्रके मन व्यापार, वेइंदीने वाक्य प्रचार, मन० । आदि समय रह्यो पनक सुजीव, सक्षम लह्यो तिण जोग अतीव, मन० ॥ ३ ॥ एसा योगथी समय एक, हीनासंख गुणो करी हेक, मन० । समयासंखे जोग निरोध, कृत्वा जो लह्यो जोगी सोध, मन० ॥ ४ ॥ वेद समे अनाहारा पाय, 'कुशल' कहे ते श्रीजिनराय, मन० । तेरमे गुणमें गुण समे देव, आपो सा जगहं नितमेव, मन० ॥ ५ ॥

शुइ—सकल द्रव्य पर्याय प्ररूपक, लोकालोक सरूपो जी; केवल ज्ञानकी ज्योति प्रकाशक, अनंत गुणे करी पूरो जी । जीजे भव शानक आराधी, गोत्र तीर्थकर नूरो जी; वारे गुणां करी एहवा अरिहंत, आराधो गुण भूरो जी ॥ १ ॥

सिद्ध पद चैत्यवंदन—श्रीशैलेशी पूर्वप्रांत, तनु हीन तिभागी । पुब पओग पसंगसे, उरध गति जागी ॥ १ ॥ समय एकमें

दोग प्रांत, गये निगुण नीरगी । चेतन भूय आत्मरूप, सुदिशा लही सागी ॥ २ ॥ केवल दंरुण नाणधी ए, रूपातीव स्वभाव ।
मिद भये तसु 'दीरधर्म', वंदे धरी शुभभाव ॥ ३ ॥

स्ववन—“धारे सहैलां जपर भेह झवुके बीजली, म्हारा लाल ! झवुके०” ए देशी—अष्ट वरस नग मास, हीना कोडी
पुवंम; म्हारालाल ! हीना० । उक्तुष्टे करे वास, सयोगी धामम; म्हारा० स० ॥ अजोगीके अंत, तजे भव भव्यता; म्हारा० त० ।
श्रुतर्था लरे कष्ट, दले गुणश्रेणिता; म्हारा० द० ॥ १ ॥ इस्वाक्षर पंच काल, रहे ते योगम; म्हारा० र० । तेरस प्रकृतिनो अंत,
वरीने अतम; म्हारा० क० ॥ गमन करे नग रजसे, अक्रिय होयने; म्हारा० अ० । पुढ पशोण परंत, स्वभाव अवंधने; म्हारा०
स० ॥ २ ॥ इयु गुण नव परिमाण, जोजन लक्षे कही; म्हारा० जो० । वरुल विशदाभास, नीरालंवन सही; म्हारा० नी० ॥ मध्ये
जोजन अष्ट, घनाकृति अंतम; म्हारा० घ० । मक्षी पधधी हीन, भणी सिद्धांतम; म्हारा० भ० ॥ ३ ॥ तनुपढभारा नाम, शिलासे
जोजन; म्हारा० शि० । लघु अंगुल वचीस, प्रमाण अवगाहना; म्हारा० प्र० ॥ वृद्ध धनु रात पंच, गुणांसे हीनता; म्हारा० गु० ।
मिलिया पकमेंडनंत, आनाथा नालही; म्हारा० आ० ॥ ४ ॥ अष्ट प्राण धरि रम्य, सिरि ही जो सही; म्हारा० सि० । बीजो पद
धीतिद्व धरो मन नेहम; म्हारा० ध० ॥ 'कुशल' भये जग जीव, मिलेगा तेहम; म्हारा० मि० ॥ ५ ॥

भुइ—अष्ट करमकुं दमन करीने, गमन कियो शिववासी जी; अव्याबाध सादि अनादि, चिदानंद चिदरासी जी । परमात्म पद
पूराण विलासी, अथ घन दाष विनासी जी; अंतंत चतुष्टय शिवपद ध्यावो, केवलज्ञानी भासी जी ॥ १ ॥

आचार्य पद चैत्यवंदन—जिनपद कुलमुख्य रस अनिल, मित रस गुण धारी । प्रवल घन मोहकी, जिण तें चमुहारी ॥ १ ॥

ऋज्वादिक जिनराज गीत, नय तन विस्तारी । भवकूपे पापे पडत, जगजन निस्तारी ॥ २ ॥ पंचाचारी जीवके, आचारज पद सार । तिनकुं वंदे 'हीरधर्म', अद्वोचर सो वार ॥ ३ ॥

स्त्वन्न-“नणदल ! वीदली ल्ये” ए देशी-खंती खडगथी जेणे, हणयो क्रोध सुभट सम देणे हो; गणपति गुणपेखी । मान महागिरि वयरे, अतिसोभन महव वयरे हो; गण० ॥ १ ॥ दंभ रूप विषवेली, वर अज्जव कीले ठेली हो; गण० । मूर्च्छी वेलथी भरीयो, लोह सागर मुते तरीयो हो; गण० ॥ २ ॥ मदन नाग मद हीनो, दम शम मंत्रे कीनो हो; गण० । मोह महा मह्ल ताड्यो, पुण वैराग मुणारे पाड्यो हो; गण० ॥ ३ ॥ दोषणयंद वस कीनो, धरी उपशम अंकुश लीनो हो; गण० ॥ अंतरंग रिपु भेधा, सुरवर पिण जिण निषेध्या हो; गण० ॥ ४ ॥ रस कृति गुणथी लीनो, सन्न अर्थे आगम पीनो हो; गण० । आचारज पद एहयो, धरी जीव ! कुशलता सेवो हो; गण० ॥ ५ ॥

शुद्ध-पंचाचारकुं पाले उजवाले, दोष रहित गुण धारी जी; गुण छुत्तीसे आगम धारी, द्वादश अंग विचारी जी । प्रबल सबल धन मोह हरणकुं, अनिल समो गुण वाणी जी; क्षमा सहित जे संजम पाले, आचारज गुण ध्यानी जी ॥ १ ॥

उपाध्याय पद चैत्यवंदन-धन धन श्रीउक्कझाय राय, शठता धन भंजन । जिनवर दर्शित द्वादशांग, धर कृत जनरंजन ॥१॥ गुण वण भंजन मण गयंद, सुयशुणि क्रिय गंजण । कुणालंध लोय लोयणे, जत्य य सुयभंजण ॥ २ ॥ महाप्राणमें जिन लह्योए, आगमसे पद तुर्य । तिनपे अहनिश 'हीरधर्म', वंदे पाठकर्य ॥ ३ ॥

स्त्वन्न-“सांचालिया ! अलगा रहोने” एदेशी-हयने हयने हयने, दूरी हयने; चेतन भोखे शठने, दूरी हयने । तूं सुझ

पाप क्युं आवे ?; दू०; तुझेन गुण बतलावे ?; दू० ॥ ए आंकणी ॥ तो सेणे निज पंचंद्रीनी, रचना चरम भूलाणो । नाणावरणी
राय उपग्रमसे, भावद्री मंडाणो; दू० ॥ १ ॥ द्रव्ये ते परजासे कीना, जाती नाम व्यपदेश । एवं तो गो तुरग गजादिक, किण
कर्म उपदंश; दू० ॥ २ ॥ इत्यादिक बहु मुझकुं शंका, तेरे सेणे लागी । नीलवरणकी समतासेती, में भयो तोसुं रागी; दू० ॥ ४ ॥

॥ ३ ॥ उप कहिये दर्णायो भवियानो, अविद्यां लाभत आय । आधीनां मन पीडा नामे, मायो येन विलाय; दू० ॥ ५ ॥
आविक्ये सरिये वर आगम, स्रसे ते उवज्झाय । तत्सेवाते हणि सठताकुं, चेतन ! कुशल'ता थाय; दू० ॥ ५ ॥

शुद्ध-श्रंग शयारे चउदे पूरव, गुण पचवीसना धारी जी; स्र अरथ धर पाठक कहिये, जोग समाधि विचारी जी । तपगुण
श्या आगम पूरा, नय निक्षेप तारी जी; मुनि गुण धारी बुध विस्तारी, पाठक पूजो अविकारी जी ॥ १ ॥ गुण
साधुपद चैत्यवंदन-दंशण नाण चरित करी, वर शिवपद गामी । धर्म शुक्ल शुचि चक्रसे, आदिम खय कामी ॥ १ ॥ गुण

पमन अपमचते, भये अंतरजामी । मानस इंदिय दमनभूत, शम दम अभिरामी ॥ २ ॥ चारु तिधन गुणगण भयोए, पंचम पद
गुनिगज । तनपद पंकज नमतेह, 'हीरधर्म'के काज ॥ ३ ॥

स्त्वन्न-"मालन मालन मती कहो" ए देशी-निःकषाया जग जन कहे, धारे चउ गति वसनसे रोष हो; मुण्डिदजी ! । राग हीण
भय तूं करे, साहिवा ! शिव रमणीसे हेव हो मुण्डिदजी ! ॥ १ ॥ सर्व प्रमाद तजी रहे, साहिवा ! छटे पूरव कोड हो; सु० । शत

शं गम आगम करे, साहिवा ! लघुकाले गुण आदि हो; सु० ॥ २ ॥ सत्यानर्द्धी निद्रा उदे, पामे कर्म निकंद हो; सु० । प्रचला
निद्रामें रही, साहिवा ! वारम गुणनो वास हो; सु० ॥ ३ ॥ स्थिति रस घात प्रमुख करे, साहिवा ! जो गुण संख्यातीव हो;

मु० । तो षिण तिणं जगमें लही, साहिवा ! त्रिक घन गुणनी रघात ही; मु० ॥ ४ ॥ रघण त्रयसे शिवपथे, साहिवा ! साधन परवर जीव ही; मु० । साधु हवइ तसु धर्ममें, साहिवा ! 'कुशल' भवतु जगतीव ही; मु० ॥ ५ ॥

शुइ-सुमति गुपति कर संजम पाले, दोष वयांलिस टाले जी; षट्काया गोकुल रखवाले, नवविध ब्रह्मत्रत पाले जी । पंच महा-त्रत स्रधा पाले, धर्म सुकल उजवाले जी; क्षपक श्रेणि करी कर्म खपावे, दसपद गुण उपजावे जी ॥ १ ॥

दर्शनपद चैत्यवंदन-हुय पुणाल परिशुद्ध, अहुपरिमित संसार । गंठि भेद तव करी लहे, सब गुण आधार ॥ १ ॥ क्षायिक वेदक शशि असंख, उवसम पणवार । विना जेण चारित्र नाण, नहीं हुवे शिवदातार ॥ २ ॥ श्रीदेव गुरु धर्मनीए, रचि लच्छुन अभिराम । दर्शनकुं गणि 'हीरधर्म', अहनिश करत प्रणाम ॥ ३ ॥

स्तवन-"रामचंद्रके बाग, आंचो मोहि रह्यो री" एदेही-देव श्रीजिनराज, गुरु ते साधु भण्यो री । धर्म जिनेश्वर श्रोक्त, लक्षण बोधितणो री ॥ १ ॥ बोधिलाभके काज, ससम नरक भलो री । तेण विना सुरलोक, ताते आधिक बुरो री ॥ २ ॥ मिथ्या तापे तस, बोधही छॉह लहे री । उपशम क्षायिक वेदक, ईश्वर तीन कह्यो री ॥ ३ ॥ भवसागर है अपार, फुन अस्ताष कह्यो री । जसु लाभे ते होय, गोसपद मात्र खरो री ॥ ४ ॥ यद्भावे अप्रमाण, नाण चारिच भलो री । बोध धर्ममें जीव, लाभे 'कुशल' कळो री ॥ ५ ॥ शुइ-जिण पणत्त तच स्रधा सरथे, समकित गुण उजवाले जी; भेद हेद करी आतम निरखी, पशु टाली सुर पा(शा)वे जी । प्रत्याख्यानै सम तुल्य भोख्यो, गणधर अरिहंत स्ररा जी; ए दर्शन पद नितनित वंदो, भवसागरको तीरा जी ॥ १ ॥

ज्ञान पद चैत्यवंदन-क्षिणादिक रस राम वाहि, मित आदिम नाण । भाव मिलापसे जिन जनित, सुय वीस प्रमाण ॥ १ ॥

भन-गुण पद्यन ओहि दीय, मण लोचन नाण । लोकालोक सरूप जाण, इक केवल भाण ॥ २ ॥ नाणावरणी नासथीए, चेतन
नाण प्रयाद्य । सप्तम पदमें 'हीरवर्म', नित चाहत अवकाश ॥ ३ ॥

स्तवन-“म्हारे अति उद्धरणे” ए देव्ही-जिनवर भाणित आगम भणिया, तत्त्व यथास्थिति गमिया जी; म्हारे जगजन तारु ।
नं उत्तम वर नाण कहिये, भविजन अहनिशि चाहे जी; म्हारे जगजन तारु ॥ १ ॥ भक्ष्याभक्ष्य कुपंथ सुपंथा, पेयापेय अग्रंथा जी;
म्हारे । देव कुदेव अहित हित धारी, जाणे जेण विचारी जी; म्हारे ॥ २ ॥ श्रुत मति दीय छे इंद्री सारु, तेणे परोक्ष
विचारु जी; म्हारे ॥ ओहि मण केवल है वारु, जीव परतक्ष सुधारु जी; म्हारे ॥ ३ ॥ अज्ञावि जस बले जग जाणे, लोका-
दिक अनुमाने जी; म्हारे ॥ त्रिशुवन पूजे जासु पसाये, धारी शुभ अथ्यवसाये जी; म्हारे ॥ ४ ॥ नाणावरणी उपशम क्षयथी,
चेतन नाणयुं विलसे जी; म्हारे ॥ सप्तम पदमें भविजन हरखे, निशदिन 'कुशल'ता निरखे जी; म्हारे ॥ ५ ॥

श्रु-मति श्रुत इंद्रि जतित कहिये, लहिये गुण गंभीरो जी; आतमधारी गणधर विचारी, द्वादश अंग विलारो जी । अवाधि
मनपर्यय केवल, प्रत्यक्ष रूप अवधारो जी; ए पांच ज्ञानकुं वंदो पूजो, भविजनने सुखकारो जी ॥ १ ॥

चारिय पद चैत्यवंदन-जसस पसाये साहु पाय, जुग जुग समितेद । नमन करे शुभ भाव लाय, पुण नरपति वंद ॥ १ ॥
जंभे धुरि अरिहंताय, करी कर्म निकंद । समिति पंच तिगुप्ति युत, देवे सुकरव अमंद ॥ २ ॥ इयु कृति मान कषायथीए, रहित
त्रंय शुचिवंत । जीव चारिचकुं 'हीरवर्म', नमन करत नितसंत ॥ ३ ॥

स्तवन-निर्विकल्प अज निर्गुणी, चिदाभास निरसंग; सुज्ञानी ! सांभलो । मूर्ती हीन चेतन करे, रूपी पुद्गल रंग; सुज्ञानी !

सांभलो ॥ १ ॥ स्पष्टक कारण वर्णना, कार्ये कारण भावः सु० । कृत्वा जीग सुधामता, लब्धासंख स्वभावः सु० ॥ २ ॥ पर्याप्ता लघु जोगमें, वृद्धि लहे जुगामानः सु० । मध्ये वसु समये लहे, अंते द्वौ ते जाणः सु० ॥ ३ ॥ सहकारी मानस सुखा, कारण रम्य वलेणः सु० । प्राप्ता वल प्रकारता, सप्त प्राभुतका तेणः सु० ॥ ४ ॥ तद्रोधन रूपी भलो, चेतन संयम धामः सु० । कर धन मिल पद धर्ममें, 'कुशल' भवतु अभिरामः सु० ॥ ५ ॥

शुद्ध-करम अपचय दूर खपावे, आत्म ध्यान लगावे जीः वारे भावना स्रथी भावे, सागर पार उतारे जी । षट्खंड राजकुं दूर तजीने, चक्री संजम धारे जीः एहवो चारित्र पद नित वंदो, आत्म गुण हितकारे जी ॥ १ ॥

तप पद चैत्यवंदन-श्रीकृष्णभादिक तीर्थनाथ, तद्भव शिव जाण । विहि अंतरपि बाह्य मध्य, द्वादश परिमाण ॥ १ ॥ वसु कर मित आमोसही, आदिक लब्धि निदान । भेदे समता युत खिणे, दृष्यन कर्म विमान ॥ २ ॥ नवमी श्रीतप पद भलोए, इच्छा-रोध सरूप । वंदनसे नित 'हीरधर्म', दूर भवतु भवकूप ॥ ३ ॥

स्त्वान-वारस भेद भण्या जिनराजे, बाह्य मध्य तणा जग काजे रेः शिवपद श्रेणि । तिण भव सिद्धि तणा कर ज्ञाता, जिनवर पिण तपना कर्ता रेः शिवपद श्रेणि ॥ १ ॥ समता सहिते जिन ते भारी, भली कर्म चसु पिण हारी रेः शिव० । जीव कनकसे कर्म कचोरा, दहे तप पावकका जोरा रेः शिव० ॥ २ ॥ तप तरवरना कुसुम है क्राद्धि, देवनरना फल ते सिद्धी रे, शिव० ! पाप सकल है तमनी रासी, तप भाजसे जाये नासी रेः शिव० ॥ ३ ॥ जसस पसाये लहिणे वारु, लब्धि सगली जगहित कारु रेः

त्रिम० । अतिदुष्टर पुण साध्यता हीना, काम ताते वारु कीना रे; शिव० ॥ ४ ॥ इच्छा रोधन रूपी कहिये, तप पदही चेतन कहिये रे; शिव० । पाठक 'हिरण्य' कपासे, नवपद 'कुशला'कुं भासे रे; शिव० ॥ ५ ॥

शुद्ध-द्रव्या रोधन तपते भोक्त्यो, आगम तेहनो साखी जी; द्रव्य भावसे द्वादश दाखी, जोग समाधि राखी जी । चेतन निजगुण परिणति पसे, तंदिज तप गुण दाखी जी; लटिध सकलनो कारण देखी, 'ईश्वर'सेमुख भोखी जी ॥ १ ॥

चादये अष्टद्रव्यसे त्रिनपुजा सात्रादि करके १२ साधिये करे, १२ प्रदक्षिणा तथा स्वमासमणे देता हुआ आगे लिखे नमस्कार बोले-
अरिहंत पदके १२ गुणोंके स्वमासमण- नमस्कार-

१ अयोक्वक्ष प्रातिहार्य संयुताय श्रीअरिहंताय नमः ।	२ गुण्यद्यष्टि प्रातिहार्य संयुताय श्रीअरिहंताय नमः ।
३ दिव्यच्यनि प्रातिहार्य संयुताय श्रीअरिहंताय नमः ।	४ चापर युग प्रातिहार्य संयुताय श्रीअरिहंताय नमः ।
५ न्यर्ण भिंदासन प्रातिहार्य संयुताय श्रीअरिहंताय नमः ।	६ भामंडल प्रातिहार्य संयुताय श्रीअरिहंताय नमः ।
७ द्रुंभुभि प्रातिहार्य संयुताय श्रीअरिहंताय नमः ।	८ छत्र त्रय प्रातिहार्य संयुताय श्रीअरिहंताय नमः ।
९ ज्ञानातिशय संयुताय श्रीअरिहंताय नमः ।	१० पूजातिशय संयुताय श्रीअरिहंताय नमः ।
११ वननातिशय संयुताय श्रीअरिहंताय नमः ।	१२ अपायापगमातिशय संयुताय श्रीअरिहंताय नमः ।
- साध्यादिमें ८ गुह्यसे दंबवंदन, पञ्चब्रह्मण पारना, आंजिल करना, आरति, दंबसी प्रतिक्रमण करे चाद राइसंधारा पोरिसी भणोके सोवे ।

पहले दिनकी तरहही आगेके आठों दिन प्रतिक्रमण पढिलेहण तथा नव मंदिरादिमें नवपदके नव चैत्यवंदनादि विधि करना, फक्त जिस दिन जो पद होवे उस पदके जितने खमासमणे हो उतने लोगरसका काउरसगण करना, उतनी प्रदक्षिणा तथा खमासमणे देना, इतनाही फरक है, इसलिये आगेके दिनोंकी विस्तृत विधि न लिखके केवल खमासमणे दीठ कहनेके नमस्कार ही लिखते हैं—

सिद्ध पदके ८ गुणोंके खमासमण—नमस्कार—

१ अनंत ज्ञान संयुताय श्रीसिद्धाय नमः ।	२ अनंत दर्शन संयुताय श्रीसिद्धाय नमः ।
३ अव्यवाध गुण संयुताय श्रीसिद्धाय नमः ।	४ अनंत चारित्र गुण संयुताय श्रीसिद्धाय नमः ।
५ अक्षय स्थिति गुण संयुताय श्रीसिद्धाय नमः ।	६ अरूपि निरंजन गुण संयुताय श्रीसिद्धाय नमः ।
७ अगल्लघु गुण संयुताय श्रीसिद्धाय नमः ।	८ अनंत वीर्य गुण संयुताय श्रीसिद्धाय नमः ।

आचार्यके ३६ गुणोंके खमासमण—नमस्कार—

१ प्रतिरूप गुण संयुताय श्रीआचार्याय नमः ।	२ सर्ववत्तेजस्वि गुण संयुताय श्रीआचार्याय नमः ।
३ युगप्रधानागम गुण संयुताय श्रीआचार्याय नमः ।	४ मधुरवाक्य गुण संयुताय श्रीआचार्याय नमः ।
५ गांभीर्य गुण संयुताय श्रीआचार्याय नमः ।	६ धैर्य गुण संयुताय श्रीआचार्याय नमः ।
७ उपदेश गुण संयुताय श्रीआचार्याय नमः ।	८ अपरिश्रावी गुण संयुताय श्रीआचार्याय नमः ।
९ सौम्य प्रकृति गुण संयुताय श्रीआचार्याय नमः ।	१० शील गुण संयुताय श्रीआचार्याय नमः ।

- ११ अविग्रह गुण संयुताय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 १३ अचपल गुण संयुताय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 १५ क्षमा गुण संयुताय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 १७ क्रतु गुण संयुताय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 १९ द्वादशविध तपो गुण संयुताय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 २१ सत्यव्रत गुण संयुताय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 २३ अकिंचन गुण संयुताय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 २५ अनिल्य भावना भावकाय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 २७ संगारस्वरूप भावना भावकाय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 २९ अन्यत्र भावना भावकाय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 ३१ आप्त भावना भावकाय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 ३३ निर्जरा भावना भावकाय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 ३५ बोधिरुर्लभ भावना भावकाय श्रीआचार्य्यि नमः ।
- १२ अविकथक गुण संयुताय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 १४ प्रसन्न वदन गुण संयुताय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 १६ सुदु गुण संयुताय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 १८ सर्वसंग मुक्ति गुण संयुताय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 २० सप्तदशविध संयम गुण संयुताय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 २२ शौच गुण संयुताय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 २४ ब्रह्मचर्य गुण संयुताय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 २६ अशरण भावना भावकाय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 २८ एकरत्न भावना भावकाय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 ३० अशुचि भावना भावकाय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 ३२ संवर भावना भावकाय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 ३४ लोकस्वरूप भावना भावकाय श्रीआचार्य्यि नमः ।
 ३६ धर्मरुर्लभ भावना भावकाय श्रीआचार्य्यि नमः ।

उपाध्याय पदके २५ गुणोंके स्वमांसमण-नमस्कार—

- १ श्रीआचारंग सत्र पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय नमः । २ श्रीस्रयणडांग सत्र पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय नमः ।
- ३ श्रीठाणांग सत्र पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय नमः । ४ श्रीसमवायांग सत्र पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय नमः ।
- ५ श्रीभगवती सत्र पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय नमः । ६ श्रीज्ञाताधर्मकथांग सत्र पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय नमः ।
- ७ श्रीउपासकदशांग सत्र पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय ० । ८ श्रीअंतगडदशांग सत्र पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय नमः ।
- ९ श्रीअणुत्तरोववाइयदशांग सत्र पाठन गुण संयुताय श्रीउपा ० १० श्रीप्रश्रव्याकरणंग सत्र पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय ०
- ११ श्रीविपाक सत्र पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय नमः । १२ श्रीउत्पादपूर्व पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय नमः ।
- १३ श्रीअग्रायणीपूर्व पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय नमः । १४ श्रीवीर्यप्रवादपूर्व पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय नमः ।
- १५ अस्तिप्रवादपूर्व पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय नमः । १६ ज्ञानप्रवादपूर्व पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय नमः ।
- १७ सत्यप्रवादपूर्व पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय नमः । १८ आत्मप्रवादपूर्व पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय नमः ।
- १९ कर्मप्रवादपूर्व पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय नमः । २० प्रत्याख्यानप्रवादपूर्व पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय नमः ।
- २१ विद्याप्रवादपूर्व पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय नमः । २२ अर्विध्य(कल्याण)प्रवादपूर्व पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय ०
- २३ प्राणा(वाय)यामप्रवादपूर्व पाठन गुण संयुताय श्रीउपा ० । २४ क्रियाविशालपूर्व पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय नमः ।
- २५ लोकविदुसार पूर्व पाठन गुण संयुताय श्रीउपाध्यायाय नमः ।

साधु पदके २७ शुर्णिके स्वमासमण-नमस्कार—

- १ प्राणातिपात विरमण व्रत संयुताय श्रीसाधवे नमः ।
- २ अदत्तादान विरमण व्रत संयुताय श्रीसाधवे नमः ।
- ३ परियह विरमण व्रत संयुताय श्रीसाधवे नमः ।
- ४ पृथ्वीकाय रक्षकाय श्रीसाधवे नमः ।
- ५ तैत्तकाय रक्षकाय श्रीसाधवे नमः ।
- ६ यन्मरुपतिकाय रक्षकाय श्रीसाधवे नमः ।
- ७ एकेन्द्रिय जीव रक्षकाय श्रीसाधवे नमः ।
- ८ त्रेंद्रिय जीव रक्षकाय श्रीसाधवे नमः ।
- ९ पंचेंद्रिय जीव रक्षकाय श्रीसाधवे नमः ।
- १० क्षमा गुण युक्ताय श्रीसाधवे नमः ।
- ११ प्रतिलेखनादि क्रिया शुद्धकारकाय श्रीसाधवे नमः ।
- १२ मनोगुप्ति संयुक्ताय श्रीसाधवे नमः ।

- २ सृणावाद विरमण व्रत संयुताय श्रीसाधवे नमः ।
- ३ मैथुन विरमण व्रत संयुताय श्रीसाधवे नमः ।
- ४ रात्रि भोजन विरमण व्रत संयुताय श्रीसाधवे नमः ।
- ५ अप्पकाय रक्षकाय श्रीसाधवे नमः ।
- ६ वाडकाय रक्षकाय श्रीसाधवे नमः ।
- ७ त्रसकाय रक्षकाय श्रीसाधवे नमः ।
- ८ वेइंद्रिय जीव रक्षकाय श्रीसाधवे नमः ।
- ९ चउरेंद्रिय जीव रक्षकाय श्रीसाधवे नमः ।
- १० लोभ निग्रह कारकाय श्रीसाधवे नमः ।
- ११ शुभ भावना भावकाय श्रीसाधवे नमः ।
- १२ संयम योग युक्ताय श्रीसाधवे नमः ।
- १३ वचन गुप्ति संयुक्ताय श्रीसाधवे नमः ।

२५ कायगुप्ति संयुक्ताय श्रीसाधवे नमः ।
२७ मरणांत उपसर्ग सहन तत्पराय श्रीसाधवे नमः ।

दर्शन पदके ६७ गुणोक्ते स्वमात्ममण-नमस्कार—

२६ शीतादि द्वाविंशति परीषद् सहन तत्पराय श्रीसाधवे नमः ।

१ परमार्थ संस्वरूप श्रीसदर्शनाय नमः ।

२ परमार्थ ज्ञातु सेवनरूप श्रीसदर्शनाय नमः ।

३ व्यापनदर्शन वर्जनरूप श्रीसदर्शनाय नमः ।

४ कुदर्शन वर्जनरूप श्रीसदर्शनाय नमः ।

५ शुश्रूषारूप श्रीसदर्शनाय नमः ।

६ धर्मरागरूप श्रीसदर्शनाय नमः ।

७ वैयावृत्त्यरूप श्रीसदर्शनाय नमः ।

८ अर्हद्विनयरूप श्रीसदर्शनाय नमः ।

९ सिद्ध विनयरूप श्रीसदर्शनाय नमः ।

१० चैत्य विनयरूप श्रीसदर्शनाय नमः ।

११ श्रुत विनयरूप श्रीसदर्शनाय नमः ।

१२ धर्म विनयरूप श्रीसदर्शनाय नमः ।

१३ साधुवर्ग विनयरूप श्रीसदर्शनाय नमः ।

१३ आचार्य विनयरूप श्रीसदर्शनाय नमः ।

१५ उपाध्याय विनयरूप श्रीसदर्शनाय नमः ।

१६ प्रवचन विनयरूप श्रीसदर्शनाय नमः ।

१७ दर्शन विनयरूप श्रीसदर्शनाय नमः ।

१८ “संसारे जिनः सार” इति चिंतनरूप श्रीसदर्शनाय नमः ।

१९ “संसारे जिनमतं सारं” इति चिंतनरूप श्रीसदर्शनाय नमः ।

२० संसारे जिनमतास्थित साध्यादिसारं इति चिंतनरूप श्रीसदर्शनाय नमः ।

२१ शंका दूषण रहिताय श्रीसदर्शनाय नमः ।

२२ कांक्षा दूषण रहिताय श्रीसदर्शनाय नमः ।

- २३ विचिकित्सा दूषण रहिताय श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 २५ तत्पारित्यय दूषण रहिताय श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 २७ धर्मकथा प्रभावकरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 २९ नैमित्तिक प्रभावकरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ३१ प्रसरगादि विद्याभूतप्रभावकरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ३३ कवि प्रभावकरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ३५ प्रभावना भूषणरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ३७ धर्म भूषणरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ३९ उपश्रम गुणरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ४१ निर्वैट गुणरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ४३ आस्तिक्य गुणरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ४५ परतीर्थिकादि नमस्कार वर्जनरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ४७ परतीर्थिकादि संलाप वर्जनरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ४९ परतीर्थिकादि रांपुष्पादि प्रेषणवर्जनरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ५० राजाभियोगाकार मुक्त श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 २४ कुट्टि प्रशंसा दूषण रहिताय श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 २६ प्रवचन प्रभावकरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 २८ वादि प्रभावकरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ३० तपस्वि प्रभावकरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ३२ चूर्णाजनादि सिद्ध प्रभावकरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ३४ जिनशासने कौशल्य भूषणरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ३६ तीर्थसेवा भूषणरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ३८ जिनशासने भक्तिभूषणरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ४० संवेग गुणरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ४२ अजुकंपा गुणरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ४४ परतीर्थिकादि वंदन वर्जनरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ४६ परतीर्थिकादि डालाप वर्जनरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।
 ४८ परतीर्थिकादि आसनादि दान वर्जनरूप श्रीसद्दर्शनाय नमः ।

- ५१ गणाभियोगाकार युक्त श्रीसदर्शनाय नमः ।
 ५३ सुसाभियोगाकार युक्त श्रीसदर्शनाय नमः ।
 ५५ गुरुनिग्रहाकार युक्त श्रीसदर्शनाय नमः ।
 ५७ सम्यक्त्वं चारित्र धर्मपुरस्य द्वारमिति चिंतनरूप श्रीसदर्शनाय ० ५८ सम्यक्त्वं चारित्रधर्मस्य प्रतिष्ठानमिति चिंतनरूप श्रीसदर्शनाय ०
 ५९ सम्यक्त्वं चारित्र धर्मस्थाधारमिति चिंतनरूप श्रीसदर्शनाय ० ६० सम्यक्त्वं चारित्र धर्मस्य भाजनमिति चिंतनरूप श्रीसदर्शनाय ०
 ६१ सम्यक्त्वं चारित्र धर्मस्य निधिसाच्चिभमिति चिंतनरूप श्रीस ० ६२ अस्ति जीव इति श्रद्धानस्थान युक्ताय श्रीसदर्शनाय नमः ।
 ६३ स च जीवो नित्य इति श्रद्धानस्थान युक्ताय श्रीसदर्शनाय ० । ६४ स च जीवः कर्माणि करोतीति श्रद्धानस्थान युक्ताय श्रीसद् ० न ० ।
 ६५ स च जीवः कर्माणि वेदयतीति श्रद्धानस्थान युक्ताय श्रीस ० ६६ जीवस्यास्ति निर्वाणमिति श्रद्धानस्थान युक्ताय श्रीसदर्शनाय ०
 ६७ अस्ति पुनर्मोक्षोपायेति श्रद्धानस्थान युक्ताय श्रीसदर्शनाय नमः ।

ज्ञान पदके ५१ गुणों (भेदों) के स्वमासमण-नमस्कार—

- १ स्वर्शनेन्द्रिय व्यंजनावग्रहाय श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
 ३ घ्राणेन्द्रिय व्यंजनावग्रहाय श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
 ५ स्वर्शनेन्द्रिय अर्थावग्रहाय श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
 ७ घ्राणेन्द्रिय अर्थावग्रहाय श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- २ रसनेन्द्रिय व्यंजनावग्रहाय श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
 ४ श्रोत्रेन्द्रिय व्यंजनावग्रहाय श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
 ६ रसनेन्द्रिय अर्थावग्रहाय श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
 ८ चक्षुरेन्द्रिय अर्थावग्रहाय श्रीमतिज्ञानाय नमः ।

श्रीपाठ.

रात्र

॥१३९॥

- ०, श्रोत्रेन्द्रिय अर्थात्प्रहाय श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- ११ स्पर्शनेन्द्रिय ईहा श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- १३ प्राणन्द्रिय ईहा श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- १५ श्रोत्रेन्द्रिय ईहा श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- १७ स्पर्शनेन्द्रिय अपाय श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- १९ प्राणन्द्रिय अपाय श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- २१ श्रोत्रेन्द्रिय अपाय श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- २३ स्पर्शनेन्द्रिय धारणा श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- २५ प्राणन्द्रिय धारणा श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- २७ श्रोत्रेन्द्रिय धारणा श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- २९, श्रीअक्षर श्रुतज्ञानाय नमः ।
- ३१ श्रीसंज्ञा श्रुतज्ञानाय नमः ।
- ३३ श्रीमन्पद्म श्रुतज्ञानाय नमः ।
- ३५ श्रीआदि श्रुतज्ञानाय नमः ।

- १० मनो अर्थात्प्रहाय श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- १२ रसनेन्द्रिय ईहा श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- १४ चक्षुरेन्द्रिय ईहा श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- १६ मन ईहा श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- १८ रसनेन्द्रिय अपाय श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- २० चक्षुरेन्द्रिय अपाय श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- २२ मन अपाय श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- २४ रसनेन्द्रिय धारणा श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- २६ चक्षुरेन्द्रिय धारणा श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- २८ मनो धारणा श्रीमतिज्ञानाय नमः ।
- ३० श्रीअनक्षर श्रुतज्ञानाय नमः ।
- ३२ श्रीअसंज्ञी श्रुतज्ञानाय नमः ।
- ३४ श्रीमिथ्या श्रुतज्ञानाय नमः ।
- ३६ श्रीअनादि श्रुतज्ञानाय नमः ।

- ३७ श्रीसपर्यवसित श्रुतज्ञानाय नमः ।
 ३९ श्रीगामिक श्रुतज्ञानाय नमः ।
 ४१ श्रीजंगप्रविष्ट श्रुतज्ञानाय नमः ।
 ४३ श्रीअनुगामि अवधिज्ञानाय नमः ।
 ४५ श्रीवर्द्धमान अवधिज्ञानाय नमः ।
 ४७ श्रीप्रतिपाति अवधिज्ञानाय नमः ।
 ४९ श्रीऋजुमति मनःपर्यवज्ञानाय नमः ।
 ५१ लोकालोक प्रकाशकाय श्रीकेवलज्ञानाय नमः ।

चारित्र पदके ७० गुणों (भेदों) के स्वमासमण-नमस्कार—

- १ प्राणातिपात विरमणरूप श्रीचारित्राय नमः ।
 ३ अदत्तादान विरमणरूप श्रीचारित्राय नमः ।
 ५ परिग्रह विरमणरूप श्रीचारित्राय नमः ।
 ७ आर्जव धर्मरूप श्रीचारित्राय नमः ।
 ९ मुक्ति धर्मरूप श्रीचारित्राय नमः ।

- ३८ श्रीअपर्यवसित श्रुतज्ञानाय नमः ।
 ४० श्रीअगामिक श्रुतज्ञानाय नमः ।
 ४२ श्रीअनंगप्रविष्ट श्रुत ज्ञानाय नमः ।
 ४४ श्रीअनुगामि अवधिज्ञानाय नमः ।
 ४६ श्रीहीयमान अवधिज्ञानाय नमः ।
 ४८ श्रीअप्रतिपाति अवधिज्ञानाय नमः ।
 ५० श्रीविपुलमति मनःपर्यवज्ञानाय नमः ।

- २ मृषावाद विरमणरूप श्रीचारित्राय नमः ।
 ४ मैथुन विरमणरूप श्रीचारित्राय नमः ।
 ६ क्षमा धर्मरूप श्रीचारित्राय नमः ।
 ८ मृदुता धर्मरूप श्रीचारित्राय नमः ।
 १० तपो धर्मरूप श्रीचारित्राय नमः ।

श्रीपाठ.

रास

॥१४६॥

- ११ संयम धर्मरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 १२ शौच धर्मरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 १५ ब्रह्मचर्य धर्मरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 १७ उत्क रक्षा संयमरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 १९ चाड रक्षा संयमरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 २१ वेदंद्रिय रक्षा संयमरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 २३ चोदंद्रिय रक्षा संयमरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 २५ अजीव रक्षा संयमरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 २७ उपेक्षा संयमरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 २९ प्रमाज्जन संयमरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ३१ वाससंयमरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ३३ आचार्य वैषाहृत्वरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ३५ तपसि वैषाहृत्वरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ३७ न्तान ताहु वैषाहृत्वरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।

- १२ सत्य धर्मरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 १४ अकिंचन धर्मरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 १६ पृथ्वी रक्षा संयमरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 १८ तेज रक्षा संयमरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 २० वनस्पति रक्षा संयमरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 २२ तेहंद्रिय रक्षा संयमरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 २४ पंचंद्रिय रक्षा संयमरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 २६ प्रेक्षा संयमरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 २८ अतिरिक्त वस्त्रभक्तादि परठवण संयमरूप श्रीचारि०
 ३० मनः संयमरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ३२ कायसंयमरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ३४ उपाध्याय वैषाहृत्वरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ३६ लघुशिष्यादि वैषाहृत्वरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ३८ साधु वैषाहृत्वरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।

- ३९ श्रमणोपासक वैयावृत्त्यरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ४१ कुल वैयावृत्त्यरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ४३ पशुपंडगादिरहितवसतिवसनब्रह्मगुप्तिरूप श्रीचारित्र्याय नमः । ४४ स्त्रीहास्यादि विकथा वर्जन ब्रह्मगुप्तिरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ४५ स्त्रीआसन वर्जन ब्रह्मगुप्तिरूप श्रीचारित्र्याय नमः । ४६ स्त्रीअंगोपांग निरीक्षण वर्जन ब्रह्मगुप्तिरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ४७ कुड्बंतरस्थित स्त्रीहावभाव सुणन वर्जन ब्रह्मगुप्तिरूप श्रीचारि० ४८ पूर्वशुक्त स्त्रीसंभोग चिंतन वर्जन ब्रह्मगुप्तिरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ४९ अतिसरस आहार वर्जन ब्रह्मगुप्तिरूप श्रीचारित्र्याय नमः । ५० अतिआहार वर्जन ब्रह्मगुप्तिरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ५१ अंगविभूषा वर्जन ब्रह्मगुप्तिरूप श्रीचारित्र्याय नमः । ५२ अनशन तपोरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ५३ ऊनोदरी तपोरूप श्रीचारित्र्याय नमः । ५४ हृत्तिसंक्षेप तपोरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ५५ रसत्याग तपोरूप श्रीचारित्र्याय नमः । ५६ कायकिल्बेस तपोरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ५७ संलेषणा तपोरूप श्रीचारित्र्याय नमः । ५८ प्रायश्चित्त तपोरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ५९ विनय तपोरूप श्रीचारित्र्याय नमः । ६० त्रेयावच्च तपोरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ६१ सज्झाय तपोरूप श्रीचारित्र्याय नमः । ६२ ध्यान तपोरूप श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ६३ कायोत्सर्ग तपोरूप श्रीचारित्र्याय नमः । ६४ अनंत ज्ञान संयुक्त श्रीचारित्र्याय नमः ।
 ६५ अनंत दर्शन संयुक्त श्रीचारित्र्याय नमः । ६६ अनंत चारित्र संयुक्त श्रीचारित्र्याय नमः ।

श्रीपाल.

राज

॥१४३॥

६७ ऋधनिग्रह करणरूप श्रीचारित्राय नमः ।
६९ माया निग्रह करणरूप श्रीचारित्राय नमः ।

तप पदके ५० गुणों (भेदों)के खमासमण—नमस्कार—

- १ यापन्कायिक तपसे नमः ।
- ३ चाण उजोदरी तपसे नमः ।
- ५ द्रव्यतः वृत्तिसंक्षेप तपसे नमः ।
- ७ कालतः वृत्तिसंक्षेप तपसे नमः ।
- ९ कायकित्सेस तपसे नमः ।
- ११ इंद्रिय कषाय योग विषयक संलीनता तपसे नमः ।
- १३ आलोपण प्रायश्चित्त तपसे नमः ।
- १५ सिन्न प्रायश्चित्त तपसे नमः ।
- १७ उन्मर्ग प्रायश्चित्त तपसे नमः ।
- १९ छेद प्रायश्चित्त तपसे नमः ।
- २१ अजवस्थित प्रायश्चित्त तपसे नमः ।

६८ माननिग्रह करणरूप श्रीचारित्राय नमः ।
७० लोभनिग्रह करणरूप श्रीचारित्राय नमः ।

- २ इत्यरिक तपसे नमः ।
- ४ अरुपंतर उजोदरी तपसे नमः ।
- ६ क्षेत्रतः वृत्तिसंक्षेप तपसे नमः ।
- ८ भावतः वृत्तिसंक्षेप तपसे नमः ।
- १० रसत्याग तपसे नमः ।
- १२ स्त्री पशु पंडकादि वर्जित स्थान अवस्थित संलीनता तपसे नमः ।
- १४ पडिकमण प्रायश्चित्त तपसे नमः ।
- १६ विवेक प्रायश्चित्त तपसे नमः ।
- १८ तपः प्रायश्चित्त तपसे नमः ।
- २० मूल प्रायश्चित्त तपसे नमः ।
- २२ पारंक्षिय प्रायश्चित्त तपसे नमः ।

- २३ ज्ञानविनयरूप तपसे नमः ।
 २५ चारित्र्य विनयरूप तपसे नमः ।
 २७ गुर्वादिकं प्रति (शुभ वचन प्रवृत्ति) विनयरूप तपसे नमः ।
 २९ औपचारिक विनयरूप तपसे नमः ।
 ३१ उपाध्याय वेयावच्च तपसे नमः ।
 ३३ तपस्वि वेयावच्च तपसे नमः ।
 ३५ गिलाण साधु वेयावच्च तपसे नमः ।
 ३७ संघ वेयावच्च तपसे नमः ।
 ३९ गण वेयावच्च तपसे नमः ।
 ४१ पृच्छना तपसे नमः ।
 ४३ अनुप्रेक्षा तपसे नमः ।
 ४५ आर्तध्यान निवृत्ति तपसे नमः ।
 ४७ धर्मध्यान चिंतन तपसे नमः ।
 ४९ बाह्य उपसर्ग सहनरूप तपसे नमः ।

- २४ दर्शन विनयरूप तपसे नमः ।
 २६ गुर्वादिकं प्रति (शुभ मनः प्रवृत्ति) विनयरूप तपसे नमः ।
 २८ गुर्वादिकं प्रति (शुभ काय प्रवृत्ति) विनयरूप तपसे नमः ।
 ३० आचार्य वेयावच्च तपसे नमः ।
 ३२ साधु वेयावच्च तपसे नमः ।
 ३४ लघु शिष्यादि वेयावच्च तपसे नमः ।
 ३६ श्रमणोपासक वेयावच्च तपसे नमः ।
 ३८ कुल वेयावच्च तपसे नमः ।
 ४० वायणा तपसे नमः ।
 ४२ परावर्तना तपसे नमः ।
 ४४ धर्मकथा तपसे नमः ।
 ४६ सौद्रध्यान निवृत्ति तपसे नमः ।
 ४८ शुक्रध्यान चिंतन तपसे नमः ।
 ५० अर्थ्यतर तपसर्ग सहनरूप तपसे नमः ।

